



**LYSEKILS  
KOMMUN**

**Kommunfullmäktige 24 juni 2020  
kl. 16.30**

**Sammanträdet webbsänds  
<https://webbtv.lysekil.se>**



## Kommunfullmäktige

Mandatperioden 2018-10-15-2022-10-14

Ordinarie	Ersättare
<b>Socialdemokraterna</b>	
Jan-Olof Johansson	Anders Söfving
Christina Gustafson	Stefan Jansson
Rickard Söderberg	Anette Björmander
Siv Linnér	Charlotte Wendel Lendin
Klas-Göran Henriksson	
Margareta Carlson	
Anders C Nilsson	
Roger Siverbrant	
<b>Lysekilspartiet</b>	
Jeanette Janson	Lena Hammargren
Ronald Rombrant	Mikael Wennergren
Ronny Hammargren	Camilla Carlsson
Bo Gustafsson	Marie Lindgren
Annette Calner	
Gert-Ove Forsberg	
Fredrik Häller	
<b>Sverigedemokraterna</b>	
Christoffer Zakariasson	Inga-Lena Ivarsson
Daniel Arvidsson	Lillemor Antonsson
Magnus Elisson	
Tommy Westman	
<b>Moderaterna</b>	
Ulf Hanstål	Lars Setterberg
Krister Samuelsson	Björn Tunberg
Wictoria Insulan	
<b>Liberalerna</b>	
Håkan Kindstedt	Britt-Marie Didriksson Burcher
Ann-Charlotte Strömwall	Lars Björnelid
<b>Kommunistiska partiet</b>	
Yngve Berlin	Per-Gunnar Ahlström
Britt-Marie Kjellgren	Stig Berlin
<b>Centerpartiet</b>	
Monica Andersson	Ida Strandberg
Siw Lycke	Linn Nielsen
<b>Vänsterpartiet</b>	
Håkan Smedja	Bernt Säll
Lisbeth Lindström	Therese Persson
<b>Miljöpartiet de gröna</b>	
Maria Granberg	Inge Löfgren (opolitisk)
	Susanne Baden

**Tid och plats** onsdagen den 24 juni 2020 **kl.16.30** i Kommunfullmäktigesalen

**Ordförande** Klas-Göran Henriksson

**Sekreterare** Mari-Louise Dunert

**Upprop**

**Val av justerare**

**Justeringsdag** 1 juli 2020

**Ärende**

1. Avsägelse som ersättare i samhällsbyggnadsnämnden  
Dnr 2020-000021
2. Avsägelse som ledamot i kommunstyrelsen och ersättare i Lysekils Stadshus AB
3. Fyllnadsval  
Dnr 2020-000020
4. Uppföljning 2 2020 för Lysekils kommun  
Dnr 2020-000124
5. Budget 2021 och plan 2022-2023  
Dnr 2020-000235
6. Uppdrag att utreda förutsättningarna för införande av LOV  
Dnr 2018-000708
7. Upphörande av snöröjning på enskilda vägar Lysekils kommun  
Dnr 2020-000181
8. Borgensförpliktelse Rambo AB  
Dnr 2020-000242
9. Borgensåtagande LEVA i Lysekil AB med dotterbolag  
Dnr 2020-000252
10. Revidering av Miljönämnden i mellersta Bohusläns reglemente, deltagande på distans  
Dnr 2020-000228
11. Förslag till ny förbundsordning för Tolkförmedling Väst  
Dnr 2020-000192
12. Motion från Monica Andersson (C) - Fast sommaruppehåll för kommunfullmäktige, nämnder, beredningar och styrelser  
Dnr 2020-000294
13. Anmälningssärende till kommunfullmäktige 2020-06-24  
Dnr 2020-000254



### JUSTERINGSLISTA KOMMUNFULLMÄKTIGE 2020

Namn	JUSTERAT ÅR/MÅNAD	Namn	JUSTERAT ÅR/MÅNAD
Jan-Olof Johansson (S)	2020/02	Jeanette Janson (LP)	2018/10
Christina Gustafson (S)	2020/05	Ronald Rombrant (LP)	2018/11
Ricard Söderberg (S)	2018/12	Ronny Hammargren (LP)	2019/02
Siv Linnér (S)	2019/02	Bo Gustafsson (LP)	2018/12
Margareta Carlson (S)	2019/03	Annette Calner (LP)	2019/04
Anders C Nilsson (S)	2019/05	Gert-Ove Forsberg (LP)	2019/03
Roger Siverbrant (S)	2019/10	Fredrik Häller (LP)	2019/05
Per-Olof Gustavsson (S) t.j.g. ers	2019/06		
Britt-Marie Didriksson Burcher (L) t.j.g. ers	2019/09		
Ida Strandberg (C), t.j.g. ers	2020/03		
Håkan Kindstedt (L)	2019/11	Ulf Hanstål (M)	2019/09
Ann-Charlotte Strömwall (L)	2019/12	Krister Samuelsson (M)	2019/10
		Victoria Insulan (M)	2019/11
Monica Andersson (C)	2019/04	Lars Setterberg (M) t.j.g. ers	2019/06
Siw Lycke (C)			
Linn Nielsen, t.j.g. ers	2020/04	Yngve Berlin (K)	2020/02
		Britt-Marie Kjellgren (K)	2020/03
Maria Granberg (MP)			
		Håkan Smedja (V)	2019/12
		Lisbeth Lindström (V)	
		Christoffer Zakariasson (SD)	2020/04
		Daniel Arvidsson (SD)	
		Magnus Elisson (SD)	
		Tommy Westman (SD)	2020/05

Justering av kommunfullmäktiges protokoll äger rum  
på kommunstyrelseförvaltningen, Kungsgatan 44, Lysekil

**Onsdag den 1 juli 2020**

**Från:** Mari-Louise Dunert  
**Skickat:** den 11 juni 2020 19:16  
**Till:** Registrator Lysekils kommun  
**Ämne:** VB: Samhällsbyggnadsnämnden

Med vänlig hälsning

Mari-Louise Dunert  
Kommunsekreterare, avdelningen för verksamhetsstöd, kommunstyrelseförvaltningen

Tel. 0523-61 31 04 | Mob. 070-54 23 757 | [mari-louise.dunert@lysekil.se](mailto:mari-louise.dunert@lysekil.se) | Lysekils Kommun, 453 80 Lysekil

---

Kungsgatan 44, 453 80 Lysekil

Tänk på miljön innan du skriver ut

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: Bernt Säll <[sallservice@yahoo.se](mailto:sallservice@yahoo.se)>

Skickat: den 11 juni 2020 19:11

Till: Mari-Louise Dunert <[Mari-Louise.Dunert@lysekil.se](mailto:Mari-Louise.Dunert@lysekil.se)>

Ämne: Samhällsbyggnadsnämnden

Hej Bernt Säll 19740825-4899 här.

Jag önskar att säga upp mig från mitt uppdrag i samhällsbyggnadsnämnden med omedelbar verkan.

Med vänlig hälsning, Bernt  
Skickat från min iPhone

---

;

**Från:** Fredrik Häller <info@marinexpress.se>  
**Skickat:** den 9 juni 2020 09:46  
**Till:** Mari-Louise Dunert; Registrator Lysekils kommun  
**Kopia:** Ronald Rombrant  
**Ämne:** Avsägning

Hej

Jag vill avsäga mig mina platser i kommunstyrelsen och som ersättare i Lysekils Stadshus AB p.g.a tidsbrist.

Med vänlig hälsning

Fredrik Häller, Lysekilspartiet

§ 124

Dnr 2020-000124

## Uppföljning 2 2020 för Lysekils kommun

### Sammanfattning

Kommunstyrelseförvaltningen har arbetat fram uppföljningsrapport 2 per 30 april 2020. Det ackumulerade utfallet för perioden är -5,4 mnkr, bland annat beroende på säsongskostnader och intäkter kopplade till dessa. Den samlade bedömningen är att resultatet 2020 blir 18,3 mnkr vilket är bättre än budgeterat resultat 11,4 mnkr.

Det finns en stor osäkerhet angående skatteintäkterna med tanke på effekter av Covid-19. Prognosen för skatteintäkterna 2020 utgår från den beräkning av skatteunderlaget som presenterades av Sveriges kommuner och regioner (SKR) i slutet av april. Med anledning av pandemin har regeringen tagit ett antal beslut om extramedel till kommunerna vilket för Lysekils del bedöms kompensera för det prognosticerade bortfallet av skatteintäkter.

Utbildningsnämnden/arbetslivsförvaltningen redovisar en negativ prognos på 10,0 mnkr. Det som är svårt att styra är kostnadsutvecklingen av utbetalning av ekonomiskt bistånd, där prognosen är en stor negativ avvikelse i jämförelse med budget. Förvaltningen har också gjort nödvändiga förstärkningar på handläggarsidan för att arbeta med personer som står långt från arbetsmarknaden. Detta kommer på sikt att minska kostnaderna. Kostnader påverkas starkt av samhällsutvecklingen och i dagsläget är det svårt att avgöra hur stora kostnaderna kommer att bli. Kostnadsutvecklingen bör noggrant följas under året.

Inom bolagssektorn är Havets Hus AB påverkat av restriktioner kring Coronapandemin och det är svårt att kvantifiera påverkan på verksamheten. Bolaget bedömer att det kommer att bli ett underskott för 2020. Resultatet per 30 april uppgår till -1,6 mnkr.

### Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2020-06-03  
Uppföljningsrapport 2 2020 för Lysekils kommun

### Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna uppföljningsrapport 2 2020.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna en negativ budgetavvikelse om 10 mnkr för arbetslivsförvaltningen inom utbildningsnämnden.

### Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Justerare

Utdragsbestyrkande



Datum  
2020-06-03

Dnr  
LKS 2020-000124

Kommunstyrelseförvaltningen/Ekonomiavdelningen  
Eva-Marie Magnusson, 0523-61 32 45  
eva-marie.magnusson@lysekil.se

## Uppföljningsrapport 2 2020 för Lysekils kommun

### Sammanfattning

Kommunstyrelseförvaltningen har arbetat fram uppföljningsrapport 2 per 30 april 2020. Det ackumulerade utfallet för perioden är -5,4 mnkr, bland annat beroende på säsongskostnader och intäkter kopplade till dessa. Den samlade bedömningen är att resultatet 2020 blir 18,3 mnkr vilket är bättre än budgeterat resultat 11,4 mnkr.

Det finns en stor osäkerhet angående skatteintäkterna med tanke på effekter av Covid-19. Prognosen för skatteintäkterna 2020 utgår från den beräkning av skatteunderlaget som presenterades av Sveriges kommuner och regioner (SKR) i slutet av april. Med anledning av pandemin har regeringen tagit ett antal beslut om extramedel till kommunerna vilket för Lysekils del bedöms kompensera för det prognosticerade bortfallet av skatteintäkter.

Utbildningsnämnden/arbetslivsförvaltningen redovisar en negativ prognos på 10,0 mnkr. Det som är svårt att styra är kostnadsutvecklingen av utbetalning av ekonomiskt bistånd, där prognosen är en stor negativ avvikelse i jämförelse med budget. Förvaltningen har också gjort nödvändiga förstärkningar på handläggarsidan för att arbeta med personer som står långt från arbetsmarknaden. Detta kommer på sikt att minska kostnaderna. Kostnader påverkas starkt av samhällsutvecklingen och i dagsläget är det svårt att avgöra hur stora kostnaderna kommer att bli. Kostnadsutvecklingen bör noggrant följas under året.

Inom bolagssektorn är Havets Hus AB påverkat av restriktioner kring Coronapandemin och det är svårt att kvantifiera påverkan på verksamheten. Bolaget bedömer att det kommer att bli ett underskott för 2020. Resultatet per 30 april uppgår till -1,6 mnkr.

### Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna uppföljningsrapport 2 2020.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna en negativ budgetavvikelse om 10 mnkr för arbetslivsförvaltningen inom utbildningsnämnden.

### Ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen har arbetat fram uppföljningsrapport 2 per 30 april 2020. Dialogmöten har genomförts mellan nämndernas presidier och kommunstyrelsens presidium, som har fått del av nämndernas uppföljningsrapporter och haft en dialog kring utfall, prognos och åtgärder för budget i balans.

Det ackumulerade utfallet för perioden är -5,4 mnkr, bland annat beroende på säsongskostnader och intäkter kopplade till dessa.



Dnr

LKS 2020-000124

Den totala prognosen för kommunen är ett resultat om 18,3 mnkr vilket är en positiv avvikelse på 6,9 mnkr i förhållande till det budgeterade resultatet på 11,4 mnkr.

### **Förvaltningens synpunkter**

Skatteprognosen utgår från uppgifter från SKR cirkulär 20:20. SKR redovisar ett skatteunderlag som försvagats till följd av effekter av coronaviruset. Hur stor påverkan det har är svårbedömt och SKR uttrycker att det är en ”överväldigande stor osäkerhet idag”. SKR menar att den beräkning som ligger till grund för skatteunderlaget är ett scenario utifrån historiska krisepisoder och inte en prognos i vanlig bemärkelse.

Regeringen har beslutat om extraresurser till kommunerna i samband med vårandringsbudgeten och har också gjort andra uttalanden om ytterligare medel till kommuner och regioner. Totalt kommer extramedel till kommunen i storleksordningen 29,7 mnkr, vilket kompenserar det bortfall av skatteintäkter som prognosticeras.

Kommunen kommer att söka medel från socialstyrelsen för extrakostnader inom omsorgen i samband med pandemin. Även medel för att utbilda personal inom äldreomsorgen kommer att kunna sökas av kommunen. Hur står tilldelning kommunen kommer att få är inte känt i dagsläget.

Delar av lönerörelsen är framflyttad till hösten, men i prognosen för de centrala posterna finns beräkningar för att ny utbetald lön kommer att hanteras under 2020. Även en bedömning av kompensation för nämndernas kapitaltjänstkostnader i samband med investeringar ingår i prognosen. De centrala delarna har en positiv prognos på ca 15,7 mnkr, där ingår förväntade försäljningsinkomster om drygt 3,0 mnkr.

Enligt kommunens styrprinciper står det klart att varje chef ansvarar för sin verksamhetsbudget vilket innebär att verksamheten skall anpassas till innevarande års budgetram. Om avvikelser uppstår ansvarar chefen för att åtgärda detta i sin egen verksamhet och skapar således sina egna aktivitetsplaner för detta.

Socialnämnden har en nollprognos för helåret, planerade åtgärder för att nå prognosen hanteras av enheterna inom nämnden.

Utbildningsnämnden/utbildningsförvaltningen redovisar en positiv prognos på 0,7 mnkr för året. Åtgärder för att nå prognosen har presenterats.

Utbildningsnämnden/arbetslivsförvaltningen redovisar en negativ prognos på 10,0 mnkr. Till största delen består underskottet av ökade kostnader för utbetalning av ekonomiskt bistånd (försörjningsstöd) med en budgetavvikelse på 8,4 mnkr. Förvaltningen har också gjort nödvändiga förstärkningar på handläggarsidan för att arbeta med personer som står långt från arbetsmarknaden. Detta kommer på sikt att minska kostnaderna. Den nya förvaltningen skapades för att arbeta aktivt för att få ut personer i arbete eller utbildning samt att minska utbetalningen av ekonomiskt bistånd. Att utöka budgetramen under pågående budgetår är inte aktuellt, då utvecklingen av kostnader påverkas starkt av samhällsutvecklingen och i dagsläget är det svårt att avgöra hur stora kostnaderna kommer att bli.

Dnr  
LKS 2020-000124

Kostnadsutvecklingen bör noggrant följas under året. Däremot bör den verksamheten inte omfattas av kravet på åtgärder för att nå budget i balans.

Samhällsbyggnadsnämnden har en negativ avvikelse till och med april, men det beror på säsongskopplade kostnader och intäkter. Prognos på helår är ett nollresultat och enheter och avdelningar arbetar med åtgärder för att nå balans.

Kommunstyrelsen prognosticerar ett överskott på 0,5 mnkr och miljönämnden i mellersta Bohuslän lämnar en nollprognos.

LEVA-koncernen redovisar en positiv årsprognos på 12,8 mnkr, vilket är 8,0 mnkr sämre än budget och beror bland annat på lägre intäkter på grund av den milda inledningen av året.

LysekilsBostäder AB prognosticerar ett resultat om +6,4 mnkr och är 2,1 mnkr bättre än budget, beroende på försäljning av lägenheter på Skolberget.

Havets Hus AB är påverkat av restriktioner kring Coronapandemin och det är svårt att kvantifiera virusspridningens påverkan på verksamheten. Styrelsens och ledningens bedömning är att det kommer att bli ett underskott. Resultatet per 30 april 2020 uppgår till -1,6 mnkr.

Lysekils Hamn AB och Rambo AB har mindre avvikelse jämför budgeterat resultat.

Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän prognosticerar ett underskott då intäkter förväntas bli lägre än budgeterat.

Leif Schöndell  
Kommundirektör

Eva-Marie Magnusson  
Ekonomichef

## **Bilaga**

Uppföljningsrapport 2 2020 Lysekils kommun

### **Beslutet skickas till**

Kommunstyrelsen  
Samtliga nämnder



# Uppföljningsrapport 2 2020 KF

Lysekils kommun

# Innehållsförteckning

<b>1</b>	<b>Förvaltningsberättelse .....</b>	<b>3</b>
1.1	Resultaträkning .....	3
1.2	Balansräkning .....	3
<b>2</b>	<b>Nämndsuppföljning.....</b>	<b>4</b>
2.1	Kommunstyrelse .....	4
2.2	Miljönämnd.....	5
2.3	Samhällsbyggnadsnämnd .....	5
2.4	Utbildningsnämnd .....	5
2.4.1	Utbildningsförvaltningen.....	5
2.4.2	Arbetslivsförvaltningen .....	6
2.5	Socialnämnd.....	6
2.6	Prognos.....	7
2.7	Åtgärder för budget i balans.....	8
<b>3</b>	<b>Bolag .....</b>	<b>10</b>
3.1	LEVA AB.....	11
3.2	Lysekilsbostäder AB .....	11
3.3	Havets Hus AB .....	12
3.4	Lysekils Hamn AB .....	12
3.5	Rambo AB .....	12
3.6	Räddningstjänsten Mitt Bohuslän .....	13
<b>4</b>	<b>Medarbetare.....</b>	<b>13</b>
4.1	Antal anställda .....	13
4.2	Arbetsmiljö och hälsa .....	13
<b>5</b>	<b>Investeringsuppföljning .....</b>	<b>14</b>
<b>6</b>	<b>Exploateringsuppföljning.....</b>	<b>15</b>
<b>7</b>	<b>Analys och slutsats .....</b>	<b>15</b>

# 1 Förvaltningsberättelse

## 1.1 Resultaträkning

Mnkr	Budget helår	Utfall ack	Utfall ack föreg år	Prognos utfall helår	Prognos avvikelse
Verksamhetens intäkter	194,0	64,5	78,6	194,0	0,0
Verksamhetens kostnader	-1 112,3	-369,0	-364,1	-1 108,0	4,3
Avskrivningar	-29,0	-9,8	-9,4	-29,5	-0,5
<b>Verksamhetens nettokostnader</b>	<b>-947,3</b>	<b>-314,3</b>	<b>-294,9</b>	<b>-943,5</b>	<b>3,8</b>
Skatteintäkter	748,7	236,1	242,9	722,6	-26,1
Generella statsbidrag och utjämning	204,0	70,3	65,5	233,3	29,3
<b>Verksamhetens resultat</b>	<b>5,4</b>	<b>-7,9</b>	<b>13,5</b>	<b>12,4</b>	<b>7,0</b>
Finansiella intäkter	8,0	3,0	2,7	7,2	-0,8
Finansiella kostnader	-2,0	-0,5	-0,8	-1,3	0,7
<b>Resultat efter finansiella poster</b>	<b>11,4</b>	<b>-5,4</b>	<b>15,4</b>	<b>18,3</b>	<b>6,9</b>
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Periodens resultat</b>	<b>11,4</b>	<b>-5,4</b>	<b>15,4</b>	<b>18,3</b>	<b>6,9</b>

Periodens resultat uppgår till -5,4 mnkr. Resultatet är sämre än motsvarande period föregående år. Det är framförallt på intäktssidan som det skiljer. I periodens resultat i år ingår 0,6 mnkr netto från försäljning av mark/exploateringsfastigheter. Motsvarande belopp i jämförelseperioden var 3,3 mnkr. Bidrag från migrationsverket och arbetsförmedlingen har minskat medan bidragen från skolverket har ökat.

Verksamhetens nettokostnader har ökat med 6,6 procent medan skatteintäkter och generella statsbidrag har minskat med 0,6 procent.

När det gäller prognos på skatteintäkter har de beräknats utifrån SKR:s cirkulär från 2020-04-29. Generella statsbidrag har prognostiserats utifrån vad som var känt per den 17 maj.

Finansnettot utvecklas i nivå med budget.

För helåret prognostiseras ett överskott med 18,3 mnkr, vilket är 6,9 mnkr bättre än budget.

## 1.2 Balansräkning

Mnkr	2020-04	2019-12
<b>Tillgångar</b>		
<b>Anläggningstillgångar</b>		
Immateriella tillgångar	0,0	0,0
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	451,0	459,1
Pågående investeringar	20,6	8,4
Inventarier och verktyg	17,2	18,6
Finansiella anläggningstillgångar	35,7	44,7
<b>Summa anläggningstillgångar</b>	<b>524,5</b>	<b>530,8</b>
<b>Bidrag till statlig infrastruktur</b>	<b>6,0</b>	<b>6,1</b>
Förråd och exploateringsfastigheter	9,6	9,6
Kortfristiga fordringar	107,7	107,6
Kassa och bank	42,8	59,4
<b>Summa omsättningstillgångar</b>	<b>160,1</b>	<b>176,6</b>
<b>Summa tillgångar</b>	<b>690,6</b>	<b>713,5</b>
<b>Eget kapital och skulder</b>		

Mnkr	2020-04	2019-12
Ingående eget kapital	372,7	359,2
Periodens resultat	-5,4	13,5
<b>Summa eget kapital</b>	<b>367,3</b>	<b>372,7</b>
Avsättningar till pensioner	15,4	15,4
Andra avsättningar	24,1	23,9
Långfristiga skulder	70,7	70,8
Kortfristiga skulder	213,1	230,7
<b>Summa avsättningar och skulder</b>	<b>323,3</b>	<b>340,8</b>
<b>Summa eget kapital och skulder</b>	<b>690,6</b>	<b>713,5</b>

Anläggningstillgångarna uppgår till 524,5 mnkr, vilket är en minskning sedan årsskiftet med 6,3 mnkr. Omsättningstillgångarna har minskat med 16,5 mnkr sedan bokslutsdagen och uppgår nu till 160,1 mnkr. Likviditeten har försämrats något och uppgår till 42,8 mnkr.

Pensionsförpliktelser utanför balansräkningen uppgår till 401,4 mnkr, vilket kan jämföras med 398,6 mnkr vid årsskiftet.

## 2 Nämndsuppföljning

Nämnd mnkr	Budget helår	Budget ack	Utfall ack	Utfall ack föreg år	Prognos utfall	Avvikelse bu-prognos
Kommunstyrelsen	-71,0	-23,6	-22,2	-20,9	-70,5	0,5
Samhällsbyggnadsnämnden	-46,7	-15,2	-17,2	-15,1	-46,7	0,0
Utbildningsnämnden/Utbildningsförvaltningen	-355,5	-118,1	-117,4	-117,5	-354,8	0,7
Utbildningsnämnden/Arbetslivsförvaltningen	-44,2	-14,6	-18,1	-7,2	-54,2	-10,0
Socialnämnden exkl institutionsplaceringar HVB/SIS	-371,0	-122,7	-124,7	-121,6	-374,9	-3,9
Socialnämnden institutionsplaceringar HVB/SIS	-19,9	-6,6	-7,4	-8,1	-16,0	3,9
Miljönämnden i mellersta Bohuslän	-2,1	-0,7	-0,7	0,0	-2,1	0,0
Centralt	921,8	307,3	302,3	305,8	937,5	15,7
<b>Summa</b>	<b>11,4</b>	<b>5,8</b>	<b>-5,4</b>	<b>15,4</b>	<b>18,3</b>	<b>6,9</b>

### 2.1 Kommunstyrelse

Sammantaget redovisar kommunstyrelsen en positiv avvikelse mot budget till och med april på nära 1,4 mnkr. För helåret prognostiseras en positiv budgetavvikelse på 0,5 mnkr.

Samtliga avdelningar inom kommunstyrelsen, förutom HR-avdelningen, visar ett överskott per april. HR-avdelningen redovisar per april ett underskott beroende på utbildningskostnader som belastar perioden men avser hela året. Kommundirektörens ansvar redovisar det största överskottet då medel kopplade till utvecklingsområden inte har utnyttjats. Bedömningen i dagsläget är dock att samtliga medel kommer att förbrukas under året då det finns behov avseende barn och unga kopplat till social oro samt utredningskostnader inom arbetet med ny översiktsplan. Den sammanlagda prognosen för avdelningarna är en budget i balans vid årets slut.

Den politiska verksamheten visar ett överskott mot budget för perioden och det är främst valnämnden som står för överskottet. Någon neddragning av budgetramen gjordes inte inför 2020 som inte är ett valår. Prognosen för året beräknas därmed bli ett överskott på drygt 0,4 mnkr för den politiska verksamheten.

## 2.2 Miljönämnd

Miljönämnden i mellersta Bohuslän är en gemensam nämnd för miljö- och hälsoskyddsområdet i Munkedals, Lysekils samt Sotenäs kommuner. Sotenäs kommun är värdkommun och miljöenheten ligger organisatoriskt under samhällsbyggnadsförvaltningen. Syftet med den gemensamma nämnden och miljöverksamheten är främst att svara för uppgifter som enligt lag ska fullgöras av nämnden inom miljö och hälsoskyddsområdet samt stödja och samordna det miljöstrategiska arbetet.

Miljönämndens totala utfall är i nivå med budget och prognosen för helår är en budget i balans. Periodens kostnader såväl som intäkter har varit något lägre på grund av vakanta tjänster. Delar av tillsynen inom miljöskyddsområdet har inte kunnat utföras enligt plan då det finns tjänstledigheter som inte har kunnat bemannas.

## 2.3 Samhällsbyggnadsnämnd

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse till och med april om 1,9 mnkr. De främsta orsakerna till det negativa utfallet beror på säsong. Kostnaderna för energi är höga på vintern och intäkter för parkeringar, husbilar och småbåtar är som störst under sommaren. Med hänsyn till detta är den samlade bedömningen att prognosen för året är en budget i balans.

Förvaltningen gick in i 2020 med en förlust på 5,4 mnkr och arbetar aktivt med handlingsplanen för en budget i balans. Åtgärder och aktiviteter har tagits fram och resultatet av arbetet börjar nu ge effekt, IT-avdelningen har en budget i balans och även serviceavdelningen visar ett nollresultat per april.

Tekniska avdelningen genomför åtgärder som dock inte kommer att vara tillräckliga för att nå budgetbalans, då den höga andelen fasta kostnader inte går att påverka. Prognosen för tekniska avdelningen uppgår till -2,0 mnkr. Förvaltningen arbetar därför med besparingar för att skjuta till medel till avdelningen.

Åtgärdsförslagen som har tagits fram innefattar både kostnadsreduceringar och en översyn av taxor och avgifter som kommer att ge ökade intäkter.

## 2.4 Utbildningsnämnd

### 2.4.1 Utbildningsförvaltningen

Utbildningsförvaltningen redovisar efter april månad en positiv avvikelse mot budget om 0,7 mnkr vilket är en klar förbättring jämfört med utfallet per februari. Om denna positiva utveckling fortsätter innebär det att förvaltningens ambition om att återföra 2,4 mnkr i enlighet med balanskravet från 2019 års negativa resultat kan nås.

Prognosen för helår uppgår till 0,7 mnkr.

Resursenheten prognostiserar en negativ avvikelse på helår främst beroende på lönekostnader. En osäkerhet råder gällande placering av elever inom eller utom kommunen.

Grundskolan har haft lägre vikariekostnader, främst för vikarier, vilket har förbättrat prognosen för året. Tillsammans med höstens organisation beräknas ett nollresultat för året.

Även förskolan har haft lägre personalkostnad för vikarier till följd av lägre nyttjandegrad under vårens pandemi. Prognosen har därför förbättrats avsevärt sedan den i uppföljningsrapport 1.

Gymnasiet har en stor osäkerhet gällande sin prognos då det finns oro kring sökbilden inför årets antagning, först i slutet på juni är antagningen klar. Gymnasiet arbetar idag med en beredskap för att kunna vidta åtgärder för en försämrad ansökning.

Prognosen för statsbidrag är även den osäker och prognosen är därför försiktig.

Verksamheterna musikskola, kultur och fritid prognostiserar ett nollresultat för 2020.

De åtgärder som vidtas för att nå det prognostiserade resultatet är att se över och anpassa tjänsteorganisationen inom förskola, grundskola och gymnasiet.

#### **2.4.2 Arbetslivsförvaltningen**

Arbetslivsförvaltningen redovisar ett utfall om 18,1 mnkr till och med april, vilket innebär en negativ avvikelse mot budget med 3, 5 mnkr. Prognosen för helår uppgår till ett underskott om 10,0 mnkr, vilket är en försämring med 4,3 mnkr sedan uppföljningsrapport 1 per februari.

Den största avvikelsen ses hos enheten för vägledning och stöd där utbetalt ekonomiskt bistånd redovisas samt enheten för vuxenutbildning.

Enheten för vägledning och stöd redovisar per april en negativ avvikelse mot budget med nära 2,4 mnkr där hela underskottet avser utbetalt ekonomiskt bistånd. Prognosen för året uppgår till -9,7 mnkr varav knappt 8,4 mnkr avser utbetalt ekonomiskt bistånd och 1,3 mnkr avser övrig verksamhet inom enheten. I prognosen för utbetalt ekonomiskt bistånd har förvaltningen tagit höjd för en ökning till följd av Coronapandemin. Denna bedömning grundar sig i SKRs ekonomiska rapport som indikerar att det kommer att ske en genomsnittlig ökning om ca 15 % inom utbetalt bistånd och handläggning av försörjningsstöd i kommunerna.

För att få de som står längst från arbetsmarknaden i varaktig försörjning genom antingen anställning eller sjukersättning görs under året en satsning med kvalitetshöjande insatser inom försörjningsstödsverksamheten. Denna satsning innebär en ökad nettokostnad med närmare 0,7 mnkr i personalkostnader vilket bidrar till den negativa prognosen. Nästa år väntas satsningen dock börja få en positiv effekt i takt med att personer kommer i annan försörjning.

Intäkter i form av etableringsschablon från Migrationsverket är osäkra då det är svårt att förutse hur många nyanlända som kommer att finnas kvar inom etableringen under resterande del av året och prognosen uppskattas till -0,6 mnkr

Enheten för vuxenutbildning har en negativ avvikelse mot budget för perioden vilket delvis beror på att alla statsbidrag inte finns med i utfallet och att intäkter förväntas bli högre under hösten. Enhetens prognos för helår är -0,6 mnkr beroende på minskade schablonersättningar samt lokalkostnader som är underbudgeterade.

Enheten för arbetsliv

De åtgärder som vidtas på kort sikt för en budget i balans innebär en allmän återhållsamhet med kostnader. På längre sikt handlar det om att intensivt arbeta för att så många individer som möjligt kommer i annan försörjning. Förvaltningen undersöker också möjligheten att ta del av statliga bidrag kopplat till effekter av Corona.

### **2.5 Socialnämnd**

Socialnämnden redovisar en ackumulerad budgetavvikelse på -2,8 mnkr till och med april och prognosen för helår är en budget i balans.

Stab och ledning redovisar en prognos på 4,6 mnkr. Här finns medel avsatta för omställning och heltidsresan. Hittills är inga kostnader bokförda och prognosen bygger på att det uppstår först under slutet av året.

Avdelningen för mottagning och utredning har en prognos på 0,8 mnkr för helår vilket främst beror på färre antal beställda hemtjänststimmar. På grund av smittorisk har flera brukare av sagt sig hemtjänstinsatser under mars-april. Vuxenenheten redovisar en negativ prognos bland annat på grund av tillkommande LVM-placeringar.

Prognosen för institutionsplaceringar HVB/SIS (egen rad i tabellen) på 3,9 mnkr är



försämrad sedan föregående uppföljningsrapport. Orsaken är en ökning av placeringskostnader orsakade av en mor-barnutredningsplats samt en förlängning av ett skyddsärende av allvarlig karaktär. Ett flertal placeringar beräknas kunna avslutas under senare delen av sommaren alternativt övergå till annan vårdform med lägre kostnad. Detta medför att prognosen är fortsatt positiv i enlighet med det uppdrag socialförvaltningen fått att minska kostnaderna för barn- och ungdomsplaceringar. Tillsammans med Avdelningen för mottagning och utredning arbetar man för att minska barn och ungdomsplaceringarna, rekrytera fler egna familjehem samt öka de öppna insatserna.

Socialt stöd redovisar en negativ prognos på 7,3 mnkr för 2020. Kostnader för placeringar har ökat. Främsta anledningen är att planeringen av hemtagning av två köpta platser med boende och skolgång har tagit längre tid än beräknat och inte kommer att genomföras förrän nästa år. Utöver detta är tillkommande brukare inom personlig assistans och utökade timmar samt kostnader för barnboendet orsaken till avdelningens underskott.

Prognosen för avdelningen för vård och omsorg uppgår till -2,0 mnkr. Hemvården visar en prognos på -4,2 mnkr beroende på minskade intäkter i form av beställda hemtjänsttimmar. Omställningen av bemanningen har inte hunnit med i samma takt. Hemsjukvården prognostiserar också ett underskott på grund av behov av bemanningssköterskor i sommar. Även nattpatrullen och kompassen prognostiserar med underskott. De särskilda boendena har en budget i balans. Skaftöhemmet som är tillfälligt stängt beräknas ge en positiv avvikelse med 5,3 mnkr.

Under året har antalet hemtjänsttimmar minskat något och det finns för närvarande tillgång till äldreboendeplatser i kommunen. Inga kostnader har utgått för medicinskt färdigbehandlade under perioden. När det gäller tillgång till HSL-personal så är behovet tillgodosett av sjuksköterskor och arbetsterapeuter. Sjukgymnaster fattas fortfarande.

Arbetet med nya äldreboendet Fiskebäck går enligt plan och inflyttning beräknas till november 2020.

Socialförvaltningen har arbetat intensivt med Pandemin som har varit aktiv från mars och framåt. Det har varit ett bra samarbete såväl internt som externt i dessa frågor. Situationen upplevs vara under kontroll både vad gäller brukare och personal.

Sjukfrånvaron har varit lägre under årets första 3 månader jämfört med 2019 för att sedan stiga markant från och med april vilket beror på Coronaviruset.

## 2.6 Prognos

Nämnd mnkr	Budget 2020	Prognos utfall 2020	Prognos budgetavvikelse 2020	Prognos budgetavv. enl. uppföljning 200229
Kommunstyrelsen	-71,0	-70,5	0,5	0,4
Miljönämnden	-2,1	-2,1	0,0	0,0
Samhällsbyggnadsnämnd	-46,7	-46,7	0,0	0,0
Utbildningsnämnd/utbildningsförvaltning	-355,5	-354,8	0,7	0,7
Utbildningsnämnd/arbetslivsförvaltning	-44,2	-54,2	-10,0	-5,7
Socialnämnd exkl institutionsplaceringar HVB/SIS	-371,0	-374,9	-3,9	-4,9
Socialnämnd institutionsplaceringar HVB/SIS	-19,9	-16,0	3,9	4,6
<b>Summa nämndsverksamhet</b>	<b>-910,4</b>	<b>-919,2</b>	<b>-8,8</b>	<b>-4,9</b>
Budgetregleringspost	-26,5	-21,3	5,2	7,7
Pensionskostnader	-63,1	-62,0	1,1	1,1
Personalomkostnader	44,5	46,8	2,3	2,0
Reavinst och exploateringsverksamhet	0,0	3,6	3,6	0,0
Kapitalkostnad*	11,7	11,7	0,0	0,0

Nämnd mnkr	Budget 2020	Prognos utfall 2020	Prognos budgetavvikelse 2020	Prognos budgetavv. enl. uppföljning 200229
Övrigt	-3,4	-3,1	0,3	0,0
<b>Summa verksamhet</b>	<b>-947,2</b>	<b>-943,5</b>	<b>3,7</b>	<b>5,9</b>
Skatteintäkter och generella statsbidrag	952,6	955,9	3,3	0,9
Finansiella intäkter	8,0	7,2	-0,8	-0,7
Finansiella kostnader	-2,0	-1,3	0,7	0,6
<b>Summa finansiering</b>	<b>958,6</b>	<b>961,8</b>	<b>3,2</b>	<b>0,8</b>
<b>Total</b>	<b>11,4</b>	<b>18,3</b>	<b>6,9</b>	<b>6,7</b>

\*) Förvaltningarnas kapitalkostnad (intern ränta)

## 2.7 Åtgärder för budget i balans

### Samhällsbyggnadsnämnden

Åtgärder belopp i tkr	Belopp helår	Effekt i år
<b>Kontaktcenter/administration</b>		800
<b>Tekniska avdelningen</b>		800
<b>Service avdelningen</b>		1 500
<b>Plan- och bygg avdelningen</b>		1 000
<b>Summa</b>		4 100

**Kontaktcenter/administration** Åtgärder vidtas för att förbättra förvaltningens administration som på sikt ska generera effektivare processer, ökad kontroll i verksamheten och ekonomisk medvetenhet. En strategisk digital handlingsplan har tagits fram som ett uppdrag av nämnden och utgångspunkten är att använda ny teknik som syftar till att öka kundernas självständighet, trygghet och delaktighet. Ny teknik skall också användas för att minska administrativa arbetsuppgifter. En del av planen innebär också att nämndens olika insatser anpassas till samhällsutvecklingen. Översyn av kostnader för seniorkort, avgift för borglig vigsel och inköp av kontorsmaterial. Förvaltningen gör bedömningen att detta kan ge en årlig effekt på 770 tkr.

**Tekniska avdelningen** Avdelningen ser över förvaltningens avgifter och arrenden. Dels innebär det att höja olika avgifter men även säkerställa att indexuppräknung sker. Detta beräknas bli en effekt på 800 tkr.

**Serviceavdelningen** Åtgärder till att minska övertid, fyllnad och timvikarier för serviceavdelningen är genom många aktiviteter som förväntas ge den största effekten. Avdelningen ser även över specialstäd, intäkter för Oscars och fordonskostnader för att nå en helårseffekt på 1 530 tkr.

**Plan- och byggavdelningen** Översyn av bostadsanpassningsbidragen där avdelningen har gjort en aktivitetsplan som de arbetar med. Ser över taxor och avgifter som på sikt ger effekter. Effekten räknas bli 1 000 tkr.

**IT avdelningen** Avdelningen har genomfört de åtgärder som behövdes göras. Budgeten är i balans.

**Slutsats** Bedömningen för 2020 och 2021 är att åtgärdsförslagen ger kostnadsreduceringar och ökade intäkter motsvarande ca 4 mnkr som till årets slut ska visa en budget i balans. Alla avdelningar på samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar med många olika aktiviteter som är bakomliggande för de satta åtgärds punkterna. Det är aktiviteterna som kommer att bidra till att förändringarna kommer att ske.

## Utbildningsnämnden - Utbildningsförvaltningen

Åtgärder belopp i tkr	Belopp helår	Effekt i år
Tjänsteorganisation grundskolan	3 400	1 900
Tjänsteorganisation förskolan	800	400
Tjänsteorganisation gymnasiet	5 100	2 600
Interkommunal ersättning särskola	800	400
<b>Summa</b>	<b>10 100</b>	<b>5 300</b>

De åtgärder som är framtagna omfattar översyn och anpassning av tjänsteorganisationen för grundskolan, förskolan och gymnasiet som sammanlagt ger en effekt på 5,3 mnkr i år. Planerad hemtagning av elev inom särskolan på annan ort ger en effekt på 0,4 mnkr i år.

## Utbildningsnämnden - Arbetslivsförvaltningen

Åtgärder belopp i tkr	Belopp helår	Effekt i år
Minskad personal SFI		240
Vakanta tjänster, tjänstledigheter, föräldraledigheter VUX		196
Uppdragsutbildning		20
Vakanta tjänster förvaltning (särvox)		379
Kompensation - Intäktsbortfall Corona (kostavgifter, försäljning)		0
Utvecklingstjänster		450
<b>Summa</b>		<b>1 285</b>

De åtgärder som vidtas på kort sikt handlar om att hålla igen med kostnader där tillfälle ges för att förbättra resultatet. Det handlar t.ex. om minskning i verksamhet, vakanser, ledigheter m.m. bland personal.

De åtgärder som vidtas på lång sikt innebär att intensivt arbeta för att så många individer som möjligt kommer i annan försörjning, i första hand i anställning eller studier men även ett antal till sjukersättning. Ett hushåll som beviljas bistånd får i genomsnitt en utbetalning per månad på drygt 7 tkr. Ger man istället en person i hushållet en subventionerad anställning så kan delen som kommunen betalar för anställningen varje månad i 1-2 år komma att motsvara månadskostnaden för det ekonomiska biståndet. Den ekonomiska vinsten för kommunen uppstår då individen därefter kommer vidare i varaktig/reguljär anställning hos annan arbetsgivare än Arbetslivsförvaltningen. Därför är det av stor vikt med god och tät uppföljning av individen under anställningstiden så att denne inte återgår i arbetslöshet och åter blir beroende av ekonomiskt bistånd. Insatser ger dock inte effekter på kort sikt (innevarande år). En långsiktig åtgärd som görs är anställning av socialsekreterare vilket också påverkar ekonomiska utfallet.

Förvaltningen ska undersöka förutsättning att ta del kompensation genom statliga bidrag där det finns en tydlig effekt av Corona som t.ex. vissa intäktsbortfall.

## Socialnämnden

Åtgärder belopp i tkr	Belopp helår	Effekt i år
Avdelningen Mottagning och utredning	423	423
Uppdrag barn och unga	2 350	2 350
Avdelningen socialt stöd	1 232	877
Avdelningen vård och omsorg	3 200	3 200
<b>Summa</b>	<b>7 205</b>	<b>6 850</b>

För 2020 befarades ett underskott tidigt och redan vid utfallet i januari startades omgående ett arbete med att vidta åtgärder för att anpassa kostnaderna på enhetsnivå.

Åtgärder finns framtagna på avdelningsnivå motsvarande 7,2 mnkr samt ytterligare 1,2 mnkr på enhetsnivå.

*Resultatet av alla åtgärder är inräknade i årsprognosen.*

### **Avdelningen för mottagning och utredning**

En pensionsavgång som ej återbesätts under andra halvan av året.

Översyn av egenavgift för placerade barn.

Införsel av avgift för boendestödets insatser.

*Uppdrag barn och unga.*

Minskade kostnader för placeringar på enheten för Barn och Unga i enlighet med framtagna plan som i dagsläget omfattar 5 pågående ärenden.

Avdelningen kommer att se över alla avtal för placeringar vilket förväntas ge en positiv effekt på utfallet.

### **Vård och omsorg**

Hemvården Lysekil har en handlingsplan avseende minskad personalbemanning.

Hemvården totalt har en handlingsplan avseende minskade kostnader för sjuklöner.

Kompassen har en handlingsplan avseende minskade personalkostnader.

Dessutom finns åtgärder i mindre omfattning på flera enheter kopplade till personalbemanning.

### **Stöd och service**

Minskning av externa placeringar och hemtagning av 2 ärenden för att verkställa i egen regi under sista kvartalet 2020.

När det gäller personalkostnader, så finns åtgärder framtagna av enhetscheferna på flera enheter. Inom boendestödet förväntas en förbättrad brukarplanering kunna ge ekonomiska effekter under året.

Avdelningen totalt har en handlingsplan avseende minskade kostnader för sjuklöner.

Avdelningarna mottagning och utredning samt socialt stöd har gemensamt fått i uppdrag att minska kostnaderna för placeringar. Det förebyggande arbetet kommer att vara viktigt i denna handlingsplan, såväl som myndighetsutövningen och familjebehandlarna. Det som kan ge resultat på socialt stöd utfall inom det närmsta halvåret, är dock främst det som familjehemssekreterarna kan göra. De står för rekrytering och handledning av familjehem och får i uppdrag att gå från konsulentstödda till egna familjehem i så stor utsträckning som möjligt.

## **3 Bolag**

<b>Bolagen, res efter fin. poster mnkr.</b>	<b>Budget 2020</b>	<b>Utfall ack 200430</b>	<b>Budget ack 200430</b>	<b>Prognos 2020</b>
<i>Helägda bolag</i>				
<b>LEVA (koncernen)</b>	20,0	9,9	14,7	12,8
<b>Lysekilsbostäder AB</b>	4,3	3,6	1,5	6,4
<b>Havets Hus AB</b>	0,0	-1,6	-2,5	n/a
<b>Lysekils Hamn AB</b>	0,2	0,2	0,1	0,5
<i>Delägda bolag</i>				
<b>Rambo AB (100%)</b>	2,6	3,3	0,1	2,6

varav Lysekils andel 25%	0,6	0,8	0,0	0,6
<b>Räddningstjänstförbundet MittBohuslän (100%)</b>	<b>0</b>	<b>-0,3</b>	<b>-1,3</b>	<b>-2,0</b>
varav Lysekils andel 21,7%	0	-0,1	-0,3	-0,4

På grund av coronapandemin och den osäkerhet den medför när det gäller att beräkna besöksintäkter i Havets Hus har bolaget valt att inte lämna någon prognos. Skulle ett sämsta-scenario med total karantän inträffa kan resultatet bli så svagt som -9 mnkr.

### 3.1 LEVA AB

#### Resultat Tertial 1, LEVA i Lysekil AB

Resultatet mot budget påverkas av att den budgeterade personalkostnaden är något för låg, samt att den varma inledningen på året har påverkat omsättningen på Fjärrvärmen med ca 3,5 mnkr.

Bolaget har även ett bortfall på grund av lite snömängder, vilket minskat omsättningen för Entreprenad med ca 0,4 mnkr.

#### Prognos 1, LEVA i Lysekil AB

På grund en omfördelning av personalkostnader så ökas dessa jämfört mot budget, samt att intäktsdelen påverkats negativt med 3,9 mnkr på grund av den milda inledningen av året. Prognosen hamnar på motsvarande 13,0 mnkr för helåret.

#### Resultat Tertial 1, LEVA Vatten AB

Omsättningen följer budget. På kostnadssidan så påverkas även där personalkostnaderna av en något för låg budget. Resultatet för tertial 1 slutar på -1,4 mnkr.

#### Prognos 1, LEVA Vatten AB

Inga större avvikelser mot budget.

#### Resultat Tertial 1, Lysekils Energi Vind AB

Resultatet för vindproduktionen tertial 1 följer mot budget, med en avvikelse. Avvikelsen är en engångskostnad för service och underhåll som påverkar övriga rörelsekostnader. Resultatet för tertial 1 slutar på -0,1 mnkr.

För elhandeln så påverkas resultatet av de extremt låga priserna som varit under den inledande delen av året. Elhandelns rörliga del minskar och får därmed en effekt på resultatet för Tertial 1, vilket ger ett nollresultat för tertial 1.

#### Prognos 1, Lysekils Energi Vind AB

Vindproduktionen prognostiseras till ett nollresultat för helåret.

Elhandeln spås intäkter motsvarande 24,0 mnkr, vilket är nästan 10,0 mnkr lägre än budget. Detta samt en ökad marknadsbudget så prognostiseras resultatet till ca 0,3 mnkr.

### 3.2 Lysekilsbostäder AB

LysekilsBostäder redovisar för första tertialet 2020 ett resultat efter finansiella poster på 3,6 mnkr vilket är 2,1 mnkr bättre än budget.

Den positiva avvikelsen beror till största delen på intäkter från försäljning av en lägenhet på Skolberget 0,8 mnkr, lägre driftskostnader 0,5 mnkr samt lägre personalkostnader 0,4 mnkr. Vakansgraden är efter första kvartalet relativt oförändrad jämfört med föregående år 0,9 (1,0). Bolaget förutspår dock ökade vakanser för resten av året.

Prognostiserat resultat efter finansiella poster 2020 uppgår till 6,4 mnkr, vilket är en ökning

av resultatet på 2,1 mnkr i jämförelse mot budget. Den positiva avvikelser beror dels på prognostiserade intäkter från försäljning av två st lägenheter på Skolberget och dels på lägre underhållskostnader. Främsta orsaken till minskade kostnader för underhåll är att Lysekils Stadshus AB har ökat de ekonomiska avkastningskraven i de nya ägardirektiven, tagna i KF under våren. Prognostiserade kostnader för underhåll 2020 är på samma nivå som utfall 2019.

Coronakrisens beräknade ekonomiska effekter på verksamheten bedöms till ca 0,5 mnkr, dels har bolaget efterskänkt 2 månaders hyra till 15 lokalhyreskontrakt, 160 tkr och dels prognostiseras ökade kreditförluster på ca 0,3 mnkr. Risken för ökat hyresbortfall ryms inom ursprunglig budget. Bolagets satsning på nyproduktion och underhållsinvesteringar fortsätter enligt plan.

### 3.3 Havets Hus AB

Året inleddes bra ur både ekonomisk och besökssynpunkt, sedan kom coronapandemin vilket påverkat verksamheten från mitten av mars och framåt.

Resultatet per 30 april 2020 uppgår till -1,6 mnkr vilket är samma resultat som motsvarande period föregående år.

Spridningen av coronaviruset har haft en negativ påverkan på företagets verksamhet. På grund av osäkerheten kring framtida politiska beslut och människors och företags beteende är det i dagsläget svårt att kvantifiera virusspridningens påverkan på verksamheten. Styrelsens och ledningens bedömning är dock att det sannolikt innebär att verksamheten på grund av detta kommer att generera ett underskott under 2020.

### 3.4 Lysekils Hamn AB

Prognostiserat resultat på 0,5 mnkr. Budgeten sattes till 0,2 mnkr. Osäkerheter finns främst inom ett eftersatt underhåll på magasinen, där har vi påbörjat arbetet med att åtgärda. Försäljning av hamnkranen där Corona pandemin gör det mycket osäkert. Med vår kundportfölj så räknar vi idag inte med att få några problem med betalningsförmågan hos våra kunder.

### 3.5 Rambo AB

Rambo redovisar för första tertiet ett resultat på 3,3 mnkr, vilket är 3,2 mnkr bättre än budgeterat. Resultatet påverkas positivt av bland annat säsongvariationer och lägre administrativa kostnader.

Det finns en osäkerhet kring effekterna av Covid-19 och hur Rambos verksamhet kommer påverkas under året. Trots ett bra resultat för första tertiet prognostiseras resultatet för helår att hamna i nivå med budget på 2,6 mnkr.

Från och med 1 februari 2020 sker all insamling av hushållsavfall i egen regi efter verksamhetsövertag som beslutades 2019.

Under 2018 erhöles nytt tillstånd för Siviks avfallsanläggning och det har tagits i bruk under första tertiet 2020.

Nya återvinningscentralen på Tyft i Tanums kommun är färdigställd och togs i bruk i april 2020.

Leva har aviserat att de från 2023 inte längre kommer att ta emot lakvattnet från Siviks avfallsanläggning. För att lösa framtida reningsprocess kommer Rambo att tillsätta en utredning.

## 3.6 Räddningstjänsten Mitt Bohuslän

Resultat för perioden uppgår till -0,3 mnkr, vilket är 0,9 mnkr i bättre resultat än beräknat för perioden. Budgetavvikelsen för perioden beror främst på lägre lönekostnader med anledning av långtidssjukskrivningar och föräldraledighet. Prognosen för året visar på ett resultat på -2,0 mnkr. Det man kan se i prognosen är att förbundet kommer att ha lägre intäkter för året till följd av Covid-19 samt ökade personalkostnader för vakanshållning.

Perioden har verksamhetsmässigt varit intensiv med anledning av Coronapandemin/Covid-19. Ett omfattande omställningsarbete och planering för att säkerställa verksamhetens funktionalitet har bedrivits. Den Planeringsstab som etablerades tidigt har haft ett omfattande och grannliga arbete för framtagande av omfallsplaner. Arbetet bedrivet enligt planeringsförutsättningar från MSB med framförallt aktiveringslösningar för 20 respektive 40% personalfrånvaro.

Prioriterat under perioden har dessutom varit arbetet med implementering av nytt Handlingsprogram enligt LSO, förstudie för utökat samarbete mellan RMB och NÄRF, arbete med ny säkerhetsskyddslag, civilt försvar samt förberedelser för skogsbrandsäsongen.

## 4 Medarbetare

### 4.1 Antal anställda

	2020-04-30	2019-12-31	2019-04-30
<b>Antal anställda totalt</b>	<b>1 943</b>	<b>1 861</b>	<b>2 012</b>
Varav antal månadsavlönade tillsvidareanställda	1 300	1 294	1 293
Varav antal månadsavlönade visstidsanställda	115	116	142
Varav antal timavlönade	528	451	577
<b>Årsarbetare totalt (arbetad tid)</b>	<b>1 368,3</b>	<b>1 423</b>	
Varav årsarbetare timavlönade	109,4	124	
Varav årsarbetare månadsavlönade	1 258,9	1 299	
<b>Genomsnittlig sysselsättningsgrad (%)</b>	<b>92</b>	<b>92</b>	<b>92</b>

Nyckeltalen bygger på redovisningen för perioden januari - april.

Antalet anställda avser 30 april. Antalet årsarbetare avser arbetad tid januari-april omräknat till årsarbetare. Måttet årsarbetare baseras på SKRs rekommendation om 1700 arbetade timmar per år som heltidsmått.

Då beräkningsmodellen nu är justerad, så redovisas inte årsarbetare i 2019-kolumnerna.

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden är den samma som föregående år 2019.

### 4.2 Arbetsmiljö och hälsa

Andel i procent	2020-04-30	2019-12-31	2019-04-30
Sjukfrånvaro total	9,9	8,3	7,6
Varav korttid <15 dagar	48,2	38,3	39,0
Varav långtid >60 dagar	36,8	48,5	48,0
Sjukfrånvaro kvinnor	10,4	8,8	8,0
Sjukfrånvaro män	7,7	6,3	6,1
Sjukfrånvaro fördelat på ålder:			
0 -29 år	10,7	9,8	8,2
30 -49 år	10,3	8,6	7,3
50 -år	9,3	7,7	7,8
Långtidsfriska*	25,0	26,8	28,4
Upprepad korttidssjukfrånvaro**	11,2	10,5	

\* Andel månadsavlönade utan sjukfrånvaro under de senaste 12 månaderna

\*\* Andel månadsavlönade med 6 eller fler sjukfall under de senaste 12 månaderna

Sjukfrånvaro avser rapporterad sjukfrånvaro under perioden januari-april. Långtidsfriska och upprepade korttidssjukfrånvaro mäts över en 12-månadersperiod; 1 maj 2019-30 april 2020.

Sjukfrånvaron för 190430 och 191231, är beräknat på helåret och kan inte jämföras med sjukfrånvaron per 200430, eftersom den perioden beräknas från 200101 - 200430.

200430 visar en sjukfrånvaro totalt på 9,9 procent.

Korttidsfrånvaro på 48,2% är troligen en effekt av uppmaningen att stanna hemma vid minsta tecken på sjukdom, som ett led i minskad eventuell smittspridning.

## 5 Investeringsuppföljning

Investeringsutgifter (tkr)	BU20	Ack utfall 30 apr	PROGN20
Samhällsbyggnadsnämnden	25 000	3 035	25 000
Kommunstyrelsen	1 000	0	1 000
Utbildningsnämnden	2 000	0	2 000
Socialnämnden	1 000	0	1 000
<b>Ram reinvesteringar</b>	<b>29 000</b>	<b>3 035</b>	<b>29 000</b>
Fiskhamnskajen	10 000	0	1 000
Västra kajen	0	1 057	1 800
Ångbåtsbryggan	0	1 033	1 300
Långevik-Valbodalen, gångbrygga	0	3 879	4 000
Havets Hus-kaj	3 000	0	3 000
Hamnservice	900	0	900
Lekplats Brastad	1 500	725	1 700
GC-väg Fiskebäckskil	1 500	0	1 500
Belysning trygghetsvandringar	400	83	400
Ny busshpl Brastad Idrottshall	800	0	0
Energieffektiviseringsinvesteringar (solceller)	500	0	500
Stadshusentrén	2 000	555	2 000
Gullmarsskolan	1 000	0	0
Brandstation reservkraftverk	700	31	1 200
Brandstation ventilation/tvätt etc	500	0	500
Inventarier socialnämnden, Fiskebäck	6 600	0	6 600
Inventarier socialnämnden, övrigt	1 575	0	1 575
<b>Summa nyinvesteringar</b>	<b>30 975</b>	<b>7 363</b>	<b>27 975</b>
<b>Taxefinansierad verksamhet</b>	<b>5 400</b>	<b>2 102</b>	<b>5 400</b>
<b>Exploateringsverksamhet</b>	<b>17 500</b>	<b>9 033</b>	<b>16 917</b>
<b>TOTAL</b>	<b>82 875</b>	<b>21 533</b>	<b>79 292</b>

### Kommentar

Inklusive köpet av aktierna i Tronebacken Väst AB på 9,0 mnkr, som är ett led i exploateringen av Tronebackenområdet, så uppgår totala investeringsutgifterna per den 30 april till 21,5 mnkr.

För helåret prognostiseras ett utfall på strax under 80 mnkr vilket är inom budget.

Två utav de projekt som kommer att färdigställas startade 2019. Västra kajen-renoveringen beräknas totalt kosta 3,7 mnkr och Ångbåtsbrygga totalt 2,0 mnkr.

Kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och socialnämnden kommer att genomföra sina reinvesteringar under andra halvåret.



## 6 Exploateringsuppföljning

Kassaflöden (tkr)							
	Total kalkyl	Tidigare nedlagt	Prognos 20	BU21	Plan22	Plan23	Plan24
<b>Inkomster</b>	<b>113 140</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>14 280</b>	<b>15 750</b>	<b>38 035</b>	<b>45 075</b>
Tronebacken	79 950	0	0	0	0	34 875	45 075
Spjösвик	27 790	0	0	8 880	15 750	3 160	0
Grönskult	5 400	0	0	5 400	0	0	0
Torvemyr 2	0	0	0	0	0	0	0
<b>Utgifter</b>	<b>-86 829</b>	<b>-2 492</b>	<b>-16 917</b>	<b>-14 863</b>	<b>-16 875</b>	<b>-21 700</b>	<b>-13 982</b>
Tronebacken	-56 014	-1 341	-8 991	0	-10 000	-21 700	-13 982
Spjösвик	-21 015	-458	-3 269	-10 413	-6 875	0	0
Grönskult	-9 050	-350	-4 350	-4 350	0	0	0
Torvemyr 2	-750	-343	-307	-100	0	0	0
<b>Driftkostnader</b>	<b>-4 342</b>	<b>-2 557</b>	<b>-1 235</b>	<b>-450</b>	<b>-100</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Netto</b>	<b>21 969</b>	<b>-5 049</b>	<b>-18 152</b>	<b>-1 033</b>	<b>-1 225</b>	<b>16 335</b>	<b>31 093</b>

### Kommentar

Beräknat negativt kassaflöden i exploateringsverksamheten 2020 är drygt 18 mnkr.

## 7 Analys och slutsats

Perioden präglas av Coronapandemin och stort fokus har varit att hantera krisen. Hela kommunen har mobiliserats och det har skapats en organisation som har klarat att ta hand om uppkomna situationer. Förvaltningarna har hjälpts åt för att säkerställa bemanningen inom vård och omsorg, införskaffat material och skyddsutrustning. Inte minst har kommunikationen kring läget i kommunen varit informativ och lugnande både internt och externt. Kommunen har haft få fall av covid-19.

I början ökade sjukfrånvaron bland personalen kraftigt men när vi nu fått uppgifter för maj så har läget stabiliserats till nivåer som innan pandemin. Det har varit skillnader i vilken omfattning pandemin har påverkat olika verksamheter. Socialförvaltningen har fortfarande ett ansträngt personalläge, men verksamheten upprätthålls. Inom förskolan har det varit lägre nyttjandegrad eftersom permitterade har sina barn i hemmet, vilket inneburit att vikariebehovet minskat och det i sin tur lett till lägre personalkostnader.

Avgörande är också hur länge vi kommer att vara drabbade, om det avtar efter sommaren eller om det fortsätter hela året. Det råder alltså stor osäkerhet kring hur länge vi kommer att vara påverkade av pandemin, vilket även påverkar ekonomin.

Staten har beslutat om extramedel till kommuner och regioner för att klara krisen. Totalt minskar kommunen skatteintäkter i förhållande till budget, men samtidigt kompenseras det av extramedel.

Nämnderna gick in i 2020 med negativa resultat från 2019 som ska återställas inom en treårsperiod.

Nu lämnar kommunstyrelsen och nämnderna nollresultat eller plusprognoser. Undantaget är arbetslivsförvaltningen inom utbildningsnämnden, vilken har en prognos på minus 10,0 mnkr. Kostnader för utbetalt ekonomiskt bistånd har ökat under en längre tid och prognosen för 2020 är en negativ budgetavvikelse på 8,4 mnkr. I prognosen ligger också en förväntad ökning till följd av pandemins effekter på arbetsmarknaden. Det finns en också en risk att

personer som lämnar etableringen går in i ett beroende av ekonomiskt bistånd. På personalsidan har det skett en förstärkning för att öka handläggningskapaciteten och arbeta med ärenden som står längst från arbetsmarknaden.

De centrala posterna förväntas ge ett överskott, men det är fortsatt en osäker prognos av skatteintäkterna.

Förvaltningarna arbetar med åtgärder för att nå sina prognoser. Då utvecklingen av ekonomiskt bistånd till stor del är beroende av läget på arbetsmarknaden och möjligheten till arbetet är det problematiskt att begära åtgärder för att komma i balans för dessa avvikelser. Det skulle ha motsatt effekt, då handläggarna är en viktig resurs för att lotsa personer till arbete eller studier.

Inom investerings- och exploateringsverksamheten finns det stora behov och många verksamhetsfastigheter är gamla och behöver rustas upp. Det finns planberedskap för flera hundra nya bostäder, vilket kommer att skapa en inflyttning till kommunen. Det kommer på sikt att krävas beslut om nyupplåning och prioriteringar inom kommunkoncernen.

Slutsatsen är att kommunen kommer att klara ett positivt resultat för 2020. Flera större investeringar och exploateringar påbörjas under året. Kompetensförsörjningen är fortsatt en viktig fråga och kommunen måste arbeta aktivt för att vara en attraktiv kommun, där personalomsättningen ligger på en rimlig nivå och duktig personalen trivs och stannar kvar.

Av bolagen är det Havets Hus AB som flaggar för ett stort underskott vid ett värsta scenario. Bolaget är beroende av sina besökare under sommarperioden och vilka regler som gäller för resande och folksamlingar kommer att bli avgörande för bolagets intäkter.

§ 125

Dnr 2020-000235

**Budget 2021 och plan 2022-2023**

**Sammanfattning**

Kommunstyrelseförvaltningen har arbetat fram ett förslag till Budget 2021 och plan 2022–2023. Utgångspunkt har varit oförändrad skattesats, uppgifter från cirkulär 20:20 från Sveriges kommuner och regioner. I förslaget presenteras mål för god ekonomisk hushållning. Det är inga satsningar i förslaget förutom 1,5 mnkr till samhällsbyggnadsnämnden till följd av ändrade redovisningsregler inom investerings- och exploateringsverksamheten. För övriga nämnder är det i stort sett samma budget som 2020, men kompensation för löneökningar, prisindex och kapitaltjänstkostnader kommer att fördelas när dessa är kända.

Trots den osäkerhet som finns kring bland annat skatteintäkter framöver är det viktigt att fatta beslut om budgetförslaget i juni 2020, då det blir en inriktning för nämnderna.

Budgetförslaget innehåller inte någon utökning av ramen till utbildningsnämnden/-arbetslivsförvaltningen avseende ekonomiskt bistånd (försörjningsstöd) trots att prognosen för 2020 visar på en kraftig kostnadsökning. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd är i hög grad beroende av samhällsutvecklingen i övrigt och det bedöms inte som meningsfullt att prognostisera en ram 2021 till utbildningsnämnden avseende ekonomiskt bistånd. Utvecklingen får följas noggrant och hanteras i ett kommunövergripande perspektiv.

Lokalförsörjningsplanen ingår inte i budgethandlingen utan kommer att presenteras i ett särskilt ärende efter ytterligare beredning.

**Beslutsunderlag**

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2020-06-03

Budget 2021 och plan 2022-2023

Bilaga 1 med budget 2020, prognos 2020 samt budget 2021 per nämnd

**Förslag till beslut på sammanträdet**

**Jan-Olof Johansson (S):** Bifall till förvaltningens förslag med tillägg att utöka utbildningsnämnden/arbetslivsförvaltningen budgetram med 3,2 mnkr för långsiktiga satsningar på att minska behovet av försörjningsstöd genom kvalitetshöjande insatser inom försörjningsstödshandläggningen och utvecklingsanställningar. Att tillskottet finansieras genom sänkning av budgeterat resultat med motsvarande summa.

1. Kvalitetshöjande insatser inom försörjningsstödshandläggningen med fokus på långa ärenden och de mest utsatta vilka har en komplex problematik och ohälsa. Här handlar det om att stödja och utreda personers diagnoser, funktion och arbetsförmågor antingen för att de ska få möjlighet till omfattande stöd vid eventuell lönebidragsanställning alternativt få underlag för att söka sjukersättning. Målet är därmed att finna vägen till, i bästa fall, arbete men också alternativt att få varaktigt försörjning inom sjukförsäkringen.

Justerare

Utdragsbestyrkande



2. Utvecklingsanställningar, där motion lämnats in av Lysekilspartiet. Försörjningsstödstagande personer erbjuds anställning och inom ramen för denna kan vidareutveckla sina förmågor till arbete hos en ordinarie arbetsgivare som till exempel inom kommunens förvaltningar och kommunala bolag. Anställningen görs med avsikt att individen ska söka sig vidare till reguljära arbeten och/eller särskilda anställningar alternativt att senare få ta del av arbetslöshetsförsäkringar vid eventuell arbetslöshet. Utvecklingsanställning innebär en subventionerad anställning där statlig lönesubvention kombineras med växling av försörjningsstöd samt avsatta medel för överskjutande nettokostnader. Utvecklingsanställningarna ger också andra effekter genom att personer går från att vara passivt bidragstagande till aktivt bidragande under sin anställningstid och man bidrar till att extrauppgifter utförs i våra verksamheter, till exempel arbetslag inom samhällsbyggnadsförvaltning. Ett rimligt mål kan vara att åstadkomma 50 anställningar, men då krävs flera handläggare för att hantera processen. Översiktliga beräkningar visar på att på några års sikt kan utvecklingsanställningen medföra en nettovinst för kommunen.

**Yngve Berlin (K):** Oberoende av hur övriga partier i fullmäktige ställer sig till förslaget om borgfred så är detta (K):s budgetsyrkande. Vi anser att läget är sådant att alla kommunens tillgängliga resurser, måste användas för att skapa arbetsro, trygghet och kvalitet i våra grundläggande åtaganden. Skola vård och omsorg. Därför anser vi att överskottsmålet skrotas och att dessa dryga 9 miljoner används för att förstärka socialnämnd och utbildningsnämnden/arbetslivsförvaltningens budget.

Vi kommer inte att stödja Lysekilspartiets förslag att hela överskottet, 9,6 mnkr, ska finansiera utbildningsnämnden/arbetslivsförvaltningens beräknade underskott. I den mån staten vägrar ta större ansvar för arbetslöshetens kostnader och det ekonomiska biståndet, finns en buffert på 58,3 mnkr i posten "kommungemensamt".

Kommunens kraftigt ökade kostnader för ekonomiskt bistånd är till en del orsakad av Coronapandemin. Men i ännu högre grad ett resultat av politisk medveten övervältring av ansvaret för arbetsmarknadsåtgärder från stat till kommun. Arbetsförmedlingens stängning av lokalkontor över hela landet är en del i denna strategi. De ekonomiska effekterna av utstämpling från A-kassa och kostnader för psykisk ohälsa har vi förmodligen bara sett början på. Detta måste mötas från kommunalt håll med krav på en återupprättad statlig finansiering.

Bifall till oförändrad skattesats. 22,46 kr

Bifall till S, L, C och MP förslag om utökad budget för arbetslivsförvaltningen med 3,2 mnkr.

Egen budgetjustering socialnämndens budget förstärks med 6,4 mnkr.

Finansiering 9,6 mnkr av överskottsmålet.



Övriga inriktningsyrkande:

- Att kommunen aktivt med skrivelser och uppvaktning tydliggör för regering och riksdag att deras ständiga övervältrande av ofinansierade verksamheter på kommunerna måste upphöra
- Att Arbetsförmedlingen åter öppnar lokalkontor i kommunen. Och att de ökande kostnaderna för arbetsmarknadsåtgärder i större utsträckning måste kompenseras av staten.
- Att LSS, värdig äldrevård och omsorg i större grad måste vara ett nationellt ansvar och garanteras medborgarna i hela landet och finansieras av staten
- Att kostnaderna för integration och flyktning mottagande måste finansieras av staten fullt ut.

**Ronald Rombrant (LP):** att ramen till utbildningsnämnden/-arbetslivsförvaltningen utökas med 9,6 mnkr. Utökningen finansieras med motsvarande minskning av det budgeterade överskottet, dvs från 9,7 mnkr till 0,1 mnkr.

Motivering för utökad ram till utbildningsnämnden/arbetslivsförvaltningen (UN/ALF):

Utbetalningarna av ekonomiskt bistånd har sedan 2019 etablerats på en högre nivå jämfört med tidigare år. Nivån på utbetalningarna under första tertialet 2020 är högre än under sista tertialet 2019, trenden är tydlig. Enligt SKR kommer dessa att öka i hela riket. Vi kan inte fortsätta att blunda för kostnaderna för ekonomiskt bistånd, de finns där hur vi än vänder på oss. Genom att synliggöra dem skapas också större incitament för att få ned dessa kostnader än om vi inte ärliga och öppna med dem.

Revisionen lämnade nyligen i granskningsrapporten "Kommunstyrelsens uppsikt över socialnämnden" rekommendationen att genomföra en genomlysning av kommunens budgetprocess. Det vi ser i det liggande budgetförslaget när det gäller ramen till UN/ALF är identiskt med "tänket" som tidigare drabbade socialnämnden, vilket vi utgår från är det som revisionen ifrågasatte. Att försköna en budget genom underbudgetering ser snyggt ut på pappret och något man kanske man kortsiktigt vinner några poäng på, men i längden är det förödande för tilliten till och respekten för budgeten och budgetprocessen. Det är ingen som tjänar på att fortsätta med en sådan metodik.

Det vore högst oansvarigt av oss som är ledamöter i kommunstyrelsen, som är medvetna om utmaningarna när det gäller de ökande kostnaderna för ekonomiskt bistånd, att inte beakta detta när nämndsramar ska föreslås. Och att säga att man inte visste, det håller inte. Om man vid samma kommunstyrelsemöte beslutar att godkänna en negativ budgetavvikelse om 10 mnkr för UN/ALF, då borde man veta och förstå.

Bifall till oförändrad skattesats 22,46 kr.

Christina Gustavsson (S), Emma Nohrén (MP), Krister Samuelsson (M), Christoffer Zakariasson (SD): Bifall till Jan-Olof Johanssons förslag.

## Beslutsgång

Justerare

Utdragsbestyrkande



Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt Jan-Olof Johanssons, Christina Gustavsson (S), Emma Nohrén (MP), Krister Samuelsson (M) och Christoffer Zakariasson (SD) förslag.

#### **Kommunstyrelsens beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta förslag till Budget 2021 och plan för 2022–2023, med tilläggsförslag från Jan-Olof Johanssons, Christina Gustavssons (S), Emma Nohréns (MP), Krister Samuelssons (M) och Christoffer Zakariassons (SD) förslag.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att skattesatsen lämnas oförändrad på 22,46 kronor.

#### **Reservation**

Ronald Rombrant (LP), Lysekilspartiet lämnar reservation till förmån för eget förslag.

Yngve Berlin (K) anmäler skriftlig reservation.

#### **Beslutet skickas till**

Kommunfullmäktige



**Reservation** från Yngve Berlin (K) mot kommunstyrelsens beslut 2020-06-10 –  
Budget 2021 och plan för 2022-2023

Vi anser att läget är sådant att alla kommunens tillgängliga resurser, måste användas för att skapa arbetsro, trygghet och kvalitet i våra grundläggande åtaganden. Skola vård och omsorg. Därför anser vi att överskottsmålet skrotas och att dessa dryga 9 miljoner används för att förstärka socialnämnd och UN/ALF:s budget.

Våra förslag/krav att staten i högre grad måste kompensera kommunen för de kostnader som rimligtvis är en nationell angelägenhet och ansvar är mer akuta idag än någonsin. Vi kan skönja ett visst uppvaknande på den punkten hos övriga fullmäktige. Därför anser vi att vår budgettilldelning tillsammans med kraven på staten är det enda rimliga beslut kommunfullmäktige kan ta den 24 juni. Beslutet på kommunstyrelsen (utan votering) där vårt förslag inte vann tillräckligt gehör, gör att jag reserverar mig mot kommunstyrelsens beslut.

Yngve Berlin (K)



Datum  
2020-06-03

Dnr  
LKS 2020-000235

Kommunstyrelseförvaltningen/ekonomiavdelningen  
Eva-Marie Magnusson, 0523 – 61 32 45  
eva-marie.magnusson@lysekil.se

## Budget 2021 och plan för 2022-2023

### Sammanfattning

Kommunstyrelseförvaltningen har arbetat fram ett förslag till Budget 2021 och plan 2022–2023. Utgångspunkt har varit oförändrad skattesats, uppgifter från cirkulär 20:20 från Sveriges kommuner och regioner. I förslaget presenteras mål för god ekonomisk hushållning. Det är inga satsningar i förslaget förutom 1,5 mnkr till samhällsbyggnadsnämnden till följd av ändrade redovisningsregler inom investerings- och exploateringsverksamheten. För övriga nämnder är det i stort sett samma budget som 2020, men kompensation för löneökningar, prisindex och kapitaltjänstkostnader kommer att fördelas när dessa är kända.

Trots den osäkerhet som finns kring bland annat skatteintäkter framöver är det viktigt att fatta beslut om budgetförslaget i juni 2020, då det blir en inriktning för nämnderna.

Budgetförslaget innehåller inte någon utökning av ramen till utbildningsnämnden/arbetslivsförvaltningen avseende ekonomiskt bistånd (försörjningsstöd) trots att prognosen för 2020 visar på en kraftig kostnadsökning. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd är i hög grad beroende av samhällsutvecklingen i övrigt och det bedöms inte som meningsfullt att prognostisera en ram 2021 till utbildningsnämnden avseende ekonomiskt bistånd. Utvecklingen får följas noggrant och hanteras i ett kommunövergripande perspektiv.

Lokalförsörjningsplanen ingår inte i budgethandlingen utan kommer att presenteras i ett särskilt ärende efter ytterligare beredning.

### Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta förslag till Budget 2021 och plan för 2022–2023.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att skattesatsen lämnas oförändrad på 22,46 kronor.

### Ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen har arbetat fram ett förslag till Budget 2021 och plan 2022–2023. Förslaget är framarbetat i en process under våren med kortare dialogmöten mellan kommundirektörens ledningsgrupp och politiker från främst kommunstyrelsen. Till följd av restriktionerna kring Coronapandemin kunde den planerade dialogdagen med nulägesanalys inte genomföras. Samtliga politiker i kommunstyrelse och nämnder har dock fått en rapport Budgetförutsättningar 2021 utskickad. De politiska partierna har också haft möjlighet att få en dragning av budgetförslaget under vecka 21.



Budgethandlingen innehåller mål för god ekonomisk hushållning som mäts över en tioårsperiod:

- Resultatmålet för 2021 sätts till en procent av kommunens skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunala fastighetsavgifter.
- Stärka kommunens långsiktiga ekonomiska ställning så att kommunkoncernen kan uppnå en soliditet inklusive pensionsskulden som förbättras.
- Investeringar ska finansieras med egna medel.
- Exploateringsverksamheten ska vara i balans över en tioårsperiod.

I förslaget lämnas skattesatsen oförändrad 22:46 kr.

Utgångsläget för budget 2021 är ramar för 2020 och förslaget för 2021 är även grund för planperioden. Inga extrasatsningar finns i förslaget förutom ett ramhöjande tillskott på 1,5 mnkr till samhällsbyggnadsnämnden med hänsyn till förändrade redovisningsregler inom investerings- och exploateringsverksamheten.

Förslag lämnas också på ränta på internlån, investeringsramar, borgensavgift och borgensramar samt ränta på kapitaltjänstkostnader.

De ekonomiska förutsättningarna bygger på prognos från cirkulär 20:20 per april från Sveriges kommuner och regioner. Det är ett scenario som tar hänsyn till den kris som Sverige befinner sig i. Hur skatteintäkterna kommer att utvecklas råder det stor osäkerhet kring. I budgeten har förvaltningen tagit hänsyn till de aviserade extramedel som kommer och 2020 och till viss del är ramhöjande för perioden framåt.

Trots den osäkerhet som finns kring bland annat skatteintäkter framöver är det viktigt att fatta beslut om budgetförslaget i juni 2020, då det blir en inriktning för nämnderna.

### **Förvaltningens synpunkter**

Förvaltningen har i detta förslag utgått från den grundläggande principen att en kommun ska ha god ekonomisk hushållning. Mot bakgrund av den finansiella ställning som kommunen har med en låg soliditet är det nödvändigt att under en lång tid åstadkomma positiva resultat så att kommunen idag inte förbrukar resurser för kommande generationer. Det är ett långsiktigt mål.

I det korta perspektivet 2021 är förslaget ett resultatmål på en procent, då det är ett ansträngt läge och osäkerhet kring effekterna av pandemin.

I budgetförslaget har förvaltningen inte lagt in någon utökning av ramen till utbildningsnämnden/arbetslivsförvaltningen avseende ekonomiskt bistånd (försörjningsstöd) trots att prognosen för 2020 visar på en kraftig kostnadsökning. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd är i hög grad beroende av samhällsutvecklingen i övrigt där vi nu ser en stor osäkerhet framför oss. I det läget är det inte meningsfullt att prognostisera en ramhöjning 2021 till utbildningsnämnden avseende ekonomiskt bistånd. Utvecklingen av det ekonomiska biståndet får följas noggrant och hanteras i ett kommunövergripande

Dnr  
LKS 2020-000235

perspektiv. Arbetslivsförvaltningens huvuduppdrag, och som den skapades för, är att minska beroendet av ekonomiskt bistånd och främja arbetslinjen.

Det har gjorts en inventering av standarden i kommunens fastigheter och enligt kommunens regelverk ska en lokalförsörjningsplan presenteras i budgethandlingen. Dock finns ingen plan i denna budgethandling, då arbetet med planen måste fortsätta och lyftas i särskild ordning.

Arbetet med kommunens lokalförsörjning samordnas av samhällsbyggnadsförvaltningen och är organiserat i en lokalförsörjningsgrupp bestående av förvaltningschefer, teknisk chef och fastighetschef. Lokalförsörjningsgruppen har gjort en kartläggning av kommunens verksamhetsfastigheter och konstaterar att de är i stort behov av investeringar och det finns även behov av nya verksamhetslokaler. Investeringsbehoven överskrider investeringsutrymmet kopplat till kommunens finansiella mål. Samhällsbyggnadsförvaltningen ska tillsammans med kommunstyrelseförvaltningen arbeta fram en ärendehantering för strategiska investeringar. Ärendehantering kommer att lyftas i särskild politisk ordning.

I det långa perspektivet vill förvaltningen dock peka på kommande utmaningar för att nå positiva resultat och samtidigt bibehålla och utveckla kvalitén i verksamheten. För att klara av den ekvationen blir det nödvändigt att arbeta med kostnadseffektiviseringar och ständiga förbättringar.

Leif Schöndell  
Kommundirektör

Eva-Marie Magnusson  
Ekonomichef

### **Bilagor**

Budget 2021 och plan 2022–2023 Lysekils kommun daterad 2020-05-29  
Bilaga 1 med budget 2020, prognos 2020 samt budget 2021 per nämnd.

### **Beslutet skickas till**

Kommunstyrelsen  
Samtliga nämnder



# **Budget 2021 plan 2022-2023**

Lysekils kommun

Datum 2020-05-29

# Innehållsförteckning

<b>1</b>	<b>Vision och värdegrund .....</b>	<b>4</b>
1.1	Vision 2030 .....	4
1.2	Värdegrund .....	4
<b>2</b>	<b>Kommunens grunduppdrag .....</b>	<b>5</b>
2.1	Kvalitetsfaktorer.....	6
<b>3</b>	<b>Utvecklingsområden, inriktningar och utvecklingsmål .....</b>	<b>6</b>
3.1	Barn och unga är vår framtid .....	6
3.1.1	Alla barn och unga i Lysekils kommun ska ges förutsättningar för en bra hälsa och goda livsvillkor.....	7
3.2	Vi utvecklas genom lärande .....	7
3.2.1	Lysekils kommun ska vara en kreativ och kompetent organisation.....	7
3.3	Maritima Lysekil är en kraft att räkna med .....	7
3.3.1	Samverkansarenan Maritima Lysekil ska skapa tillväxt.....	8
3.4	Upplev Lysekil och vår unika livsmiljö .....	8
3.4.1	I Lysekils kommun ska både bofasta och besökare erbjudas god livskvalitet och högkvalitativa upplevelser året runt.....	9
3.4.2	Antalet bostäder i Lysekil ska öka.....	9
3.5	Vi tar ansvar för miljön .....	9
3.5.1	Lysekils kommun ska konsumera hållbart .....	10
3.5.2	Lysekils kommun ska planera för ett hållbart samhälle.....	10
<b>4</b>	<b>Ständiga förbättringar.....</b>	<b>10</b>
<b>5</b>	<b>Uppdrag .....</b>	<b>10</b>
<b>6</b>	<b>Förutsättningar och omvärldsanalys .....</b>	<b>10</b>
6.1	Sammanfattning förutsättningar och omvärld .....	10
6.2	Befolkning .....	12
6.3	Behovet av bostäder .....	13
6.4	Sysselsättning.....	14
<b>7</b>	<b>Social hållbarhet .....</b>	<b>15</b>
<b>8</b>	<b>Medarbetare.....</b>	<b>15</b>
8.1	Chefskap och medarbetarskap .....	15
8.2	Jämställda och konkurrenskraftiga löner .....	16
8.3	Strategisk kompetensförsörjning.....	16
8.4	Hälsa och arbetsmiljö.....	16
<b>9</b>	<b>Ekonomiska förutsättningar .....</b>	<b>17</b>
9.1	Skattekraft.....	17
9.2	Kommunalskatt.....	17

9.3	Kommunalekonomisk utjämning .....	17
9.4	Skattesats .....	18
9.4.1	Prognos skatter, generella statsbidrag SKR.....	18
9.5	Finansiell analys i jämförelse .....	19
<b>10</b>	<b>Ekonomi.....</b>	<b>19</b>
10.1	God ekonomisk hushållning och finansiella mål .....	19
10.2	Budget och plan för kommunen 2021-2023 .....	21
10.3	Balansräkning och kassaflöde .....	21
10.4	Prioriteringar för budget 2021 .....	22
10.5	Internränta anläggningstillgångar .....	23
10.6	Borgensavgift och borgensåtagande .....	23
10.7	Ram per nämnd och styrelse 2021 .....	24
10.8	Lokalförsörjningsplan .....	24
10.9	Investeringsramar .....	25
10.10	Exploatering .....	26

# 1 Vision och värdegrund

## 1.1 Vision 2030

Kommunfullmäktige tog den 19 oktober 2017 beslut om kommunens vision. Visionen ska vara ledstjärna i planeringen och utvecklingen av verksamheten.

### **Vision Lysekil 2030**

”Lysekil är en hållbar och attraktiv kommun året runt som kännetecknas av kreativitet och framtidstro. Lysekil är en självklar mötesplats och ledande inom maritima näringar.”

### **Lysekil – det hållbara samhället**

Vi ställer om till ett hållbart samhälle där det lokala och förnyelsebara är vårt förstahandsval – vi vågar satsa på vågorna, vinden, solen och jorden som ger oss energi och tillgångar. Vi värnar det unika i vår natur och står upp för kulturen – vi vågar uppskatta dess värden och möjligheter.

### **Lysekil – det attraktiva samhället året runt**

Lysekil är en attraktiv plats som erbjuder livskvalitet. Vi tar till vara på vårt unika läge med havet ständigt närvarande. Vi har balans i tillvaron men bejakar samtidigt kontraster – vi väger in kustsamhällets årsrytm, olika miljöer och möjligheter.

### **Lysekil – kreativitet och framtidstro**

Vi känner stolthet över vår kommun, vår historia och tror på framtiden – vi gör vågen för människors och företags kreativa initiativ. Vi är en kommun med växtkraft, såväl i stadskärnan som i de mindre samhällena och ute på landsbygden.

### **Lysekil – den självklara mötesplatsen**

Vi är öppna för nya intryck och nya människor. Tillit och tolerans är honnörsord – vi vågar se varandra, mötas och utvecklas. Lysekil är känt för sitt goda värdskap, spännande aktiviteter och evenemang som lockar besökare året runt.

### **Lysekil – ledande inom maritima näringar**

Vi satsar på det som finns i, vid och på havet – vågor inspirerar oss. Ledande aktörer inom forskning, utveckling, utbildning och företagande.

## 1.2 Värdegrund

Som komplement till visionen har kommunfullmäktige tagit beslut om en värdegrund. Värdegrunden gäller för både tjänstemän och förtroendevalda politiker och ska användas i hela organisationen.

Värdegrunden har en övergripande betydelse för hela Lysekils kommun men för att orden ska få kraft måste de ”översättas” och användas i vardagen.

### **Öppet, enkelt, värdigt**

Så här tolkas öppet, enkelt, värdigt på övergripande nivå för hela Lysekils kommun;

### **Öppet**

*Begreppet innehåller flera dimensioner:*

#### *Öppet och faktabaserat*

Lysekils kommun ska öppet redovisa beslut och underlag för beslut till alla som önskar ta del av dessa. Beslutsmöten och webbplatser ska vara öppna i alla de delar som inte begränsas av myndighetsutövning och sekretess.

## Öppet förhållningssätt

Lysekils kommun ska i sitt beredningsarbete och möten med medborgare och allmänhet ha en öppen, bejakande och reflekterande inställning till olika synpunkter och förslag som kan vidga perspektiven och öka kunskapen inför olika typer av beslut.

## Enkelt

Lysekils kommun skall underlätta för medborgare, företag och allmänhet att ta del av vår service.

## Värdigt

Förtroendevalda politiker och medarbetare i Lysekils kommun skall kommunicera och agera utifrån fakta i sak och gott personligt omdöme.

# 2 Kommunens grunduppdrag

Kommunen har ett samhällsserviceuppdrag och har enligt lag skyldighet att sköta plan- och byggfrågor, förskola, skola, socialtjänst, äldreomsorg, bibliotek, räddningstjänst, miljö- och hälsoskydd samt vatten och avlopp. Kommunen har det yttersta ansvaret för att vuxna, barn och ungdomar som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver. Lysekils kommun värnar också om frivilliga verksamhetsområden som fritid och kultur. Detta innebär att kommunen ska se till att det finns en fungerande välfärd men också att vara en strategisk samhällsutvecklare. För att lyckas med uppdraget har kommunen också ett arbetsgivaransvar för den personal som arbetar med de tjänster som behöver utföras.

Kommunens styrs av en politisk organisation med folkvalda politiker. Kommunen är organiserad i nämnder och förvaltningar som har till uppgift att tillgodose invånarnas behov inom olika områden.

I kommunen finns också kommunala bolag som LysekilsBostäder AB, LEVA i Lysekil AB, Lysekils Hamn AB, Havets Hus AB samt Rambo AB där Lysekils kommun äger 25,0 procent.

En kommuns obligatoriska uppgifter är:

- Social omsorg (omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning samt individ- och familjeomsorg)
- För-, grund- och gymnasieskola
- Plan och byggfrågor
- Miljö- och hälsoskydd
- Renhållning och avfallshantering
- Vatten och avlopp
- Räddningstjänst
- Civilt försvar
- Biblioteksverksamhet
- Bostäder

En kommuns frivilliga uppgifter är:

- Fritid och kultur
- Energi
- Sysselsättning
- Näringslivsutveckling
- Hamnverksamhet

## 2.1 Kvalitetsfaktorer

Kvalitetssäkring av kommunens grunduppdrag, som definieras i lagstiftning och andra styrande dokument, sker genom kritiska kvalitetsfaktorer. En kritisk kvalitetsfaktor är något kommunen, utifrån verksamhetens grundläggande uppdrag, behöver följa upp och ha kontroll över. Det är ett område som är av särskild betydelse för verksamhetens kvalitet och service. Kritiska kvalitetsfaktorer utgår från fyra perspektiv; målgrupps-, verksamhets-, medarbetar- och ekonomiperspektiv.

De kritiska kvalitetsfaktorerna mäts och följs upp med kvalitetsindikatorer. En kvalitetsindikator är ett mätvärde som visar om kommunen är på rätt väg eller inte. På så sätt uppnås ett systematiskt kvalitets- och förbättringsarbete. I budget 2021 har målgruppsperspektivet utökats med två kvalitetsfaktorer; God äldreomsorg och Goda livsvillkor för barn och unga.

Lysekils kommuns kritiska kvalitetsfaktorer är följande:

Målgruppsperspektivet	Verksamhetsperspektivet
Miljö/ekologi i kommunen Folkhälsa och integration Medborgarinflytande och verksamheter som möter medborgarnas behov Tillväxt och samhällsutveckling Ett starkt varumärke Attraktiv plats att bo och leva på God äldreomsorg Goda livsvillkor för barn och unga	Tillgänglig och kommunikativ verksamhet Intern kontroll
Medarbetarperspektivet	Ekonomiperspektivet
Attraktiv arbetsgivare God arbetsmiljö	God ekonomisk hushållning

## 3 Utvecklingsområden, inriktningar och utvecklingsmål

Utvecklingsområden pekar ut de områden som bedöms vara viktiga och avgörande för att kommunen ska utvecklas i en positiv riktning. Utvecklingsområden identifieras och formuleras utifrån genomförda omvärlds- och nulägesanalyser.

Utifrån ett utvecklingsområde som identifierats formuleras ett eller flera utvecklingsmål som utgör grunden för verksamhetens utvecklings- och förbättringsarbete. Förvaltningen tar fram strategier och åtgärder till varje utvecklingsmål.

Varje utvecklingsmål har en eller flera indikatorer som visar hur utvecklingen går.

### 3.1 Barn och unga är vår framtid

#### Definition och motivering

Genom att investera i barn och ungas uppväxt lägger vi grunden till deras och Lysekils framtid. För det kommunala grunduppdraget finns lagstiftning som styr verksamheter inom såväl skola som socialtjänst. Den absoluta merparten av all verksamhet sker därför inom förvaltningarnas verksamhetsansvar. När särskilda utmaningar uppstår är de ofta komplexa. De berör olika förvaltningar och myndigheter, inom och utom kommunen. Det handlar ofta om familjesituation, fritid och sociala relationer. Samverkan är därför centralt för att



optimera barn och ungas villkor. Framgång i utvecklingsområdet leder till bättre levnadsvillkor, ökad folkhälsa och minskade kommunala kostnader.

### **Inriktning**

Vi ska arbeta med att främja, förebygga och vid behov stötta och hjälpa målgruppen. Vårt arbete ska ske med gemensamt fokus och i samarbete mellan berörda verksamheter. Vi ska utgå från barn, ungas och familjers behov och förutsättningar. Valda arbetssätt och metoder ska bygga på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Grunden för barns utveckling startar genom att aktivt erbjuda stöd till föräldrar. Genom aktiv samverkan mellan skola och omsorg ska en helhetssyn genomsyra vårt arbete för en god fysisk och psykisk hälsa. En meningsfull fritid är centralt för att utveckla ett tryggt och socialt hållbart samhälle. Därför läggs ett särskilt fokus att ta vara på barns och ungas tankar, initiativ och kreativitet

### **Utvecklingsmål:**

**3.1.1 Alla barn och unga i Lysekils kommun ska ges förutsättningar för en bra hälsa och goda livsvillkor.**

## **3.2 Vi utvecklas genom lärande**

### **Definition och motivering**

Grunden för Lysekils kommuns utveckling är en lärande organisation. När man lär sker utveckling av både individ, organisation och samhälle. För att möta framtidens krav och utmaningar krävs radikalt nytänkande och ökad innovationsförmåga. Alla måste aktivt delta för att nya idéer ska utvecklas. Invånarna i kommunen ska mötas av en effektiv, kreativ och kompetent organisation som kan och vågar. Lärande, innovation och nytänkande behöver nå en ökad status i Lysekils kommun.

### **Inriktning**

Vi behöver visa trovärdighet över tid i att vara en lärande organisation och medvetet utveckla vår organisationskultur i önskvärd riktning. Såväl politiker som tjänstepersoner ska visa att utveckling och lärande har hög prioritet. All personal ska vara delaktig vid utvecklingen av den interna organisationen, vilket också är centralt i arbetet med kommunens styrmodell. Tydlighet i verksamhetens mål och uppdrag är betydelsefullt, det är också viktigt med kontinuerlig information och kommunikation.

En organisationskultur med inriktning mot ständiga förbättringar och ett tillåtande klimat där modet att våga prova nya idéer ska utvecklas. Nyckeln till framgång är att våga prova nya arbetssätt även om det går fel, misslyckande måste tillåtas. Även olika former av innovativ samverkan över gränserna ger ökade möjligheter inför framtiden.

### **Utvecklingsmål:**

**3.2.1 Lysekils kommun ska vara en kreativ och kompetent organisation.**

## **3.3 Maritima Lysekil är en kraft att räkna med**

### **Definition och motivering**

Lysekils kommuns geografiska läge tillsammans med befintlig maritim forskning och företagande gör "Maritima Lysekil" till ett naturligt utvecklingsområde med stor potential. Det finns en god tillväxtpotential inom området som också kan vara en katalysator i att attrahera fler högskoleutbildade att bosätta sig i Lysekils kommun.

Kommunens egna verksamheter: Havets Hus, Lysekils Hamn, Campus Väst tillsammans

med externa aktörer som: Sven Lovén-centret (Göteborgs universitet), Klubban (Uppsala universitet), SLU:s havsfiskelaboratorium, Testsite Skagerrak, SeaTwirl utgör basen i ett brett och redan befintligt kluster.

Arbete pågår med att skapa en unik forsknings- och innovationsmiljö med målsättning att bli nationell nod för hållbar blå tillväxt – Kristineberg Marine Research and Innovation Centre. Fem starka forskningsaktörer, Göteborgs universitet, Chalmers, KTH, RISE och IVL Svenska Miljöinstitutet samverkar i projektet med Lysekils kommun och Innovatum.

Vi är unika i våra möjligheter inom detta område och "Maritima Lysekil" kan bli hela kommunens profilbärare.

### **Inriktning**

Vi vill utveckla och fördjupa det maritima samarbetet mellan universitet, institut, företag och kommun så att Kristineberg utvecklas till en nationell nod för hållbar blå utveckling.

Vi vill förbättra infrastrukturen och skapa goda förutsättningar för människor med koppling till maritima näringar att bosätta sig i Lysekils kommun.

Vi vill marknadsföra maritim turism om mat samt utveckla de maritima inslagen på Campus Väst.

Vi vill knyta samman det lokala näringslivet med utvecklingen på Kristineberg i syfte att skapa utvecklingsmöjligheter för både befintliga och nya företag.

Vi ser att Havets Hus med sina många besökare och sitt uppdrag att visa och lära om livet i västerhavet spelar en viktig roll i att kommunicera ut "maritima Lysekil".

### **Utvecklingsmål:**

#### **3.3.1 Samverkansarenan Maritima Lysekil ska skapa tillväxt.**

## **3.4 Upplev Lysekil och vår unika livsmiljö**

### **Definition och motivering**

I Lysekils kommun ska man känna sig välkommen och mötas av engagemang och entusiasm. Vi har en attraktiv livsmiljö med ett rikt kultur- och fritidsliv. Vi har havet, naturen, luften och tystnaden som saknas i en storstad.

Våra unika tillgångar gör att människor vill stanna kvar, flytta hit eller återvända. Lysekils kommun har bra förskola, skola och gymnasium som är attraktivt för barnfamiljer. I Lysekils kommun finns bra förutsättningar för en god upplevelse hela året runt både för invånare, besökare och potentiella kommuninvånare.

### **Inriktning**

En väl fungerande basservice inom vård, skola och omsorg är grundläggande för en attraktiv livsmiljö.

Vi vill utveckla företagsamheten och ge förutsättningar för att förlänga sommarsäsongen. Vi vill utveckla små och stora upplevelser året runt för människor i alla åldrar och med olika intressen.

Vi vill bevara och värna om kommunens naturområden. Vi vill bevara kommunens mötesplatser lokaler och parker. Vi vill utveckla stadskärnan och skapa bostäder i Lysekils tätort samt attraktiva bostäder med närhet till natur och hav. Vi vill skapa möjligheter till bostadsbyggande genom att våga, tänka nytt och pröva nya arbetssätt.

## **Utvecklingsmål:**

### **3.4.1 I Lysekils kommun ska både bofasta och besökare erbjudas god livskvalitet och högkvalitativa upplevelser året runt.**

## **Utvecklingsmål:**

### **3.4.2 Antalet bostäder i Lysekil ska öka.**

## **3.5 Vi tar ansvar för miljön**

### **Definition och motivering**

Vår unika natur är av avgörande betydelse för livskvaliteten och att vi är en attraktiv kommun. Det övergripande målet är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta. Hela samhället står inför en omfattande omställning där Lysekils kommun har en betydelsefull roll att spela.

### **Inriktning**

FN antog 2015 Agenda 2030 med 17 globala mål för hållbar utveckling som omfattar alla tre dimensionerna av hållbar utveckling; den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. Sverige har som ambition att vara ledande i genomförandet av de globala målen vilket förutsätter ett engagemang från alla samhällssektorer och Lysekils kommun vill ta sin del i det arbetet.

I Sverige utgår arbetet med den miljömässiga delen av hållbar utveckling från Generationsmålet och de 16 nationella miljö kvalitetsmålen. För Västra Götaland finns kompletterande regionala miljömål samt klimatstrategin "Klimat 2030 Västra Götaland ställer om".

Genom ett aktivt och strukturerat miljöarbete som är väl spritt i organisationen bidrar Lysekils kommun till att de globala, nationella och regionala målen nås. Vi är drivande i miljöarbetet och involverar också invånare, näringsliv och andra organisationer i arbetet som ska leda till ett gott liv för alla som bor och verkar i Lysekils kommun idag och i framtiden.

Vi fokuserar på fem prioriterade områden i miljöarbetet:

- Hållbara resor och transporter – genom utveckling både i infrastruktur och i verksamheterna skapar vi lösningar för ett mer hållbart resande och effektivare transporter.
- Förnybara och resurseffektiva produkter och tjänster – vi eftersträvar att använda produkter från biobaserade råvaror och att nyttja tjänster som bidrar till övergången till en resurseffektiv cirkulär ekonomi.
- Ekologisk och klimatsmart mat – vi minskar matens miljöpåverkan genom att utveckla menyer, inköp och mathantering.
- Sunda och klimatsmarta bostäder och lokaler – vi ser till att byggnader har liten klimat- och miljöpåverkan från såväl material och byggprocess som från dess drift.
- Hållbar stad och natur – vi utvecklar staden och våra tätorter för att underlätta ett hållbart liv, och tar vara på de resurser och värden som landsbygden och naturen erbjuder.

## **Utvecklingsmål:**

### **3.5.1 Lysekils kommun ska konsumera hållbart**

## **Utvecklingsmål:**

### **3.5.2 Lysekils kommun ska planera för ett hållbart samhälle.**

## **4 Ständiga förbättringar**

Den grundläggande tanken med kommunens styrmodell är att arbeta för allas bästa. Avsikten är att göra det yttersta för att underlätta och förbättra människors vardag och erbjuda service och tjänster utifrån skiftande behov.

Arbetet i de olika verksamheterna ska utföras på ett professionellt sätt och det ska genomsyras av medskapande och ansvarstagande. Det ska göras kontinuerliga uppföljningar och analyser av kvaliteten ur olika aspekter. Organisationskulturen och arbetssätten kan alltid utvecklas och förändras så att resultaten förbättras. Vid behov ska förbättringar vidtas. Det handlar om att tänka ständiga förbättringar. Det innebär att lära av misstag och framgångar, både de egna och andras. Det handlar också om att arbeta långsiktigt och hållbart. Förbättringsarbetet ska bidra till att verksamheterna utvecklas och förbättras. Resurserna ska används på ett optimalt sätt. Alla som arbetar och verkar inom kommunens verksamheter har ansvar för den kvalitet som uppstår. Oavsett var i organisationen arbetet pågår eller vilket uppdrag som utförs ska alla medarbetare medverka i förbättringsarbetet. Den samlade professionella kunskapen är en viktig tillgång. Medarbetares goda idéer och insatser ska uppmuntras och belönas.

Ständiga förbättringar innebär att ringa in, synliggöra och lyfta fram de förbättringsområden som existerar och som går att påverka, både i stort och i smått. Viktigt är att utveckla ett systematiskt kvalitetsarbete.

Ett systematiskt förbättringsarbete är centralt för verksamhetsutvecklingen. Arbetet med ständiga förbättringar kommer att avgöra kommunens förmåga att möta framtidens ökande krav.

## **5 Uppdrag**

## **6 Förutsättningar och omvärldsanalys**

### **6.1 Sammanfattning förutsättningar och omvärld**

#### **Nationellt**

Flera olika institut och även Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) spår att ekonomi har gått in i en avmattningsfas och att Sverige går in i en mild lågkonjunktur under 2020. En viktig faktor för skatteunderlaget är antalet arbetade timmar och då vi går in i en lågkonjunktur förväntas att arbetade timmar kommer att minska under 2020 efter att legat still under 2018 och 2019.

Statistiken från arbetsförmedlingen visar att antalet arbetslösa ökar. Detta var innan Coronapandemin. Hur läget kommer att vara när krisen är över är osäkert. Regeringen har fattat flera beslut om stödpaket till företag, kommuner och regioner för att underlätta krisen.

SKR presenterade en ny skatteprognos i cirkulär 20:20 den 29 april och trots stor osäkerhet redovisade en kraftig sänkning av den ekonomiska tillväxten.

Effekten av Coronapandemin kommer att vara långvarig. Den globala ekonomin har stannat av och den viktiga svenska exportmarknaden väntas minska falla med hela 9,0 %.

En snabb försvagning av efterfrågan syns såväl i inhemskt som i omvärlden.

SKR har nedvärderat den ekonomiska tillväxten, både globalt och den svenska tillväxten.

Arbetslösheten förväntas stiga snabbt och lågkonjunkturen antas bestå till 2023.

Samtidigt är det en mycket stor prognososäkerhet. Det osäkert när konjunkturen vänder uppåt.

### **Lokalt i Lysekil**

Befolkningsutvecklingen i kommunen är negativ mellan 2018 och 2019, det är en minskning med 56 personer, vilket är en ovanligt stor minskning. Antalet 65 år och äldre ökar med 76 personer och åldersgruppen 0-19 år minskar med 43 personer och gruppen 20-64 år minskar med 89 personer. En djupare analys av vilka kategorier av personer som flyttat från kommunen kommer att göras under våren 2020.

Befolkningsstrukturen följer samma utveckling som övriga Sverige. Det är en ökande andel äldre personer och populationen 19-64 år minskar. När det är färre som arbetar så påverkas också skatteunderlaget negativt.

Ett mått som mäter förhållandet mellan de som förväntas arbeta och betala skatt kontra de som har behov av välfärdstjänster är den så kallade demografiska försörjningskvoten. Den mäter andelen 0-19 år och 65 år och äldre i förhållande till antalet 20-64 år. Lysekils kommun har värdet 98 procent för 2019 och Lysekils kommun har ett högre värde än snittet i Västra Götalandsregionen och i jämförelse med snittet för alla kommuner i Sverige. Önskvärt är ett lågt värde, men Lysekils kommun ligger ca 10 procentenheter över snittet för Sveriges kommuner.

Med den åldrande befolkningen som finns i kommunen, så kommer också behovet av nya äldreboenden och annat stöd till äldre att öka. Vid mätning 2019-12-31 var det 14 555 invånare och av dessa var det 30 procent som var 65 år eller äldre.

Eftersom personer i den arbetsföra åldern minskar kommer personalförsörjning påverka kommunen både personellt och finansiellt. Med tanke på omvärlden kommer det att vara stor konkurrens om kompetent personal.

Det finns verksamheter inom kommunen som har haft en stor personalomsättning, vilket påverkar både ekonomin och verksamhetens utveckling. Vissa personalgrupper är så svåra att rekrytera att kommunen har använt bemanningstjänster, vilket blir kostsamt i längden. Ett viktigt område att fokusera på är att behålla den personal som finns och vara en attraktiv arbetsgivare.

Om Lysekils kommun ska vara en attraktiv plats att bo på, krävs att det byggs olika former av boende som kan locka personer att bosätta sig i kommunen. Med tanke på Preems eventuella utbyggnad så finns ett stort behov av bostäder i kommunen.

Kommunen har som många andra kommuner ett stort behov av att investera i sina ålderstigna anläggningar såsom skolor och fritidsanläggningar. Nu är räntan låg och det är möjligt att låna till investeringar, men om räntan stiger är det på lång sikt en finansiell risk.

Sveriges kommuner har svårt att klara sina uppdrag och har behov av resurser från staten, inte bara riktade statsbidrag. Riksdagen har beslutat om tillskott om än av tillfällig art och i vårändringsbudgeten 2020 kom beslut om ytterligare medel. Av Sveriges kommuner var det cirka 41 procent som redovisade ett negativt verksamhetsresultat 2019 enligt SCB (Statistiska centralbyrån) preliminära uppgifter.

Under 2020 har staten beslutat om ett flertal åtgärder för att underlätta för kommuner att klara sitt uppdrag genom krisen.

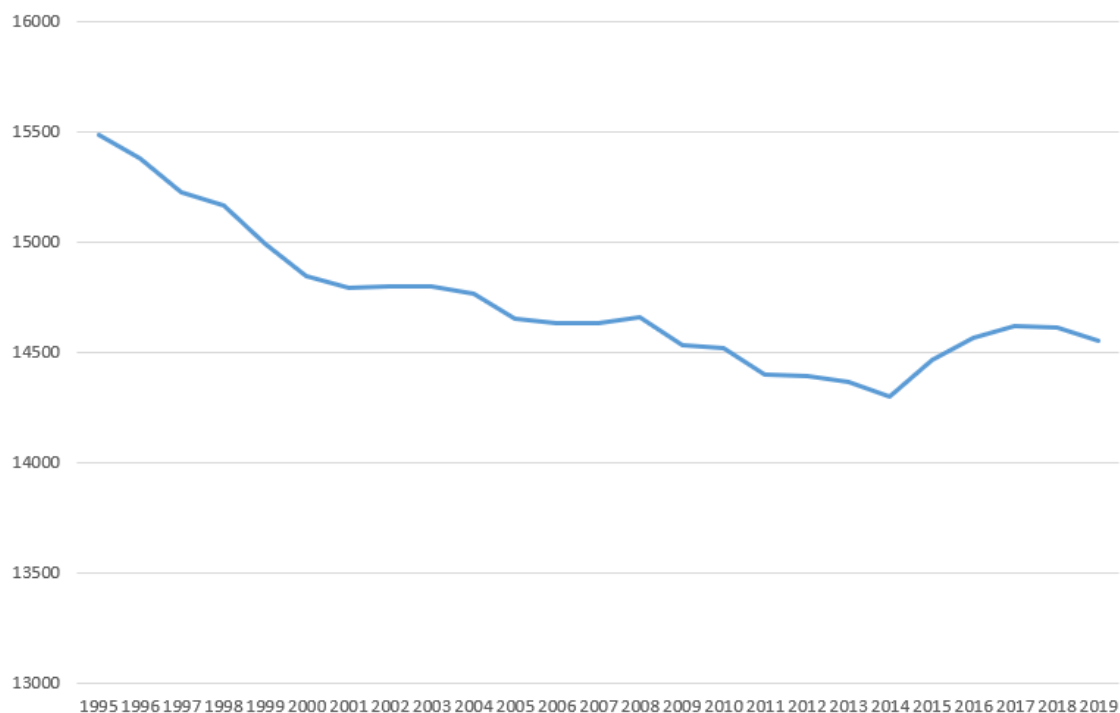
## 6.2 Befolkning

### Allmänt

Kommunen har haft en positiv befolkningsutveckling de senaste åren men vid årsskiftet 191231 var det 14 555 invånare, vilket var en minskning med 56 personer jämfört med 2018. Befolkningsökningen har tidigare främst varit en effekt av migrationen. Födelsenettet är fortfarande negativt. De som flyttat ut är personer som vistats i kommunen kortare tid, vilket tyder på att det är nyanlända som flyttat. Ofta flyttar nyanlända som inte rotat sig på orten till storstäder. Samtidigt flyttar yngre personer som studerar på annan ort.

Kommunen har vid några tillfällen beställt befolkningsprognoser från SCB, men prognoserna har pekat på en alltför positiv utveckling och avvikit från verkligheten. Flera faktorer påverkar befolkningsutvecklingen. Det finns planer och projekt för nya lägenheter och småhus, vilket kan ge en inflyttning och arbetstillfällen inom pendlingsavstånd påverkar. Det finns planer på en eventuell utbyggnad av den största arbetsgivaren i kommunen Preem och norsk fiskeindustri planerar en anläggning i Sotenäs kommun inom en femårsperiod. Det är viktigt kommunen upplevs som attraktiv med bra förskolor, skolor och annan service till medborgarna.

### Befolkningsutveckling 1995-2019



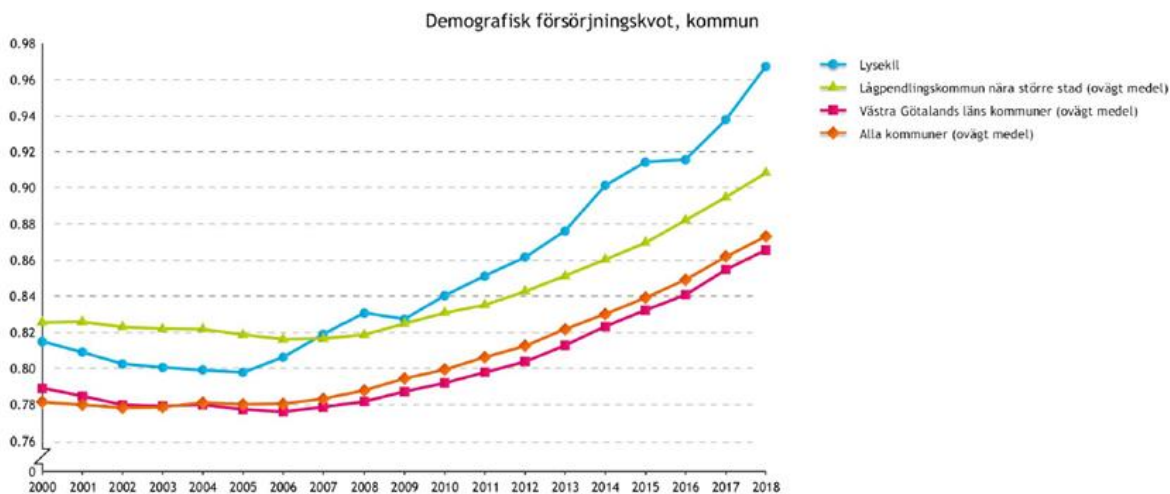
Under våren kommer det att göras en analys av befolkningsförändringen, alla statistik för 2019 är inte tillgänglig i dagsläget. I mitten av maj kommer statistik över första kvartalet.

Inför budget 2022 kommunen att beställa en ny prognos från SCB. För att få en träffsäker prognos måste yttre faktorer som bostadsbyggande och företagsetableringar vägas in. Samtidigt som migrationen 2015-2017 påverkar prognosen måste en balans mellan olika faktorer finnas för att få en bättre prognos. Kommunen måste göra realistiska bedömningar av dessa faktorer.

Kommunstyrelseförvaltningen kommer att följa befolkningsutvecklingen.

En faktor för ekonomisk hållbarhet är den så kallade demografiska försörjningskvoten.

## Ekonomisk hållbarhet - demografisk försörjningskvot



Den demografiska försörjningskvoten beräknas som summan av antal personer 0-19 år och antal personer 65 år och äldre dividerat med antal personer 20-64 år. Önskvärt är ett lågt värde. Källa: SCB.

Värde 2019: 98 %.

### 6.3 Behovet av bostäder

Boverket sammanställer årligen läget på bostadsmarknaden i landets kommuner i bostadsmarknadsenkäten. I bostadsmarknadsenkäten för år 2020 har Lysekils kommun gjort den samlade bedömningen av bostadsmarknadsläget att det finns ett underskott på bostäder i tätorten med omnejd. Det behövs både tomter för småhus, bostadsrätter och hyresrätter. Störst är behovet av billiga bostäder för unga och äldre samt olika typer av så kallade mellanboenden för äldre personer. På Skaftö finns det behov av hyresrätter, medan det i stort råder balans på bostadsmarknaden i de norra kommundelarna.

Det finns planberedskap för tillskapandet av cirka 500 bostäder och det finns byggprojekt på gång som ger ett stort tillskott på både hyresrätter och bostadsrätter inom den närmaste treårsperioden. Kommunens bostadsbolag driver flera av dessa projekt.

Förväntat påbörjande av bostadsbyggande under 2020 enligt är:

- 25 hyresrätter
- 13 bostadsrätter
- 22 småhus
- 5 bostäder för personer med funktionsnedsättning – hyresrätter

Förväntat påbörjat bostadsbyggande 2021:

- 35 hyresrätter
- 52 bostadsrätter
- 31 småhus
- 20 trygghetsbostäder – hyresrätter

Att bygga olika typer av bostäder har betydelse för att skapa flyttkedjor. Det ska finnas ett varierat utbud i kommunen. Det finns planberedskap, men kommunen är beroende av externa aktörer.

## 6.4 Sysselsättning

Under 2019 beslutades om att skapa en ny förvaltning, arbetslivsförvaltningen (ALF), under utbildningsnämnden med fokus på arbetsmarknadsfrågor. Organiseringen av ALF med vägledning och stöd, arbetsliv och vuxenutbildning har ett samlat ansvar för sysselsättningsfrågor. Detta förväntas bidra till ökad sysselsättning och minskad arbetslöshet samt en minskning av försörjningsstödet.

Konjunkturen har under 2019 mattats av och det återspeglas även på arbetsmarknaden. Trots att arbetslösheten i Lysekils kommun är lägre än i riket vad avser öppet arbetslösa och sökande i program (16-64 år) har arbetslösheten ökat snabbare än i såväl riket som i Västra Götalandsregionen. När det gäller öppen ungdomsarbetslöshet (18-24 år) ligger Lysekils kommun (per december 2019) över riket (6,5 procent mot 4,6 procent). Inkluderar man de ungdomar som ingår i program med aktivitetsstöd ser det bättre ut (Lysekils kommun 3,9 procent mot riket 4,6 procent).

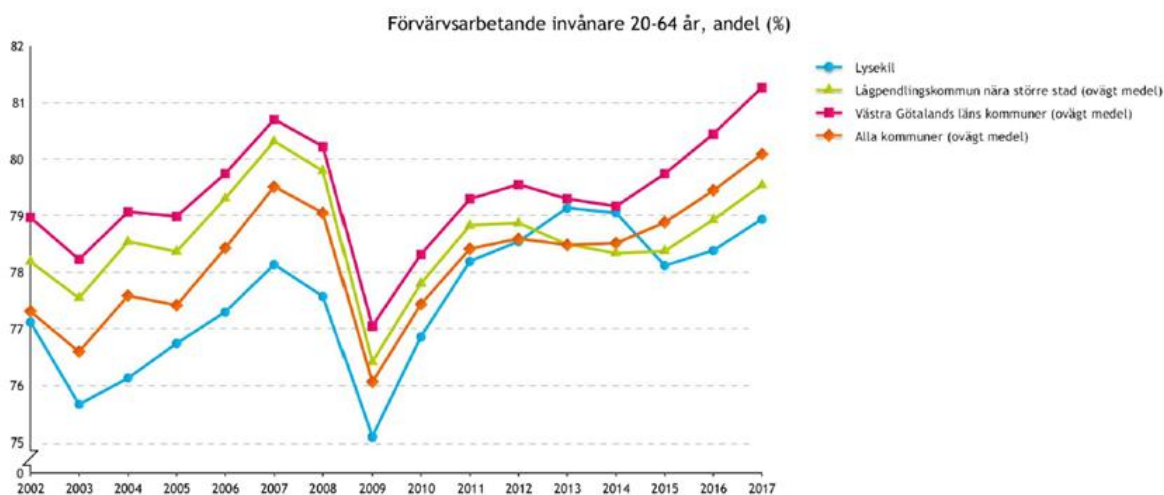
Åtgärder som kan bidra till en låg eller lägre arbetslöshet är:

- Fler praktikplatser
- Möjlighet till utvecklingsjobb/anställningar
- Möjlighet till särskilda anställningar

Sysselsättningen kommer att påverkas av Coronapandemin och det svårt att avgöra omfattningen i dagsläget, men en ökning av arbetslösheten och ökade kostnader för försörjningsstöd har redan noterats.

I jämförelse med andra liknande kommuner och regionen så har Lysekil procentuellt lägre andel förvärvsarbetande invånare 20-64, andel %.

Ekonomisk hållbarhet - sysselsättning



Antal förvärvsarbetande i åldern 20-64 år dividerat med antal invånare i åldern 20-64 år den 31/12. Med förvärvsarbetande avses personer med löneinkomst av anställning under november månad, och personer med inkomst av aktiv näringsverksamhet. Källa: SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS). Värdet för Lysekil 2018 är 79,6 %.



## 7 Social hållbarhet

Ett socialt hållbart samhälle ska bidra till att alla människor är inkluderade – oavsett kön, utbildnings- och inkomstnivå, social status, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, bostadsort, sexuell läggning, könsöverskridande identitet och uttryck, ålder och funktionsnedsättning.

Ett samlat grepp kring frågor som rör social hållbarhet är en angelägen framtidsfråga. Ökad polarisering och minskad tillit var utmaningar som politiken lyfte fram som särskilt angelägna under omvärldsanalysen. Våren 2019 inrättades ett nytt forum ”Rådet för folkhälsa och social hållbarhet”. Rådet ska följa upp och driva frågor som rör folkhälsa och social hållbarhet med uppdraget att integrera frågorna tydligare i berörda nämnder. En viktig del i det kommande arbetet är att få en gemensam bild av läget för att kunna verka för en långsiktig positiv utveckling. Detta är särskilt viktigt med anledning av att frågor som rör just tillit, polarisering och trygghet är komplexa och flera nämnder ansvarar för och berörs av frågorna.

Människors hälsa och livsvillkor påverkas av övergripande förutsättningar som bland annat utbildning, inkomst, var man är född och var man bor. I Lysekils kommun finns tydliga skillnader mellan kommundelar avseende inkomst, valdeltagande, utbildningsnivå, sysselsättning och födelseland. Detta påverkar övergripande människors hälsa och livsvillkor och gynnar inte utvecklingen mot social hållbarhet.

Lysekils kommun har sedan 2018 haft ett minskat mottagande av nyanlända. Samtidigt kvarstår behov av insatser för målgruppen, bland annat under etableringstiden, med målsättning att komma ut i egen försörjning. Aktiviteter som gynnar inkludering ur ett brett perspektiv samt som bygger tillit är därför en viktig framtidsfråga. Forskningen visar att medskapande, att skapa tillsammans med våra medborgare, är en förutsättning för att lyckas inkludera och bygga tillit.

Förhållanden under barn- och ungdomsåren har särskilt stor betydelse för både den psykiska och fysiska hälsan under hela livet. Därför är fortsatt fokus på tidiga insatser för familjer, barn och unga viktigt med anledning av de skillnader vi ser i Lysekils kommun idag. Det är inte minst viktigt att fokusera på att vuxna kommer i arbete.

I medborgarundersökningen 2019 förbättrades kommunens värde på upplevd trygghet. Trygghetsskapande- och brottsförebyggande arbete kommer därför fortsatt vara prioriterat. Arbetsmetoden Effektiv samordning för trygghet (EST) har implementerats och kommer att vidareutvecklas. Under 2020 är Lysekils kommun utvald av SKR, som en av tre kommuner i landet, att delta i ett projekt om medborgardialog i komplexa frågor med temat trygghet.

## 8 Medarbetare

### 8.1 Chefskap och medarbetarskap

Lysekils kommun ska ha väl fungerande arbetsplatser som präglas av samverkan mellan chefer, medarbetare och fackliga företrädare. Kompetenta chefer och delaktiga medarbetare är en förutsättning för att utveckla verksamheterna och möta framtidens utmaningar. Alla medarbetare i kommunen arbetar för medborgarnas bästa och ger en god service för dem verksamheten finns till för. Kommunen har tagit fram chefs- och medarbetarplattform som har till syfte att tydliggöra vilka förväntningar och krav som ställs på medarbetare i Lysekils kommun.

Chefer med ett nära och tydligt ledarskap leder till attraktiva och utvecklande arbetsplatser. Svårigheten att rekrytera medarbetare gör detta särskilt viktigt i strävan att vara en attraktiv arbetsgivare. Det finns i dagsläget ca 60 chefer i kommunen. Kompetensutveckling är här av

stor betydelse. Under 2019 har ledarskapsutbildning påbörjats för samtliga chefer. Innehållet i utbildningen ska handla om att vara chef i en lärande organisation. Syftet är att öka förståelsen för det systematiska kvalitetsarbetet. Utifrån kommunens styrmodell ska chef tillsammans med medarbetarna planera, följa upp och utveckla verksamheten.

Kommunens samtliga chefer träffas kontinuerligt i chefsforum som ska ge möjlighet till erfarenhetsutbyte.

En återkommande utbildningsinsats för eventuella blivande chefer har påbörjats med 8 kommuner i Norra Bohuslän och Dalsland tillsammans med Högskolan väst. Utbildningen genomförs på Campus Väst Lysekil. Genom denna satsning kan kommunen ha större möjlighet att återbesätta vakanta chefstjänster.

Verksamheterna ska sträva efter ständiga förbättringar av arbetsätt, metoder och processer. Goda exempel ska lyftas fram och synliggöras. Medarbetare som kan och vill ta mer ansvar ska känna att det finns möjligheter till detta inom organisationen.

Det finns utvecklingsbehov inom vissa yrkesgrupper men framtiden ställer också krav på kreativitet, hög flexibilitet och förändringsvilja. Lysekils kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som systematiskt arbetar med kompetensutveckling, kompetensförsörjning och rekrytering. Ett systematiskt arbete med medarbetarenkät och uppföljning av resultat från denna genomförs vartannat år. Uppföljningarna på respektive arbetsplats ska generera aktiviteter som bidrar till verksamhetsutveckling.

## **8.2 Jämställda och konkurrenskraftiga löner**

Kvinnor och män ska ha lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter inom livets alla områden. Som arbetsgivare ska Lysekils kommun bidra till en jämställd arbetsmiljö. Kommunen har tagit fram en jämställdhetsplan som syftar till att främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön gällande bland annat arbetsförhållande, löneförhållande, föräldraskap, rekrytering och kompetens.

## **8.3 Strategisk kompetensförsörjning**

Lysekils kommun arbetar för att lyckas attrahera, rekrytera, introducera, utveckla och behålla engagerade medarbetare med rätt kompetens. Detta kräver fokus på både personalförsörjning och kompetensutveckling, två strategiskt viktiga delar inom organisationen, i syfte att ge stöd åt verksamheternas arbete för dess måluppfyllnad.

Det råder stor konkurrens inom många yrkeskategorier. Unga människor attraheras än mer av stora privata arbetsgivare och det förutspås bli brist på chefer. Nya generationer av medarbetare prioriterar en balans mellan arbete och fritid och ställer helt nya krav på ledarskap.

För att vara en attraktiv arbetsgivare och för att kunna attrahera potentiella framtida medarbetare har ett arbete med att bygga en karriärsida på intranätet påbörjats. På karriärsidan ska publiceras förmåner, information om förvaltningarna, fotografier från olika verksamheter, yrkeskategorier och intervjuer med medarbetare. Även lediga tjänster inom kommunen ska synliggöras.

Samverkan inom nätverket Kommunakademien Väst kommer att skapa utvecklingsmöjligheter för kommunens anställda och underlätta kontakt med framtida medarbetare.

## **8.4 Hälsa och arbetsmiljö**

Respektive chef ansvarar för att bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete på ett sådant sätt att ohälsa och olycksfall i arbetet förebyggs och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås. Arbetsgivaren ska tillse att alla medarbetare har tillräckliga kunskaper om de risker som

finns i arbetet och på arbetsplatsen.

Sjukfrånvaron inom kommunen var 2019 8,3 procent och har ökat med 0,6 procentenheter från 2018. Psykisk ohälsa är enligt Försäkringskassan den största orsaken till sjukskrivning såväl i kommunen som i riket.

Lysekils kommuns chefer kommer kontinuerligt att få stöttning och kompetenshöjning i organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA). Kompetenshöjningen ger en grundläggande kunskap om roll, ansvar och metoder för att ett effektivt arbetsmiljöarbete ska kunna bedrivas på arbetsplatsen vilket gynnar hälsan i arbetslivet. Utbildning är en viktig del i att säkra chefers kompetens i arbetsinriktad rehabilitering samt att belysa hur ett aktivt förhållningssätt bidrar till en god arbetsmiljö och minskade sjuktal.

## 9 Ekonomiska förutsättningar

### 9.1 Skattekraft

Tkr per invånare	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Lysekil	184,3	188,3	191,9	200,1	207,8	215,2
V Götaland	186,9	190,9	199,0	206,7	214,2	220,5
Riket	190,3	194,2	201,9	208,8	215,5	221,1

Källa: SCB

### 9.2 Kommunkatt

De kommunala skatteintäkterna beror på hur skatteunderlaget utvecklas. Skatteunderlagets utveckling beror på i huvudsak två komponenter; antalet arbetade timmar och timlönen. Skatteunderlaget beräknas på riksnivå. Skatteintäkterna kommer till kommunkassan det år det avser, men är preliminära fram tills taxeringen är slutgranskad i december påföljande år.

Budget 2021 utgår från oförändrad skattesats 22,46 kr.

### 9.3 Kommunalekonomisk utjämning

#### Inkomstutjämning

I inkomstutjämningen sker en utjämning av skattekraft som garanterar att alla kommuner respektive landsting får ett i stort sett lika stort skatteunderlag per invånare. Staten skjuter till medel som garanterar alla kommuner 115 % av rikets medelskattekraft (förenklat uttryckt). Lysekils kommun är bidragstagare i inkomstutjämningen, vilket innebär ett bidrag på 7 586 kr per invånare 2021.

#### Kostnadsutjämning

Kostnadsutjämningsystemet syftar till att utjämna strukturella kostnadsskillnader mellan enskilda kommuner, så att alla kommuner får likvärdiga förutsättningar att bedriva verksamhet. Systemet bygger på en rad olika parametrar och använder tillgänglig statistik över befolkningsmässiga, sociala och geografiska skillnader mellan kommuner.

Kostnadsutjämningen bygger på kommunens beräknade standardkostnad som jämförs med rikets genomsnittliga standardkostnad. För Lysekils kommuns del innebär det en avgift på 1 022 kr per invånare 2021.

## 9.4 Skattesats

Prognosen bygger på oförändrad skattesats 22,46 kr.

Tabellen nedan beskriver aktuell skatteprognos med uppgifter från SKR's cirkulär 20:20 som presenterades i april 2020.

Invånarantalet som ligger till grund för prognosen är enligt tabell nedan. Exempelvis är invånarantalet 1 november 2019 grund för skatteberäkningar år 2020. Prognosen är ytterst försiktig och invånarantalet 191231 ligger till grund för de kommande åren 2021-2023. Med hänsyn till planerat bostadsbyggande och Preems eventuella utbyggnad kommer troligen invånarantalet att öka. Samtidigt är det stor osäkerhet kring nyanländas flyttmönster.

År	2020	2021	2022	2023
Antal invånare 1/11 året innan	14 594	14 555	14 555	14 555

### 9.4.1 Prognos skatter, generella statsbidrag SKR

Prognos år (belopp i mnkr)	2020	2021	2022	2023
Skatteintäkter	749,1	744,4	763,0	783,0
Inkomstutjämningsbidrag/-avgift	110,1	110,4	115,9	122,1
Kostnadsutjämning	6,6	14,9	14,9	14,9
Regleringsbidrag/ -avgift	14,9	30,6	28,1	24,3
LSS-utjämning	22,8	25,6	25,6	25,6
Slutavräkning 2019/2020	-26,5			
Fastighetsavgift	44,4	47,9	47,9	47,9
<b>Summa intäkter inkl. avräkning och fastighetsavgift</b>	<b>921,4</b>	<b>973,7</b>	<b>995,4</b>	<b>1 017,8</b>
Välfärdsstatsbidrag flyktingvariabel	4,8			
Extra bidrag	29,7			
<b>Totalt</b>	<b>955,9</b>	<b>973,7</b>	<b>995,4</b>	<b>1 017,8</b>

Enligt den senaste prognosen från SKR, som kom i april, kommer Lysekils kommun att erhålla skatteintäkter för 2021 med 973,7 mnkr. Prognosen är, givet den kris som utlösts i spåren av covid-19, mycket osäker. De senaste månaderna har inneburit en global konjunktur kollaps med mycket stora ras, hur stora tapp det rör sig om kommer kunna ses först längre fram. På grund av den exceptionellt höga osäkerheten är den senaste prognosen från SKR ett scenario konstruerat utifrån historiska kriser och konjunkturförlopp som beskriver en tänkbar utveckling, och inte en prognos i vanlig bemärkelse. I scenariot beräknas konjunkturåterhämtningen börja redan andra halvåret 2020 men lågkonjunkturen förväntas bestå ända till 2023.

Flyktingvariabeln bygger på uppgifter angående kommunens flyktingmottagande samt antalet asylsökande och redovisas separat. Från och med 2021 särredovisas inte flyktingvariabeln utan ingår i det generella statsbidraget och fördelas lika i kr/invånare.

De extra bidragen om 29,7 mnkr består av 22,3 mnkr i generella höjningar av statsbidragen 2020 som kom med vårändringsbudgeten samt ytterligare 7,4 mnkr i en extra ändringsbudget som kompensation för minskat skatteunderlag med anledning av de skattelättnader som vidtagits för enskilda näringsidkare på grund av coronaviruset. Från 2021 kommer en del av höjningen av de generella statsbidragen att vara ett permanent tillskott som fördelas via den kommunalekonomiska utjämningen.

## 9.5 Finansiell analys i jämförelse



### Kommentar

Profiler ovan är från en rapport som tas fram av KFi (Kommunforskning i väst) och rapporten för 2019 kommer under hösten 2020. Profilen för kommunen jämförs med kommunerna i Västra Götaland och Hallands län och gäller 2016-2018.

Nedan är sammanfattande kommentar ur rapporten för Lysekil bokslut 2018.

"Lysekil har ett ansträngt ekonomiskt läge. Resultatnivån bör förbättras till runt 2% i förhållande till verksamhetens bruttokostnader för att möta förväntade framtida utmaningar. Detta kommer också stärka kommunens balansräkning och ge utrymme för att skattefinansiera framtida investeringar och på så sätt slippa en alltför ökad skuldsättning.

Det är av största vikt att kommunen inte försvagar sitt finansiella utrymme, eftersom de närmaste åren förväntas bli tuffa på grund av att kommunerna står inför utmaningar som fortsatt ökade investeringar och ökade behov hänförliga till befolkningsförändringar. Detta innebär att kostnaderna för kommunala tjänster kommer att öka betydligt snabbare än tidigare.

För många kommuner innebär det att intäkterna från skatteunderlagets tillväxt inte beräknas räcka till. Det kommer i så fall behövas skattehöjningar för att finansiera kommunernas verksamheter framöver. Detta bör inte vara aktuellt för Lysekil, om kommunen bedriver en fortsatt god ekonomistyrning med fokus att förbättra resultatnivå de kommande åren."

En rapport för 2019 kommer i höst.

## 10 Ekonomi

### 10.1 God ekonomisk hushållning och finansiella mål

God ekonomisk hushållning ska presenteras i budgeten och består av två perspektiv, vilka presenteras nedan. En bedömning av god ekonomisk hushållning ska ske i samband med uppföljningsrapport 3 och årsbokslutet.

#### Finansiellt perspektiv

Enligt riktlinjerna ska de finansiella målen mätas över en 10-års period. Dessa påverkas bland annat av vilket inriktningsbeslut som fattas kring resultat och investeringsvolym.

Finansiella perspektivet enligt riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Nyckeltalen formuleras som mål i budgeten.

- Soliditeten i kommunkoncernen ska förbättras
- Resultatmålet ska vara 2 %

- Investeringar ska finansieras med egna medel
- Exploateringsverksamheten ska bedrivas så att inkomster och utgifter över en rullande tioårsperiod är i balans.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<b>Soliditet inkl pensionsförpliktelser</b>	27,3 %	20,1 %	15,6 %	11,3 %	-7,1 %	-3,6 %	1,0 %	2,4 %	6,1 %	10,0 %
<b>Resultatets andel av skatteintäkterna</b>	1,8 %	4,6 %	2,2 %	0,9 %	2,2 %	1,5 %	2,3 %	1,0 %	2,0 %	2,0 %
<b>Självfinansieringsgrad investeringar</b>	216 %	195 %	232 %	89 %	79 %	87 %	67 %	103 %	102 %	102 %

Sammanställningen ovan bygger på resultatmål och investeringsvolym som beskrivs i avsnitt 10.2 samt att utrymmet för investeringar är resultat och avskrivningar. Enligt sammanställningen kommer kommunen att klara de finansiella målen under planperioden.

Målet att soliditeten för kommunkoncernen ska förbättras uppnås.

<b>Finansiella nyckeltal</b>	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<b>Soliditet inkl pensionsförpliktelser</b>	-5,0 %	-1,0 %	2,6 %	4,9 %	6,3 %	7,9 %	9,7 %	12,9 %	15,7 %	18,4 %

Exploateringsverksamheten i detalj presenteras i ett eget avsnitt.

<b>Kassaflöden</b>	<b>Total kalkyl</b>	<b>Tidigare nedlagt</b>	<b>BU20</b>	<b>BU21</b>	<b>Plan22</b>	<b>Plan23</b>	<b>Plan24</b>
<b>Inkomster</b>	113 140	0	0	14 280	15 750	38 035	45 075
<b>Utgifter</b>	-92 380	-15 249	-9 161	-15 313	-16 975	-21 700	-13 982
<b>Netto</b>	20 760	-15 249	-9 161	-1 033	-1 225	16 335	31 093

## Verksamhetsperspektiv

För att beskriva God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv har kommunen valt att fokusera på några utvecklingsmål. De senaste åren har utvecklingsmål nedan fastställts.

Tre mål blir särskilt viktiga utifrån att god måluppfyllelse innebär fler arbetstillfällen, ökad sysselsättning samt en positiv befolkningstillväxt. Dessa utvecklingsmål är:

- *Samverkansarenan Maritima Lysekil ska skapa tillväxt.*
- *I Lysekils kommun ska både bofasta och besökare erbjudas god livskvalitet och högkvalitativa upplevelser året runt.*
- *Antalet bostäder i Lysekil ska öka.*

Utvecklingsmålen ovan är samma mål som i budget 2019 och 2020.

Samtidigt ska kvalitetsfaktorerna ha en positiv utveckling.

## 10.2 Budget och plan för kommunen 2021-2023

RESULTATBUDGET mnkr	Bokslut 2019	Budget 2020	Prognos 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Verksamhetens intäkter	234,1	194,0	194,0	195,0	197,0	200,0
Verksamhetens kostnader	-1 126,0	-1 112,3	-1 104,3	-1 135,4	-1 154,3	-1 182,2
Avskrivningar	-29	-29	-29,5	-29,5	-29,5	-29,5
<b>Verksamhetens nettokostnader</b>	<b>-920,9</b>	<b>-947,3</b>	<b>-939,8</b>	<b>-969,9</b>	<b>-986,8</b>	<b>-1 011,7</b>
Skatteintäkter	731,5	748,7	749,1	744,4	763,0	783,0
Generella statsbidrag och utjämning	187,9	199,2	172,3	229,3	232,4	234,8
Extra bidrag	8,0	4,8	34,5	0	0	0
<b>Verksamhetens resultat</b>	<b>6,5</b>	<b>5,4</b>	<b>16,1</b>	<b>3,8</b>	<b>8,6</b>	<b>6,1</b>
Finansiella intäkter	10,0	8,0	7,2	7,3	7,3	7,3
Finansiella kostnader	-3,0	-2,0	-1,2	-1,4	-1,4	-1,4
<b>Resultat efter finansiella poster</b>	<b>13,5</b>	<b>11,4</b>	<b>22,1</b>	<b>9,7</b>	<b>14,5</b>	<b>12,0</b>
Extraordinära poster						
<b>Resultat</b>	<b>13,5</b>	<b>11,4</b>	<b>22,1</b>	<b>9,7</b>	<b>14,5</b>	<b>12,0</b>
<b>Resultatets andel av skatteintäkter</b>	<b>1,5 %</b>	<b>1,2 %</b>	<b>2,3 %</b>	<b>1,0 %</b>	<b>1,5 %</b>	<b>1,2 %</b>
<b>Krav på effektiviseringar för 2%</b>					<b>5,4</b>	<b>8,3</b>

Prognos 2020 är en preliminär prognos för helår med utgångspunkt av det som är känt per april.

Eftersom det inte är något budgettillskott till nämnderna är det viktigt att nämnderna är i balans vid utgången av 2020.

Extramedel från staten som kompensation för lågkonjunktur och kostnader kopplade till pandemin inkluderas i beloppet för generella statsbidrag och utjämning år 2021 och framåt.

Med uppräknig av nettokostnader med PKV (prisindex för kommunal verksamhet) kommer resultatet 2022 och 2023 vara lägre än 2 procent och kräva åtgärder motsvarande 5,4 mnkr år 2022 och 8,3 mnkr för år 2023. Då skulle resultatet vara 19,9 mnkr 2022 och 20,3 mnkr 2023.

## 10.3 Balansräkning och kassaflöde

BALANSBUDGET (belopp i mnkr)	BOKSLUT 2019	PROGNOS 2020	BUDGET 2021	PLAN 2022	PLAN 2023
<b>TILLGÅNGAR</b>					
Summa anläggningstillgångar	536,9	586,4	596,1	616,0	636,4
Summa omsättningstillgångar	176,6	150,2	151,2	152,2	153,2
<b>SUMMA TILLGÅNGAR</b>	<b>713,5</b>	<b>736,6</b>	<b>747,3</b>	<b>768,2</b>	<b>789,6</b>
<b>EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER</b>					

BALANSBUDGET	BOKSLUT	PROGNOS	BUDGET	PLAN	PLAN
Summa eget kapital	372,7	394,8	404,5	424,4	444,8
Summa avsättningar och skulder	340,8	341,8	342,8	343,8	344,8
<b>SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER</b>	713,5	736,6	747,3	768,2	789,6
Soliditet exkl pensionsåtaganden	52,2 %	53,6 %	54,1 %	55,2 %	56,3 %
Pensionsåtaganden	398,6	387,5	386,5	377,3	365,9
Soliditet inkl pensionsåtaganden	-3,6 %	1,0 %	2,4 %	6,1 %	10,0 %

FINANSIERINGSBUDGET (belopp i mnkr)	BOKSLUT 2 019	PROGNOS 2 020	BUDGET 2 021	PLAN 2 022	PLAN 2 023
<b>Summa medel från verksamheten</b>	36,2	52,6	40,2	50,4	50,9
<b>Investeringsverksamheten</b>					
Förvärv av anläggningstillgångar	-47,4	-79,0	-39,2	-49,4	-49,9
<b>Finansieringsverksamheten</b>					
Nyupptagna lån	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>ÅRETS KASSAFLÖDE</b>	4,6	-26,4	1,0	1,0	1,0

## 10.4 Prioriteringar för budget 2021

### Ram 2021

mnkr	Budget 2021
Verksamhetens nettokostnad, budget 2020	-918,3
Avskrivningar	-29,0
Avskrivningar utökning 2021	-0,5
Uppräkning PKV 2,0 % justerad cirkulär 20:20	-18,7
Volymökning äldre SON	0,0
Volymökning UBN	0,0
Förstudier investering/exploatering	-1,5
Valnämnden justering av ram	0,3
Marginal osäkerhet framtida Coroneffekter	-2,2
Summa nettokostnader	-969,9
Skatteintäkter inkl fastighetsavgift	973,7
Finansnetto	5,9
Summa intäkter	979,6
Resultat	9,7
Resultat 1 procent av skatteintäkter	9,7



Utgångspunkt för budget 2021 är gällande budget 2020 totalt 947,3 mnkr. I budgetförslaget i juni 2019 var beloppet 934,3 tkr, besparing på 3,5 tkr togs bort, KF-beslut i december utökad ram med 9,5 mnkr till SON, vilket ger budget 2020 947,3 mnkr.

## Kommentar

Prognosen för skatteintäkter utgår från cirkulär 20:20 per april och det extra stödpaket till kommuner som staten beslutat om, är inräknade i prognosen. Även prisindex för kommunal verksamhet (PKV) utgår från cirkulär 20:20, vilket innebär en sänkning i förhållande till uppgifter i prognosen för februari, en justering på 0.8 procentenheter, vilket ger 2,2 mnkr. Det ger utrymme att budgetera en marginal för osäkerhet när det gäller framtida Coronaeffekter.

Det är den totala ramen. Nämndernas ramar kommer att justeras 2020 till följd av löneavtal 2020, som i dagsläget inte är klart samt kompensation för kapitaltjänstkostnader i samband med aktivering av investeringar.

Den totala budgetramen ger inte utrymme för några satsningar i verksamheterna utan förutsätter att nämnderna fortsätter att arbeta med effektiviseringar i verksamheten. Socialnämnden har i budget 2020 kompenserats med 13,5 mnkr för ökade kostnader för institutionsplaceringar och redovisar ett överskott vid första uppföljningen och arbetar vidare med att utveckla metoder och arbetssätt för att minska antalet placerade barn och unga.

Utbildningsförvaltningen arbetar med åtgärder för att nå ett nollresultat. Inom arbetslivsförvaltningen redovisas en negativ prognos för 2020 till följd av högre kostnader för försörjningsstödet än budgeterat.

I förslaget ovan ligger ett tillskott till samhällsbyggnadsnämnden eftersom regelverket för bokföring av kostnader i samband med förstudier för investeringar/exploatering är förändrade.

## 10.5 Internränta anläggningstillgångar

Nuvarande ränta på 2,75 procent för 2020 blir oförändrad för 2021. Räntenivån speglar kommunens beräknade genomsnittliga ränta för sina lån.

## 10.6 Borgensavgift och borgensåtagande

### Borgensavgift och borgensåtagande

En modell för beräkning av borgensavgifter finns och är beslutad av kommunfullmäktige. Modellen innebär att borgensavgiften numera är differentierad.

I samtliga fall rör det sig om proprieborgen, dvs kommunen går i borgen såsom för egen skuld.

I tabellen nedan listas kommunens tidigare beviljade borgensåtaganden respektive föreslagna borgensramar för år 2021. Efter diskussion med kommunens bolag kommer förslaget om ramar att uppdateras till budgetbeslutet i juni.

Borgensåtagande	Tidigare av KF beviljade ramar (kr)	Förslag beviljade ramar 2021 (kr)
<b>Helägda kommunala bolag</b>		
Lysekils Stadshus AB	110 660 000	110 660 000
LEVA i Lysekil AB	258 125 000	65 000 000
LEVA Vatten AB	0	215 125 000
Lysekils Hamn AB	36 276 724	25 200 000
Lysekilsbostäder AB	472 575 000	472 575 000
Havets Hus AB	35 000 000	35 000 000

<b>Borgensåtagande</b>	Tidigare av KF beviljade ramar (kr)	Förslag beviljade ramar 2021 (kr)
<b>Helägda kommunala bolag totalt</b>	<b>912 636 724</b>	<b>923 560 000</b>
<b>Övriga åtagande</b>		
Rambo AB	23 300 000	23 300 000
KHF Lysekils omsorgsbostäder	347 600 000	347 600 000
Skaftö folketshusförening Ek för	1 766 391	1 766 391
Föreningen folkets hus i Lysekil upa	1 088 346	1 688 346
Skaftö golfklubb	800 000	800 000
Kommunalt förlustansvar Brf	2 345 000	2 345 000
Kommunalt förlustansvar egna hem	482 176	0
Fyrstads flygplats	100 000	100 000
<b>Övriga åtagande totalt</b>	<b>377 481 913</b>	<b>377 599 737</b>
<b>Åtagande totalt</b>	<b>1 290 118 637</b>	<b>1 301 159 737</b>

I tabellen nedan framgår borgensavgifter för respektive bolag:

<b>Borgensavgifter 2021</b>	procent
<b>Lysekilsbostäder AB</b>	0,42
<b>Leva i Lysekil AB</b>	0,60
<b>KHF Lysekils omsorgsbostäder</b>	0,60
<b>Rambo AB</b>	0,60
<b>Fyrstads flygplats</b>	0,60
<b>Havets Hus AB</b>	0,65
<b>Lysekils Hamn AB</b>	0,42

För de borgensåtagande kommunen har och som inte redovisas i tabellen ovan utgår ingen borgensavgift.

## 10.7 Ram per nämnd och styrelse 2021

<b>Nettokostnadsramar i mnkr</b>	Budget 2021
Socialnämnden exkl institutionsplaceringar HVB/SIS	-371,0
Socialnämnden institutionsplaceringar HVB/SIS	-19,9
Utbildningsnämnden/Utbildningsförvaltningen	-355,5
Utbildningsnämnden/Arbetslivsförvaltningen	-44,2
Kommunstyrelsen	-70,7
Samhällsbyggnadsnämnden	-48,2
Miljönämnden	-2,1
Kommungemensamt	-58,3
Summa nettokostnad	-969,9
Skatteintäkter och finansnetto	979,6
<b>Resultat</b>	<b>9,7</b>

*Nämnderna kommer att kompenseras för löneökningar, prisindex och kapitaltjänstkostnader. För perioden 2022 och 2023 gäller budget 2021 med uppräknings enligt ovan.*

*I bilaga 1 redovisas budget 2020, prognos 2020 samt budget 2021.*

## 10.8 Lokalförsörjningsplan

Enligt kommunens ekonomistyrningsprinciper ska en lokalförsörjningsplan för fem år presenteras i samband med budgeten. Arbetet med lokalförsörjning samordnas av Samhällsbyggnadsförvaltningen och är organiserat i en lokalförsörjningsgrupp bestående av förvaltningschefer, teknisk chef och fastighetschef. Gruppen träffas löpande för att diskutera

kommunens gemensamma lokalförsörjning på kort och lång sikt. Gruppens arbete mynnar ut i en lokalförsörjningsplan som redovisar förvaltningarnas verkliga lokalbehov.

Gruppen har kommit fram till att det finns ett stort behov av investeringar i befintliga verksamhetslokaler och även behov av nya verksamhetslokaler. Investeringsbehov som överskrider investeringsutrymmet kopplat till kommunens finansiella mål.

Samhällsbyggnadsförvaltningen ska tillsammans med kommunstyrelseförvaltningen arbeta fram en ärendehantering för att redovisa och prioritera dessa strategiska investeringar.

## 10.9 Investeringsramar

Ramen för investeringar är 39,2 mnkr för budgetår 2021, utrymmet är avskrivningar (29,5 mnkr) och årets resultat (9,7 mnkr). Nästkommande år är det ett något större utrymme, men inte i paritet med behovet av investeringar.

Investeringar inom den taxefinansierade finansieras via taxor.

Exploateringsredovisningen ska bedrivas så att utgifter och inkomster över en rullande tioårsperiod är i balans, se eget avsnitt.

<b>Reinvesteringar att fördela (tkr)</b>	29 500
<b>Samhällsbyggnadsnämnden</b>	25 500
- Fastigheter	15 000
- Gator och trafik	6 000
- Parker	2 000
- Övrigt Park och Gata	1 000
- Kajer	1 000
- Övrigt inom förvaltningen	500
<b>Kommunstyrelsen</b>	900
<b>Utbildningsnämnden/utbildningsförvaltningen</b>	2 000
<b>Utbildningsnämnden/arbetslivsförvaltningen</b>	100
<b>Socialnämnden</b>	1 000
<b>Summa Reinvesteringar</b>	29 500
<b>Nyinvesteringar att besluta av kommunstyrelsen</b>	9 700
<b>Småbåtsverksamheten</b>	
Bryggor och pontoner	5 000
<b>Exploateringsverksamhet</b>	
Försäljningsinkomster	14 280
Investeringsutgifter	14 863

Kommunen har under lång tid haft ett eftersatt underhåll när det gäller kommunens fastigheter, kajer och bryggor. För att uppfylla det finansiella målet om självfinansiering har avskrivningar och resultatet varit utgångspunkt för investeringsramen. Behoven är emellertid vida överstigande utrymmet om 39,2 mnkr. Beslut om nyinvesteringar ska enligt vårt regelverk fattas av kommunstyrelsen senast i november 2020.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har tillsammans med andra förvaltningar tagit fram behovet av investeringar i befintliga lokaler och behov av nya verksamhetslokaler. En uppskattning av utgifterna ligger mellan 600-700 mnkr under en tioårsperiod. Samhällsbyggnadsförvaltningen ska tillsammans med kommunstyrelseförvaltningen arbeta fram en ärendehantering för strategiska investeringar. Kommer att lyftas i särskild politisk ordning.

Investeringsutgifter (tkr)	Bu21	Plan 22	Plan 23	Plan 24	Plan 25
<b>Samhällsbyggnadsnämnden</b>	25 500	25 500	25 500	25 500	25 500
<b>Kommunstyrelsen</b>	900	900	900	900	900

Investeringsutgifter (tkr)	Bu21	Plan 22	Plan 23	Plan 24	Plan 25
Utbildningsnämnden/utbildningsförvaltningen	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Utbildningsnämnden/arbetslivsförvaltningen	100	100	100	100	100
Socialnämnden	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Ram reinvesteringar	29 500	29 500	29 500	29 500	29 500
Ram nyinvesteringar att besluta i KS	9 700	9 700	9 700	9 700	9 700
Småbåtsverksamheten	5 000	5 000	5 000	3 000	3 000
Exploateringsverksamhet	14 863	16 875	21 700	13 982	ingen uppg

## 10.10 Exploatering

Exploateringsverksamheten ska balansera sina utgifter och inkomster över en tioårsperiod.

Nedan följer en beskrivning över aktiva projekt:

Kassaflöden							
	Total kalkyl	Tidigare nedlagt	BU20	BU21	Plan22	Plan23	Plan24
<b>Inkomster</b>	<b>113 140</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>14 280</b>	<b>15 750</b>	<b>38 035</b>	<b>45 075</b>
Tronebacken	79 950	0	0	0	0	34 875	45 075
Spjösвик	27 790	0	0	8 880	15 750	3 160	0
Grönskult	5 400	0	0	5 400	0	0	0
Torvemyr 2	0	0	0	0	0	0	0
<b>Utgifter</b>	<b>-92 380</b>	<b>-15 249</b>	<b>-9 161</b>	<b>-15 313</b>	<b>-16 975</b>	<b>-21 700</b>	<b>-13 982</b>
Tronebacken	-59 040	-12 103	-1 005	-150	-10 100	-21 700	-13 982
Spjösвик	-21 790	-1 105	-3 297	-10 513	-6 875	0	0
Grönskult	-10 700	-1 698	-4 552	-4 450	0	0	0
Torvemyr 2	-850	-343	-307	-200	0	0	0
<b>Netto</b>	<b>20 760</b>	<b>-15 249</b>	<b>-9 161</b>	<b>-1 033</b>	<b>-1 225</b>	<b>16 335</b>	<b>31 093</b>
<b>Tronebacken</b>	<b>Total kalkyl</b>	<b>Tidigare nedlagt</b>	<b>BU20</b>	<b>BU21</b>	<b>Plan22</b>	<b>Plan23</b>	<b>Plan24</b>
Inkomster	79 950	0	0	0	0	34 875	45 075
Utgifter	-57 223	-11 541	0	0	-10 000	-21 700	-13 982
Driftbudget kostnader	-1 818	-562	-1 005	-150	-100	0	0
<b>Netto</b>	<b>20 909</b>	<b>-12 103</b>	<b>-1 005</b>	<b>-150</b>	<b>-10 100</b>	<b>13 175</b>	<b>31 093</b>

Planerade bostäder 70-100 st. Blandning av en- och flerfamiljsbostäder. Detaljplan utställning 2019.

Prognostiserad byggstart 2022. Intäkter/kostnader för VA anslutning är nu med i kalkyl. Mer intäkter för tomtförsäljning kalkyleras också.

Spjösвик	Total kalkyl	Tidigare nedlagt	BU20	BU21	Plan22	Plan23	Plan24
Inkomster	27 790		0	8 880	15 750	3 160	0
Utgifter	-21 015	-458	-3 269	-10 413	-6 875	0	0
Driftbudget kostnader	-775	-647	-28	-100	0	0	0
<b>Netto</b>	<b>6 000</b>	<b>-1 105</b>	<b>-3 297</b>	<b>-1 633</b>	<b>8 875</b>	<b>3 160</b>	<b>0</b>

Planerade bostäder ca 35 st. Blandning av en- och flerfamiljsbostäder. Detaljplan klar.

Fastighetsbildningar under 2019. Nu pågår projektering för utbyggnad av infrastruktur. Möjlig försäljningsstart av tomter sent år 2020.

**Kassaflöden**

<b>Grönskult</b>	<b>Total kalkyl</b>	<b>Tidigare nedlagt</b>	<b>BU20</b>	<b>BU21</b>	<b>Plan22</b>	<b>Plan23</b>	<b>Plan24</b>
Inkomster	5 400	0	0	5 400	0	0	0
Utgifter	-9 050	-350	-4 350	-4 350	0	0	0
Driftbudget kostnader	-1 650	-1 348	-202	-100	0	0	0
<b>Netto</b>	<b>-5 300</b>	<b>-1 698</b>	<b>-4 552</b>	<b>950</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Intresse från lokala företagare att exploatera som industriområde. I enlighet med

kommunstyrelsebeslut, om vissa förutsättningar faller på plats, kommer kommunen att ansvara för byggnation av anslutningsvägar mm. Projektet medfinansieras av företagen.

<b>Torvemyr 2</b>	<b>Total kalkyl</b>	<b>Tidigare nedlagt</b>	<b>BU20</b>	<b>BU21</b>	<b>Plan22</b>	<b>Plan23</b>	<b>Plan24</b>
Inkomster	0						
Utgifter	-750	-343	-307	-100			
Driftbudget kostnader	-100			-100			
<b>Netto</b>	<b>-850</b>	<b>-343</b>	<b>-307</b>	<b>-200</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Planerade bostäder ca 50 st. Blandning av en- och flerfamiljsbostäder. Detaljplan utställning 2019 och beräknas kunna vara klar 2020. Försäljningsstart tomter från år 2022. Kalkylering pågår varför ovanstående tabell ännu inte är kompletterad med inkomster.

	Total ram 2020	Prognos 2020 per april uppföljningsrapport 2	Justering valnämnden ej valår	Förstudier investering/exploatering	Justeringar inför 2021 uppräknig och skatteprognos	Total ram 2021
<b>Nämnd</b>						
Socialnämnden	-390 870	-390 870				-390 870
- Socialnämnden exkl Institutionsplaceringar HVB/SIS	-370 980	-374 880				-370 980
- Socialnämnden Institutionsplaceringar HVB/SIS	-19 890	-15 990				-19 890
Utbildningsnämnden	-399 742	-409 042				-399 742
- Utbildningsförvaltningen	-355 497	-354 797				-355 497
- Arbetslivsförvaltningen	-44 245	-54 245				-44 245
Kommunstyrelsen	-70 971	-70 471	300			-70 671
Samhällsbyggnadsnämnden	-46 698	-46 698		-1 500		-48 198
Miljönämnden	-2 139	-2 139				-2 139
<b>Summa nämndverksamhet</b>	<b>-910 420</b>	<b>-919 220</b>				<b>-911 620</b>
Kommungemensamt 9001	-36 810	-24 305			-21 470	-58 280
<b>Summa inkl kommungemensamt</b>	<b>-947 230</b>	<b>-943 525</b>				<b>-969 900</b>
Skatter och bidrag, Finans 9101	952 659	955 852			21 041	973 700
Räntenetto	6 000	6 000			-100	5 900
<b>Totalt/resultat</b>	<b>11 429</b>	<b>18 327</b>				<b>9 700</b>

Kommentar:

Budget 2021 utgår från budget 2020.

Löneavtal är inte klart för 2020.

Inte heller kompensation för kapitaltjänst 2020 är klar.

§ 126

Dnr 2018-000708

## Uppdrag att utreda förutsättningarna för införande av LOV

### Sammanfattning

Med anledning av en motion inlämnad 2017-11-30 beslutade kommunfullmäktige 2018-09-20 att ge socialnämnden tillsammans med kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för införandet av LOV.

Utredningen är nu klar och pekar tydligt på att det krävs omfattande förberedelser för att kunna införa valfrihet med kundvals-system inom tex äldreomsorgen. Likaså konstateras att om LOV införs, behövs ett kontinuerligt utvecklingsarbete över tid för att skapa väl fungerande rutiner, anpassning och lärande. Det kan också konstateras att den administration som krävs såsom ett kontroll- och uppföljningssystem, certifiering, annonsering, rådgivningsmöten med brukare mm, kommer att generera icke obetydliga kostnader. Dessa kan dock till viss del uppvägas med minskade kostnader för själva utförardelen som övergår till privata aktörer.

Utifrån SKRs rapport och utredningens kontakter med ett antal likvärdiga kommuner i vår geografiska närhet, är det svårt att dra några entydiga och enhetliga slutsatser gällande nyttan och mervärdet av LOV. Kartläggningen bland LOV-kommuner visar på att i vissa fall fungerar systemet relativt väl, medan i andra fall har man av olika orsaker valt att avsluta LOV. En generell bild är dock att i de fall LOV har införts, är brukarna positiva till möjligheten att kunna få välja utförare, samtidigt som det kan konstateras att majoriteten av dem till ändå valt utförare i kommunala regi.

Fullmäktige beslutade 2011-09-22 att införa LOV inom områdena "kommunal familjerådgivning, "daglig sysselsättning och boendestöd inom socialpsykiatri, samt daglig verksamhet och personlig assistans enligt LSS". Fullmäktiges uppdrag 2018-09-20 till kommunstyrelsen och socialnämnden var att utreda förutsättningarna för ett eventuellt införande av LOV. Detta uppdrag är nu genomfört och presenterat.

I utredningen har redogjorts för förutsättningarna och positiva och negativa aspekter, men frågan om införandet av LOV eller inte, är ytterst en politisk fråga. Utredningen lämnas därför över till politiken för vidare ställningstagande. Väljer kommunfullmäktige att gå vidare och eventuellt införa LOV krävs en fördjupad utredning med fokus på specifika ekonomiska och administrativa konsekvenser. Detta innebär sannolikt även att socialnämnden bör tillföras utökade medel för att kunna vidta åtgärder i syfte att anpassa berörda verksamheter till LOV, dels att bygga upp den kontrollapparat som krävs.

### Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2020-06-02  
Protokollsutdrag från socialnämnden 2020-05-20, § 68  
Protokollsutdrag från kommunfullmäktige 2018-09-20, § 114  
Motion om LOV (LKS 2017-829)

Justerare

Utdragsbestyrkande



### Förslag till beslut på sammanträdet

Yngve Berlin (K): Bifall till förvaltningens förslag med tilläggförslag att föreslå fullmäktige att lägga utredningen till handlingarna.

Ronald Rombrant (LP): Avslag på Yngve Berlins tilläggförslag.

### Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt Yngve Berlins förslag.

### Omröstning begärs

Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för avslag

Nej-röst till Yngve Berlins förslag

### Omröstningsresultat

Med 3 ja-röster och 6 nej-röster beslutar kommunstyrelsen att bifalla Yngve Berlins förslag.

Omröstningsbilaga				
Ledamöter	Parti	Ja	Nej	Avstår
Jan-Olof Johansson	S		X	
Emma Nohrén	MP		X	
Ronald Rombrant	LP	X		
Christina Gustavsson	S		X	
Håkan Kindstedt	L		X	
Annette Calner	LP	X		
Krister Samuelsson	M	X		
Christoffer Zakariasson	SD		X	
Yngve Berlin	K		X	
<b>Summa</b>		<b>3</b>	<b>6</b>	

### Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att godkänna utredningen samt att lägga utredningen till handlingarna.

### Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Justerare

Utdragsbestyrkande





Datum  
2020-05-20

Dnr  
LKS 2018-000708

Avdelningen för verksamhetsstöd  
Christian Martins,  
christian.martins@lysekil.se

## **Svar på uppdrag från kommunfullmäktige att utreda förutsättningarna för LOV**

### **Sammanfattning**

Med anledning av en motion inlämnad 2017-11-30 beslutade kommunfullmäktige 2018-09-20 att ge socialnämnden tillsammans med kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för införandet av LOV.

Utredningen är nu klar och pekar tydligt på att det krävs omfattande förberedelser för att kunna införa valfrihet med kundvalssystem inom tex äldreomsorgen. Likaså konstateras att om LOV införs, behövs ett kontinuerligt utvecklingsarbete över tid för att skapa väl fungerande rutiner, anpassning och lärande. Det kan också konstateras att den administration som krävs såsom ett kontroll- och uppföljningssystem, certifiering, annonsering, rådgivningsmöten med brukare mm, kommer att generera icke obetydliga kostnader. Dessa kan dock till viss del uppvägas med minskade kostnader för själva utförardelen som övergår till privata aktörer.

Utifrån SKRs rapport och utredningens kontakter med ett antal likvärdiga kommuner i vår geografiska närhet, är det svårt att dra några entydiga och enhetliga slutsatser gällande nyttan och mervärdet av LOV. Kartläggningen bland LOV-kommuner visar på att i vissa fall fungerar systemet relativt väl, medan i andra fall har man av olika orsaker valt att avsluta LOV. En generell bild är dock att i de fall LOV har införts, är brukarna positiva till möjligheten att kunna få välja utförare, samtidigt som det kan konstateras att majoriteten av dem till ändå valt utförare i kommunala regi.

Fullmäktige beslutade 2011-09-22 att införa LOV inom områdena ”kommunal familjerådgivning, ”daglig sysselsättning och boendestöd inom socialpsykiatri, samt daglig verksamhet och personlig assistans enligt LSS”. Fullmäktiges uppdrag 2018-09-20 till kommunstyrelsen och socialnämnden var att utreda förutsättningarna för ett eventuellt införande av LOV. Detta uppdrag är nu genomfört och presenterat.

I utredningen har redogjorts för förutsättningarna och positiva och negativa aspekter, men frågan om införandet av LOV eller inte, är ytterst en politisk fråga. Utredningen lämnas därför över till politiken för vidare ställningstagande. Väljer kommunfullmäktige att gå vidare och eventuellt införa LOV krävs en fördjupad utredning med fokus på specifika ekonomiska och administrativa konsekvenser. Detta innebär sannolikt även att socialnämnden bör tillföras utökade medel för att kunna vidta åtgärder i syfte att anpassa berörda verksamheter till LOV, dels att bygga upp den kontrollapparat som krävs.

### **Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att godkänna utredningen.

## Ärendet

Kommunfullmäktige behandlade 2018-09-20 ett motionssvar från Centerpartiet gällande möjligheterna att tillämpa lagen om valfrihetssystem inom lämpliga områden.

Kommunstyrelseförvaltningen menade att frågan om att erbjuda LOV är såväl en politisk som en ekonomisk fråga och att mer underlag krävdes för en eventuell fortsatt diskussion i frågan vilket också är vad som föreslås i motionen. Fullmäktige beslutade att ge socialnämnden tillsammans med kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna för införandet av LOV.

## Förvaltningens utredning

Kommunfullmäktige behandlade 2018-09-20 ett motionssvar från Centerpartiet gällande möjligheterna att tillämpa lagen om valfrihetssystem inom lämpliga områden. Kommunstyrelseförvaltningen menade att frågan om att erbjuda LOV är såväl en politisk som en ekonomisk fråga och att mer underlag krävdes för en eventuell fortsatt diskussion i frågan vilket också är vad som föreslås i motionen. Fullmäktige beslutade då att ge socialnämnden tillsammans med kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för införandet av LOV.

Uppdraget har genomförts i nära samverkan mellan utredare på kommunstyrelseförvaltningen och socialförvaltningen.

Frågan om att införa valfrihet och kundvals-system enligt LOV har ända sedan lagen trädde i kraft 2009 väckts i Lysekils kommun vid olika tillfällen. Frågan har under tidens gång aktualiserats dels på grund av att det funnits statsbidrag att söka, men också för att politiska konstellationer över tid önskat utreda förutsättningarna för att utveckla äldreomsorgen med ökad kvalitet och valfrihet.

## Bakgrund och historik

Lagen (2008:962) om valfrihetssystem (LOV) trädde ikraft 2009-01-01. Lagens syfte var att möjliggöra för kommuner och landsting att öka brukarnas valmöjligheter att fritt välja utförare av vård- och omsorgstjänster för äldre, och för personer med funktionsnedsättningar. Ytterst var målsättningen att genom konkurrensutsättning höja kvalitén på de tjänster som utfördes. När LOV etablerades sågs den som ett alternativ till lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) gällande konkurrensutsättning. LOV är frivillig att tillämpa för kommunerna.

Innebörden i lagen är att kommunen ska kunna överlåta *valet av utförare* av stöd, vård- och omsorgstjänster till brukaren. Lagen kan tillämpas inom bland annat omsorgs- och stödverksamhet för äldre och för personer med funktionsnedsättning, samt på hälso- och sjukvårdstjänster.

År 2008 ansökte och tilldelades Lysekils kommun 2 mnkr från Socialstyrelsen i stimulansmedel för att utreda och eventuellt införa lagen (2008:962) om valfrihetssystem, LOV. Socialstyrelsen beviljade vid samma tid stimulansmedel till Munkedal, Sotenäs och Tanum. I mars 2009 tecknades ett avtal mellan nämnda kommuner om projektsamverkan kring utredning och införande av LOV.

Samarbetet utmynnade i att projektledarna föreslog sina respektive fullmäktige att från och med 2010 tillämpa LOV för all socialtjänst.

Sotenäs, Munkedals och Tanums kommuner beslutade i september 2009 att tillämpa LOV från och med 2010. Kommunfullmäktige i Lysekil beslutade däremot i juni 2010 att inte införa valfrihetssystem enligt LOV.

Ärendet togs upp på nytt under 2011 och den 22 september 2011, § 120, beslutade kommunfullmäktige att Lysekils kommun från och med 2012 skulle införa LOV inom följande områden:

- Kommunal familjerådgivning
- daglig sysselsättning och boendestöd inom socialpsykiatri
- daglig verksamhet och personlig assistans enligt LSS.

Kommunfullmäktige beslutade också att individ- och myndighetsnämnden (IMN) och vård- och omsorgsnämnden (VON), genom ett tillägg till sina reglementen, skulle ges i uppdrag att verkställa kommunfullmäktiges uppdrag att besluta om godkännande av externa leverantörer och att fastställa ersättningsformer för berörda tjänster. Nämnderna skulle vidare före utgången av 2012 presentera en uppföljning av hur beslutet genomförts.

Efter framställan från Individ- och myndighetsnämnden beslutade dock fullmäktige den 21 mars 2013, § 26, att ändra sitt beslut så att LOV inte skulle tillämpas inom familjerådgivningen.

Kommunfullmäktiges beslut om att tillämpa LOV har inte genomförts och LOV tillämpas i dag inte på något område inom socialtjänsten. Kommunfullmäktige fick en uppföljningsrapport senast i november 2012 och Individ- och myndighetsnämnden och Vård- och omsorgsnämnden gavs därutöver även en uppföljningsrapport våren 2014. Den sista handlingen som är registrerad i ärendet i Socialnämndens diarium (SON 2009-257) är en uppföljningsrapport daterad 2015-02-16. Rapporten har dock inte behandlats av socialnämnden. Rapporten innehåller en kortare sammanställning över hur långt arbetet med att införa LOV inom de olika områdena har fortskridit.

Bland annat redogörs det för att IMN i april 2012 föreslagit kommunfullmäktige att besluta att LOV inte ska tillämpas inom personlig assistans. Enligt rapporten återremitterade kommunstyrelsen ärendet för att IMN skulle göra en översyn av skäl till att ersättningen från Försäkringskassan inte täcker kommunens kostnader i vissa ärenden, ett arbete som socialförvaltningen påbörjat men inte kunnat avsluta på grund av avsaknad av ekonomiresurs.

Det kvarstående arbetet för att genomföra LOV på beslutade områden beskrivs som omfattande och tidskrävande och kräver enligt rapporten ekonomisk kompetens och tillsättandet av en utredaresurs.

#### Vad innebär LOV?

LOV är en *valfrihetsreform* och hade därför inte som syfte att reformera den kommunala ekonomin. Lagen betonar istället kvalitet och konkurrensneutralitet. För att uppnå detta måste kommunen pröva och godkänna ansökningar, bedriva

förbättrad uppföljning av utförda insatser och ge saklig information om reformen till nya och befintliga brukare.

Ett delvis annat sätt att beskriva LOV är att den reglerar vad som ska gälla när upphandlande myndigheter konkurrensutsätter verksamhet genom att överlåta till enskilda person att välja utförare bland godkända leverantörer i ett valfrihetssystem. Enligt LOV ska upphandlande myndigheter – regioner och kommuner som upphandlar hälso- och sjukvård, eller vård och omsorg enligt LOV, samt Arbetsförmedlingen som upphandlar tjänster inom ramen för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten – annonsera förfrågningsunderlag på Valfrihetswebben. Annonsering på Valfrihetswebben är obligatoriskt.

En kommun som vill tillämpa lagen måste alltså annonsera löpande på en nationell webbplats för valfrihetssystem, [www.valfrihetswebben.se](http://www.valfrihetswebben.se) som administreras av Kammarkollegiet. Såväl privata som ideella organisationer kan ansöka om att bli godkända som leverantörer av stöd-, vård- och omsorgstjänster. Genom avtal med varje enskild leverantör reglerar kommunen förutsättningarna för valfrihetssystemet. Alla leverantörer som ansökt om att få vara med i systemet godkänns om de uppfyller de fastställda kraven. Ingen priskonkurrens tillåts råda mellan leverantörerna utan kommunen har fastställt en taxa per timme som samtliga leverantörer har att följa.

Istället ges den enskilde brukaren möjlighet att välja den leverantör som vederbörande uppfattar tillhandahålla den bästa kvaliteten. Förenklat kan lagen sägas syfta till att stimulera valmöjligheter för den enskilde och generera kvalitetskonkurrens i stället för priskonkurrens mellan utförarna. Kommunens biståndshandläggare ska efter beslut om insats, i exempelvis ett LSS-ärende, informera brukarna om lagens möjligheter och om tillgängliga leverantörer.

#### Konsekvenser för brukarna

Möjligheten att välja utförare bedömdes öka incitamentet för leverantörernas engagemang att erbjuda god kvalitet i mötet med den enskilde. Detta innebär dock behov av en ökad lyhördhet för den enskilde brukarens behov och önskemål. En brukare med omfattande hjälpbehov kan ha flera leverantörer och en missnöjd brukare har enligt LOV möjlighet att göra omval. Allt detta ställer krav på en tydlig ansvarsavgränsning mellan leverantörerna och kan medföra att fler aktörer involveras i vård- och omsorgsarbetet.

#### Konsekvenser för kommunens anställda

Kommunfullmäktige i Lysekil antog i mars 2006 ett program för konkurrensprövning av den kommunala verksamheten. Ännu saknas i huvudsak alternativ till drift i kommunal egenregi.

Ett eventuellt införande av ett valfrihetssystem enligt LOV ligger i linje med kommunfullmäktiges tidigare beslut men medför att den egna verksamheten påverkas.

#### Konsekvenser för kommunens ekonomi och verksamhet

I ett valfrihetssystem enligt LOV beslutar kommunen om en ersättning per timma. Priset är lika för alla utförare, även för den kommunala egenregin.

Kommun väljer också om ersättning skall ges för beviljad eller utförd timma, samt omfattningen av utförarnas åtaganden. Detta uttrycks i ett förfrågningsunderlag som fastställs politiskt och publiceras på den nationella webbplatsen.

LOV är en valfrihetsreform och har därför inte som syfte att reformera den kommunala ekonomin. Lagen betonar istället kvalitet och konkurrensneutralitet. För att kunna uppnå detta måste kommunen pröva och godkänna ansökningar, bedriva förbättrad uppföljning av utförda insatser och ge saklig information om reformen till nya och befintliga brukare.

Om LOV införs i Lysekils kommun måste, som redan tidigare nämnts, kommer den egna organisationens omfattning och inriktning att behöva anpassas över tid. En organisation som tar hänsyn till kommunens olika roller i ett valfrihetssystem tydliggör ett nytt sätt att arbeta.

Utmaningen blir att finna ett bra sätt att organisera vård- och omsorg i en del som ansvarar för valfrihetssystemet och en del som producerar tjänster.

#### Alternativ drift och kundval

Innan lagen LOV infördes som lag var alternativa driftformer relativt ovanliga företeelser inom vård och omsorg i Lysekil. Det enda undantaget utgjordes av personlig assistans enligt LASS (numera LSS) som sedan många år gav den enskilde brukaren möjlighet att själv välja assistansgivare.

En övervägande majoritet av de kommuner som infört LOV har valt att starta med hemtjänstens verksamheter, men allt fler kommuner har tillför nya verksamhetsområden som omfattas av kundval. Det ska betonas att kommunen alltid är huvudman för verksamheten oavsett utförare. Detta innebär att ansvaret för myndighetsutövning, avgiftssättning, administration av fakturahantering och uppföljning av utförda tjänster vilar på kommunen.

#### Omvärldsbevakning - andra kommuner och LOV

Som en del i utredningen har olika omvärldsanalyser gjorts och en rad kontakter har tagits med ett antal kommuner i såväl vårt närområde som nationellt. Syftet har varit att dels söka utröna vilka parametrar och argument som var utslagsgivande vid beslut om att införa LOV, vilka argumenten varit för att inte införa LOV, samt varför vissa kommuner som haft LOV, valt att avsluta denna driftsform.

*LOV i Sveriges kommuner*

Enligt en kartläggning från SKR (SKR 2019, s. 48 f.) hade i oktober 2019 162 kommuner infört LOV. Av dessa saknade 30 kommuner utförare. Enligt SKR ser flera kommuner över att avveckla egenregiverksamheten helt eller delvis, bland annat Nacka, Vellinge och Staffanstorps. 14 kommuner hade fattat beslut om att avbryta LOV. De vanligaste anledningarna till att valfrihetssystem har avslutats är ändrad politisk inriktning, att det inte funnits tillräckligt underlag av privata utförare eller att det förekommit fusk och oegentligheter i privata företag som varit anslutna till LOV.

Andelen kommuner som infört valfrihetssystem enligt LOV varierar mellan olika typer av kommuner. Enligt SKRs kartläggning är det framför allt i södra Sverige som LOV är infört, medan kundvalssystem saknas i större delen av Norrland. SKR tillämpar en indelning av kommunerna efter olika strukturella egenskaper som bland annat tätortsstorlek, närhet till större tätort och pendlingsmönster. Lysekils kommun ingår i kommungruppen lågpendlingskommun nära större stad. I den här kommungruppen är andelen kommuner med valfrihetssystem i drift 31 procent, vilket är lägre än andelen för hela landet.

I Fyrbodalområdet har Sotenäs, Uddevalla och Åmål valfrihetssystem i drift. Tanum, Munkedal och Färgelanda har infört valfrihetssystem men saknar utförare och Mellerud har fattat beslut om att avskaffa LOV.

*Tabell 1: Beslutsläge valfrihetssystem enligt LOV i Sverige och kommungrupper, oktober 2019*

<i>LOV-tjänst</i>	<i>Sverige</i>	<i>Kommungrupp Lågpendlingskommun nära större stad</i>	<i>Fyrbodal</i>
Andel som har valfrihetssystem i drift	132/290 = 45 %	11/35 = 31 %	3/14 = 21 %
Andel som har valfrihetssystem och som har publicerat förfrågningsunderlag men saknar utförare	30/290 = 11 %	2/35 = 6 %	3/14** = 21 %
Andel som fattat beslut om att avbryta LOV	14/290 = 5 %	4/35 = 11 %	1/14 = 7 %
Andel som fattat beslut att införa LOV, men ännu inte har publicerat förfrågningsunderlag	7/290 = 2 %	2/35 = 6 %	1/14 = 7 % (Lysekil)
Andel som inte har och aldrig haft LOV	107/290 = 37 %	16/35 = 46 %	6/14 = 43 %

**Källa:** SKR 2019. \*Dessa kommuner kan antingen ha fattat beslut om att **inte** tillämpa LOV, håller på att utreda LOV eller så har LOV inte varit aktuellt för politisk behandling alls. \*\*Justerad för att Tanum nyligen avslutat sin utförare.



*LOV-tjänster*

Hemtjänsten är det område där flest kommuner infört LOV-system. SKR:s kartläggning visar att 159 av 162 kommuner med valfrihetssystem i drift har det inom hemtjänsten. Enligt SOU 2014:2 s.38 är ett av skälen till att valfrihetssystem är vanligast inom hemtjänsten att investeringskostnaderna är relativt låga inom detta tjänsteområde jämfört med andra områden, eftersom hemtjänsten inte har större fasta kostnader utan främst rörliga personalkostnader.

Ser vi till de fyra tjänsteområden som Lysekil fattat beslut att införa valfrihetssystem inom, är det 32 kommuner som infört det inom daglig verksamhet, 12 kommuner inom boendestöd, 8 kommuner inom daglig sysselsättning socialpsykiatri och 7 kommuner inom personlig assistans enligt LSS.

*Tabell 2: LOV-tjänster oktober 2019. Antal kommuner med respektive tjänst.*

<i>LOV-tjänst</i>	<i>Antal kommuner</i>	<i>LOV-tjänst</i>	<i>Antal kommuner</i>
Hemtjänst	159	Gruppboende enligt LSS	5
-varav service enbart	25	Korttidstillsyn enligt LSS	5
-varav service + omsorg	126	Matdistribution	5
-varav service, omsorg och hälso- och sjukvård	8	Arbetsmarknadsinsatser	3
<b>Daglig verksamhet</b>	<b>32</b>	HVB vuxna	3
Särskilda boenden för äldre	22	Öppenvård missbruk	2
Ledsagning enligt LSS	20	Familjebehandling	1
Avlösarservice enligt LSS	19	Fotvård i särskilt boende	1
Familjerådgivning	16	Gruppboende socialpsykiatri	1
<b>Boendestöd</b>	<b>12</b>	HVB barn	1
Dagverksamhet för äldre	8	Kolloverksamhet enligt LSS	1
<b>Sysselsättning socialpsykiatri</b>	<b>8</b>	Konsulentstödda jour- och familjehem	1
Korttidsvistelse enligt LSS	7	Kvalificerad tillsyn för livsuppehållande åtgärder	1
<b>Personlig assistans (ev. bara ickeval)</b>	<b>7</b>		

**Källa:** SKR 2019. Kommentar: De tjänsteområden som Lysekil fattat beslut att införa LOV inom är fetmarkerade.

Av den nationella valfrihetswebben, där alla valfrihetssystem enligt LOV annonseras, framgår att samtliga sex kommuner i Fyrbodalområdet med valfrihetssystem har det inom hemtjänst, inklusive service, omsorg och delegerad hälso- och sjukvård. Uddevalla har därutöver även kundval för boendestöd och Tanum för avlösning enligt SOL och ledsagarservice enligt SOL.

### *Beskrivningar från andra kommuner*

Socialförvaltningens utredare har tagit kontakt med Sotenäs, Tanum, Uddevalla och Tjörns kommun för att ta del av deras erfarenheter av LOV.

#### Sotenäs

Sotenäs införde kundval enligt LOV 2010 för hemtjänsten, inklusive service, omsorg och delegerad hälso- och sjukvård. Hemtjänst efter kl. 22 utförs endast i kommunal regi. I nuläget finns det ingen diskussion om att utöka antalet tjänsteområden för kundval.

Det har funnits flera utförare men i februari 2020 fanns två kvar, Tesia och Team assistans, vilka har utfört hemtjänstinsatser i kommunen sedan ca. sex år tillbaka. Det har funnits flera utförare men dessa har varit små och har inte haft ekonomisk möjlighet till att nå upp till kraven i förfrågningsunderlaget. Sedan 2019 då tillståndsplikt infördes inom hemtjänst, har även antalet utförare minskat.

LOV har inte lett till något nyföretagande i kommunen även om det fanns personal inom den kommunala hemtjänsten som initialt var intresserade av att starta upp privat verksamhet.

De flesta brukare gör ett aktivt val men väljer då kommunal utförare. Intresset för privata utförare verkar dock öka.

Sotenäs kan inte se att den kommunala hemtjänstens kvalitet har höjts. De privata leverantörernas främsta konkurrensfördel är att de kan erbjuda tilläggstjänster. De har också kunnat erbjuda en högre personalkontinuitet än den kommunala hemtjänsten. Personalkontinuitet verkar vara en kvalitetsaspekt som brukarna värderar högre än andra. Har en brukare valt en privat utförare så håller hen oftast kvar vid den för att behålla den personal som hen känner till.

En mindre brukarundersökning av hemtjänsttagare som tillfälligt gick över till privat leverantör visar att brukarna inte upplevde någon nämnvärd skillnad mellan den kommunala och privata utföraren.

#### Uddevalla

Uddevalla fattade beslut om att införa valfrihetssystem inom hemtjänst och boendestöd hösten 2009. Syftet var att öka brukarens valfrihet, delaktighet och inflytande.

Vid ett och samma tillfälle har som mest 4 privata utförare varit möjliga att välja mellan. I april 2020 har kommunen avtal med tre företag: Team Assistans i Göteborg AB, Tesia AB och Tanaad hemtjänst. Team Assistans och Tesia har varit aktiva större delen av valfrihetsperioden. Uddevalla har försökt att öka mångfalden av utförare genom att tillåta kapacitetstak, låta företag under bildande ansöka om att bli utförare, möjlighet till att välja geografiska etableringsområden och olika företagsformer.

Gör brukaren inget val får hen kommunal utförare. Kommunen för ingen statistik på hur många som aktivt väljer den kommunala utföraren utan bara på hur många som väljer privat utförare. Andelen brukare som väljer privat utförare har ökat under valfrihetsperioden. Andelen brukare som val privat utförare för antingen



hemtjänst eller boendestöd var i april 2020 knappt 13 procent (147 av total 1148 brukare).

Enligt en uppföljningsrapport från 2015 upplever biståndsavdelningen i Uddevalla att brukaren kan bli något överväldigad av all information som hen ska ta till sig i samband med att behov av hemtjänst uppstår, och att det därmed också är svårt att välja utförare. De få som sätter sig in i valet och läser materialet från de olika utförarna är förhållandevis friska. De som uppbär mer hjälp och är sjukare gör generellt inget aktivt val.

Enligt biståndsavdelningen uppger dock brukare med hemtjänst att det är positivt att valmöjligheten finns och att man kan välja en utförare som har en hög personalkontinuitet. En vanlig fråga till biståndshandläggarna handlar om hur många olika personer som kan komma att utföra besöken.

Den kommunala utföraren upplevs ha blivit mer ”alert” sedan valfrihetssystemet infördes.

Inom boendestödet är det relativt vanligt att brukaren byter utförare. Det finns en risk att brukaren väljer ny utförare när denne inte vill förändra sitt beteende, vilket försvårar ett långsiktigt rehabiliterande/habiliterande arbete.

Privata utförare har en konkurrensfördel i det att de till skillnad från kommunen inte har heltidsanställning som mål utan kan öka brukarkontinuiteten med hjälp av deltids- och timanställningar. Privata utförare använder också anhörganställningar mer frekvent än den kommunala utföraren. Ett av företagen, Tanaad hemtjänst, har just nischat sig mot anhörganställningar för hemtjänsttagare med annat modersmål än svenska.

För att ge förutsättningar för uppföljningsarbetet är det viktigt att kraven i uppdragsbeskrivningen är tydligt utformade, att det från börjar är klart hur kraven ska följas upp och att de privata utförarna också själva kan klara av att bedöma sin följsamhet till kraven.

Med tidens gång har Uddevalla gått från styrning av de privata utförarna via många krav, stark granskning och kontroll och anmodan till rättelse till ett mer tillitsbaserat utvecklingsinriktat *samarbete* där fokus ligger på att ge de privata utförarna förutsättningar för att klara uppdraget. De brister som har identifierats vid uppföljning av de privata utförarnas verksamhet har handlat om brister i kompetens, förståelse för och omfattningen av uppdraget och brister i utförandet av uppdraget, till exempel kompetensbrist, bristfällig dokumentation samt avsaknad av och följsamhet till rutiner.

Under tiden med valfrihetssystem enligt LOV har Uddevalla även valt att konkurrensutsätta verksamheten genom upphandling enligt LOU. Under 2019 beslutade Uddevalla att upphandla all kommunal vård- och omsorg i Ljungskile (ett äldreboende och två hemtjänstgrupper) enligt LOU. Under en period har LSS-boenden även drivits som intraprenad.

### Tjörn

Fattade beslut om valfrihetssystem enligt LOV 2011 inom hemtjänst och fattade beslut om att avsluta LOV 2019. Enligt uppgift från Vård- och äldreomsorgschef var

det endast ett fåtal privata utförare som ansökte om att bli godkända och samtliga ansökte bara om att leverera serviceinsatser (såsom städning). Under åren med LOV var det bara ett fåtal brukare som valde privat utförare av serviceinsatser. Enligt vård- och äldreomsorgschef har inte någon utvärdering gjorts om skälet till det låga intresset bland utförarna men uppger som sannolikt skäl att det kan vara svårt för leverantörerna att gå runt ekonomiskt i en kommun med stor yta och litet befolkningsunderlag.

### Tanum

Tanum fattade beslut om att införa LOV inom hemtjänsten, avlösning enligt SOL och ledsagarservice enligt SOL 2009. Enligt chef för biståndsavdelningen har intresset bland utförarna varit litet. Under 2020 har kommunen haft en utförare (hemtjänst) som har haft ett par brukare. Detta företag avslutades i april i år eftersom det inte kunde uppfylla kraven i förfrågningsunderlaget. Tanum har därför i nuläget ingen privat utförare. Enligt avdelningschef har intresset bland brukarna varit litet och det har varit svårt för företagen att få verksamheten att gå runt när antalet brukare är få och utspridda över ett geografiskt stort område.

### Sammanfattning

Kommunstyrelseförvaltningens och socialförvaltningens har i denna gemensamma utredning försökt belysa förutsättningarna för att eventuellt införa ett valfrihetssystem i enlighet med LOV.

Utredningen har tagit utgångspunkt i förarbetena och syftet med LOV, de olika beslut och övriga aktiviteter som över tid fattas i Lysekils kommun, de förutsättningar som krävs för ett eventuellt införande av LOV, samt en relativt omfattande omvärldsbevakning där många svenska kommuners genererade erfarenheter från LOV har inhämtats, såväl positiva som negativa.

Baserat på erfarenheter från andra kommuner som infört LOV, och kommuner som valt att avsluta LOV, indikerar dessa att den *upplevda* kvalitetsökningen som ett resultat av valfrihet för brukarna, till viss del är positiv. Frågan är dock om denna nytta är reell, det vill säga har den *faktiska* kvaliteten ökat eller inte? Vidare kan i viss grad ifrågasättas om de brukare som kan komma ifråga för LOV, har den kunskap och bedömningsförmåga som krävs för att bedöma om en specifik leverantör har den kvalitet som utlovas. Detta oavsett om man får stöd i sitt beslutsfattande av socialförvaltningen. Och hur står sig denna kvalitet i jämförelse men många andra potentiella leverantörer?

Erfarenheter från kommuner som infört LOV pekar på att det krävs ett rundligt arbete med tydlighet i krav och uppföljning på många områden, och att det finns ett behov av samordning och samsyn för att arbetet ska gå framåt. Att införa valfrihet och kundvalssystem enligt LOV innebär en konkurrens på lika villkor eftersom de krav på kvalitet som ställs på andra utförare utgår från eller är likvärdiga de som kommunen har i sin egen verksamhet. För att både säkerställa kvaliteten inom äldreomsorgen och för att kunna införa valfrihet med kundvalssystem är det värdefullt om det finns ett kvalitetsuppföljningssystem inom socialförvaltningen.

Utifrån kommunens perspektiv kan sägas att vissa resurser frigörs då tjänster utförs av privata aktörer, men samtidigt krävs ökade resurser i form av certifiering,

Dnr  
LKS 2018-000708

kontroll och en ökad administration. Uppbyggandet av administrationen kring LOV bedöms ta en hel del resurser i anspråk. Initialt, då lagen trädde i kraft, gavs möjlighet till stadsbidrag för utredning och igångsättande. Dessa medel finns dock inte i dagsläget och några kommuner, dock inte alla, menar att kostnaden överstiger den potentiell nytta. Detta blir dock en subjektiv bedömning då det är svårt att mäta den reella nyttan i form av en eventuell ökad kvalitet.

Det fåtal undersökningar som utredningen fått ta del av pekar på att bland brukarna har den upplevda kvaliteten ökat, men samtidigt är det en minoritet av brukarna som valt privata utförare. Om kvaliteten i realiteten verkligen har ökat är alltså oklart.

En något oväntad effekt som vissa kommuner som infört LOV har behövt hantera är att antalet privata utförare, som upprätthåller kommunens kravspecifikationer, över tid har minskat i antal och i vissa fall helt försvunnit från marknaden. Detta har i vissa fall lett till att kommunen står utan privata utförare/intressenter trots att man har infört LOV.

I ett LOV system är priset givet, det vill säga att alternativa utförare får ersättning som motsvarar kommunens kostnad för tjänsterna. Om LOV ska kunna införas i Lysekils kommun krävs att ett utvecklingsarbete för de berörda verksamheterna.

#### Avslutning

Utredningen pekar tydligt på att det krävs omfattande förberedelser för att kunna införa valfrihet med kundvalssystem inom tex äldreomsorgen. Likaså konstateras att om LOV införs, behövs ett kontinuerligt utvecklingsarbete över tid för att skapa väl fungerande rutiner, anpassning och lärande. Det kan också konstateras att den administration som krävs såsom ett kontroll- och uppföljningssystem, certifiering, annonsering, rådgivningsmöten med brukare mm, kommer att generera icke obetydliga kostnader.

Utifrån SKRs rapport och utredningens kontakter med ett antal likvärdiga kommuner i vår geografiska närhet, är det svårt att dra några entydiga och enhetliga slutsatser gällande nyttan och mervärdet av LOV. Kartläggningen bland LOV-kommuner konstaterar att i vissa fall fungerar systemet relativt väl, medan i andra fall har man av olika orsaker valt att avsluta LOV. En generell bild är dock att i de fall LOV har införts, är brukarna positiva till möjligheten att välja utförare, samtidigt som det kan konstateras att majoriteten av dem till ändå valt utförare i kommunala regi.

Fullmäktige beslutade 2011-09-22 att införa LOV inom områdena ”kommunal familjerådgivning, ”daglig sysselsättning och boendestöd inom socialpsykiatri, samt daglig verksamhet och personlig assistans enligt LSS”. Fullmäktiges uppdrag till kommunstyrelsen och socialnämnden var att utreda förutsättningarna för ett eventuellt införande av LOV. Detta uppdrag är nu genomfört och presenterat.

Väljer kommunfullmäktige att gå vidare och eventuellt införa LOV krävs en fördjupad utredning med fokus på specifika ekonomiska och administrativa konsekvenser. Detta innebär sannolikt även att socialnämnden bör tillföras utökade medel för att kunna vidta åtgärder i syfte att anpassa verksamheten till LOV, dels att bygga upp den kontrollapparat som krävs.

I utredningen ovan har redogjorts för förutsättningarna och positiva och negativa aspekter, men frågan om införandet av LOV eller inte, är ytterst en politisk fråga. Utredningen lämnas därför över till politiken för vidare ställningstagande.

Socialnämnden behandlade ärendet vid sitt sammanträde 2020-05-20 och beslutade att godkänna utredningen och skicka den vidare till fullmäktige för beslut. Kommunstyrelsen behandlar ärendet 2020-06-10.

Leif Schöndell  
Kommundirektör

Christian Martins  
Administrativ chef

### **Bilagor**

Protokollsutdrag från socialnämnden 2020-05-20, § 68  
Protokollsutdrag från kommunfullmäktige 2018-09-20, § 114  
Motion om LOV (LKS 2017-829)

### **Beslutet skickas till**

Kommunstyrelseförvaltningen  
Socialnämnden



Datum  
2020-05-06

Dnr  
SON 2018-000233

Socialförvaltningen  
Maria Granlund,  
maria.granlund@lysekil.se

## **Svar på uppdrag från kommunfullmäktige att utreda förutsättningarna för LOV**

### **Sammanfattning**

Fullmäktige beslutade 2018-09-20 att ge socialnämnden tillsammans med kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för införandet av LOV.

Utredningen är nu klar och pekar tydligt på att det krävs omfattande förberedelser för att kunna införa valfrihet med kundvalssystem inom tex äldreomsorgen. Likaså konstateras att om LOV införs, behövs ett kontinuerligt utvecklingsarbete över tid för att skapa väl fungerande rutiner, anpassning och lärande. Det kan också konstateras att den administration som krävs såsom ett kontroll- och uppföljningssystem, certifiering, annonsering, rådgivningsmöten med brukare mm, kommer att generera icke obetydliga kostnader. Dessa kan dock till viss del uppvägas med minskade kostnader för själva utförardelen som övergår till privata aktörer.

Utifrån SKR:s rapport och utredningens kontakter med ett antal likvärdiga kommuner i vår geografiska närhet, är det svårt att dra några entydiga och enhetliga slutsatser gällande nyttan och mervärdet av LOV. Kartläggningen bland LOV-kommuner visar på att i vissa fall fungerar systemet relativt väl, medan i andra fall har man av olika orsaker valt att avsluta LOV. En generell bild är dock att i de fall LOV har införts, är brukarna positiva till möjligheten att kunna få välja utförare, samtidigt som det kan konstateras att majoriteten av dem ändå valt utförare i kommunala regi.

Fullmäktige beslutade 2011-09-22 att införa LOV inom områdena ”kommunal familjerådgivning, daglig sysselsättning och boendestöd inom socialpsykiatri, samt daglig verksamhet och personlig assistans enligt LSS”. Fullmäktiges uppdrag 2018-09-20 till kommunstyrelsen och socialnämnden var att utreda förutsättningarna för ett eventuellt införande av LOV. Detta uppdrag är nu genomfört och presenterat.

I utredningen har redogjorts för förutsättningarna samt positiva och negativa aspekter, men frågan om införandet av LOV eller inte, är ytterst en politisk fråga. Utredningen lämnas därför över till politiken för vidare ställningstagande.

### **Förslag till beslut**

Socialnämnden godkänner utredningen och skickar den vidare till kommunfullmäktige för beslut.

### **Ärendet**

Kommunfullmäktige behandlade 2018-09-20 ett motionssvar från Centerpartiet gällande möjligheterna att tillämpa lagen om valfrihetssystem inom lämpliga områden.

Dnr  
SON 2020-

Kommunstyrelseförvaltningen menade att frågan om att erbjuda LOV är såväl en politisk som en ekonomisk fråga och att mer underlag krävdes för en eventuell fortsatt diskussion i frågan vilket också är vad som föreslås i motionen.

Fullmäktige beslutade att ge socialnämnden tillsammans med kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna för införandet av LOV.

### **Förvaltningens utredning**

Uppdraget har genomförts i nära samverkan mellan utredare på kommunstyrelseförvaltningen och socialförvaltningen.

Frågan om att införa valfrihet och kundvalssystem enligt LOV har ända sedan lagen trädde i kraft 2009 väckts i Lysekils kommun vid olika tillfällen. Frågan har under tidens gång aktualiserats dels på grund av att det funnits statsbidrag att söka, dels för att politiska konstellationer över tid önskat utreda förutsättningarna för att utveckla socialtjänsten med ökad kvalitet och valfrihet.

#### *Bakgrund och historik*

Lagen (2008:962) om valfrihetssystem (LOV) trädde ikraft 2009-01-01. Lagens syfte var att möjliggöra för kommuner och landsting att öka brukarnas valmöjligheter att fritt välja utförare av vård- och omsorgstjänster för äldre, och för personer med funktionsnedsättningar. Ytterst var målsättningen att genom konkurrensutsättning höja kvalitén på de tjänster som utfördes. LOV är ett alternativ till lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) gällande konkurrensutsättning. LOV är frivillig att tillämpa för kommunerna.

Innebörden i lagen är att kommunen ska kunna överlåta *valet av utförare* av stöd, vård- och omsorgstjänster till brukaren. Lagen kan tillämpas inom bland annat omsorgs- och stödverksamhet för äldre och för personer med funktionsnedsättning samt på hälso- och sjukvårdstjänster.

År 2008 ansökte och tilldelades Lysekils kommun 2 mnkr från Socialstyrelsen i stimulansmedel för att utreda och eventuellt införa LOV. Socialstyrelsen beviljade vid samma tid stimulansmedel till Munkedal, Sotenäs och Tanum. I mars 2009 tecknades ett avtal mellan nämnda kommuner om projektsamverkan kring utredning och införande av LOV. Samarbetet utmynnade i att projektledarna föreslog sina respektive fullmäktige att från och med 2010 tillämpa LOV för all socialtjänst.

Sotenäs, Munkedals och Tanums kommuner beslutade i september 2009 att tillämpa LOV från och med 2010. Kommunfullmäktige i Lysekil beslutade däremot i juni 2010 att inte införa valfrihetssystem enligt LOV.

Ärendet togs upp på nytt under 2011 och den 22 september 2011, § 120, beslutade kommunfullmäktige att Lysekils kommun från och med 2012 skulle införa LOV inom följande områden:

- Kommunal familjerådgivning
- daglig sysselsättning och boendestöd inom socialpsykiatri
- daglig verksamhet och personlig assistans enligt LSS.

Dnr  
SON 2020-

Kommunfullmäktige beslutade också att individ- och myndighetsnämnden (IMN) och vård- och omsorgsnämnden (VON), genom ett tillägg till sina reglementen, skulle ges i uppdrag att verkställa kommunfullmäktiges uppdrag att besluta om godkännande av externa leverantörer och att fastställa ersättningsformer för berörda tjänster. Nämnderna skulle vidare före utgången av 2012 presentera en uppföljning av hur beslutet genomförts.

Efter framställan från Individ- och myndighetsnämnden beslutade dock fullmäktige den 21 mars 2013, § 26, att ändra sitt beslut så att LOV inte skulle tillämpas inom familjerådgivningen.

Kommunfullmäktiges beslut om att tillämpa LOV har inte genomförts och LOV tillämpas i dag inte på något område inom socialtjänsten. Kommunfullmäktige fick en uppföljningsrapport senast i november 2012 och Individ- och myndighetsnämnden och Vård- och omsorgsnämnden gavs därutöver en uppföljningsrapport även våren 2014. Den sista handlingen som är registrerad i ärendet i Socialnämndens diarium (SON 2009–257) är en uppföljningsrapport daterad 2015-02-16. Rapporten har dock inte behandlats av Socialnämnden. Rapporten innehåller en kortare sammanställning över hur långt arbetet med att införa LOV inom de olika områdena har fortskridit.

Bland annat redogörs det för att IMN i april 2012 föreslagit kommunfullmäktige att besluta att LOV inte ska tillämpas inom personlig assistans. Enligt rapporten återremitterade kommunstyrelsen ärendet för att IMN skulle göra en översyn av skäl till att ersättningen från Försäkringskassan inte täcker kommunens kostnader i vissa ärenden, ett arbete som socialförvaltningen då påbörjade men inte kunde avsluta på grund av avsaknad av ekonomiresurs.

Det kvarstående arbetet för att genomföra LOV på beslutade områden beskrivs som omfattande och tidskrävande och kräver enligt rapporten ekonomisk kompetens och tillsättandet av en utredarresurs.

#### *Vad innebär LOV?*

LOV är en valfrihetsreform och hade därför inte som syfte att reformera den kommunala ekonomin. I ett LOV-system ges den enskilde brukaren möjlighet att välja den leverantör som vederbörande uppfattar tillhandahålla den bästa kvaliteten. På så sätt ska LOV stimulera valmöjligheter för den enskilde och samtidigt generera kvalitetskonkurrens i stället för priskonkurrens mellan utförarna.

Lagen betonar kvalitet och konkurrensneutralitet där kraven som ställs på de privata utförarna ska vara de samma eller likvärdiga med de krav som gäller för den kommunala egenregiverksamheten. Detta gäller även den ekonomiska ersättningen som ska vara på samma nivå som för egenregin. En skillnad mellan kommunen och de privata leverantörerna är dock att de privata leverantörerna har möjlighet att erbjuda brukarna tilläggstjänster, vilket inte kommunen får. En privat leverantör kan t.ex. erbjuda att utföra så kallade "Rut-tjänster"

Ingen priskonkurrens tillåts råda mellan leverantörerna. Den enskilde betalar eventuell avgift för tjänsten till kommunen.

Kommunen är som huvudman ansvarig för valfrihetssystemet och ska i den rollen bestämma värdet på tjänsten, godkänna leverantörer och sluta avtal med dem som uppfyller kraven för att vara med, samt ansvara för uppföljning och utvärdering.

Dnr  
SON 2020-

En kommun som vill tillämpa lagen måstelöpande annonsera förfrågningsunderlag på en nationell webbplats för valfrihetssystem, [www.valfrihetswebben.se](http://www.valfrihetswebben.se) som administreras av Kammarkollegiet. Såväl privata som ideella organisationer kan ansöka om att bli godkända som leverantörer av stöd-, vård- och omsorgstjänster. Leverantörerna prövas mot förfrågningsunderlaget och alla leverantörer som ansökt om att få vara med i systemet godkänns om de uppfyller de fastställda kraven.

Kommunen är skyldig att informera brukarna om de leverantörer som finns på ett sakligt och objektivet sätt.

#### *Konsekvenser för brukarna*

Möjligheten att välja utförare bedömdes öka incitamentet för leverantörernas engagemang att erbjuda god kvalitet i mötet med den enskilde. Detta innebär dock behov av en ökad lyhörddhet för den enskildes brukarens behov och önskemål. En brukare med omfattande hjälpbehov kan ha flera leverantörer och en missnöjd brukare har enligt LOV möjlighet att göra omval. Allt detta ställer krav på en tydlig ansvarsavgränsning mellan leverantörerna och kan medföra att fler aktörer involveras i vård- och omsorgsarbetet.

En förutsättning för att kvaliteten ska öka genom ett kundvals-system är att brukarna har den kunskap och förmåga som krävs för att göra ett informerat val. D.v.s. för att välja den leverantör som bäst kan möta den enskildes behov med högst kvalitet. För ett sådant informerat val ska kunna göras krävs det att kommunen och leverantörerna kan erbjuda brukarna lättillgänglig information om viktiga aspekter av verksamhetens kvalitet. En undersökning av 223 hemtjänstleverantörer i 10 kommuner visar att ingen av de undersökta kommunerna kunde leverera tillräckligt underlag för brukarna att göra ett sådant informerat val.<sup>1</sup>

#### *Konsekvenser för kommunens anställda*

Kommunfullmäktige i Lysekil antog i mars 2006 ett program för konkurrensprövning av den kommunala verksamheten. Ännu saknas i huvudsak alternativ till drift i kommunal egenregi. Ett eventuellt införande av ett valfrihetssystem enligt LOV ligger i linje med kommunfullmäktiges tidigare beslut men medför att den egna verksamheten påverkas.

Om verksamhetsvolymerna minskar till följd av kundvalet kommer all personal den kommunala egenregin att påverkas och personal kan t.ex. komma att behöva byta arbetsplats. Samtidigt öppnar LOV upp för nyetablering och en vidgad arbetsmarknad i kommunen.

#### *Konsekvenser för kommunens ekonomi och verksamhet*

I ett valfrihetssystem enligt LOV beslutar kommunen om ersättnings utformning och nivå. Ersättningen ska vara exakt samma för alla leverantörer, inklusive den kommunala egenregin. Detta uttrycks i ett förfrågningsunderlag som fastställs politiskt och publiceras på den nationella webbplatsen.

Det ska betonas att kommunen alltid är huvudman för verksamheten oavsett utförare. Detta innebär bl.a. att ansvaret för och omfattningen av myndighetsutövning och avgiftshantering kommer att vara oförändrat.

---

<sup>1</sup> Moberg Linda 2017, *Marketization in Swedish Eldercare, Implications for Users, Professionals, and the State. Doktorsavhandling*, Uppsala universitet



Dnr  
SON 2020-

Kommunen ska vidare i rollen som huvudman bestämma värdet på tjänsten, godkänna leverantörer och sluta avtal med de leverantörer som uppfyller kraven för att vara med, samt ansvara för uppföljning och utvärdering. Ett införande av LOV kommer därmed kräva ökade resurser i form av certifiering, kontroll och en ökad administration.

En utmaning blir att finna ett bra sätt att organisera vård- och omsorg i en del som ansvarar för valfrihetssystemet och en del som producerar tjänster. En organisation som tar hänsyn till kommunens olika roller i ett valfrihetssystem tydliggör ett nytt sätt att arbeta.

Om LOV införs i Lysekils kommun kommer sannolikt den egna organisationens omfattning och inriktning att behöva anpassas och omstruktureras över tid. Hur stor denna anpassning blir beror dels på vilka tjänster som blir aktuella för kundval, dels hur systemet utformas. Andra faktorer som påverkar konsekvenserna är hur behovet/volymutvecklingen kommer att se ut i det område som blir aktuellt för kundval och hur stor andel av brukarna som väljer privat utförare.

Den tydlighet i förutsättningar, krav och uppföljning som valfrihetssystemet kräver kommer också kunna leda till bättre kvalitet i den kommunala egenregin.

#### *Alternativ drift och kundval*

Innan lagen LOV infördes som lag var alternativa driftformer relativt ovanliga företeelser inom vård och omsorg i Lysekil. Det enda undantaget utgjordes av personlig assistans enligt LASS (numera LSS) som sedan många år gav den enskilde brukaren möjlighet att själv välja assistansgivare.

#### *Omvärldsbevakning - andra kommuner och LOV*

Som en del i utredningen har olika omvärldsanalyser gjorts och en rad kontakter har tagits med ett antal kommuner i närområdet.

Enligt en kartläggning från SKR<sup>2</sup> hade i oktober 2019 162 kommuner infört LOV. Av dessa saknade 30 kommuner utförare. Enligt SKR ser flera kommuner över att avveckla egenregiverksamheten helt eller delvis, bland annat Nacka, Vellinge och Staffanstorps. 14 kommuner hade fattat beslut om att avbryta LOV. De vanligaste anledningarna till att valfrihetssystem har avslutats är ändrad politisk inriktning, att det inte funnits tillräckligt underlag av privata utförare eller att det förekommit fusk och oegentligheter i privata företag som varit anslutna till LOV.

En övervägande majoritet av de kommuner som infört LOV har valt att starta med hemtjänstens verksamheter, men allt fler kommuner har tillför nya verksamhetsområden som omfattas av kundval.

Andelen kommuner som infört valfrihetssystem enligt LOV varierar mellan olika typer av kommuner. Enligt SKR:s kartläggning är det framför allt i södra Sverige som LOV är infört, medan kundvalssystem saknas i större delen av Norrland. SKR

---

<sup>2</sup> SKR 2020 ”Valfrihetssystem i kommuner 2019 – Beslutsläget i införandet av LOV”.

Information publicerad på SKR:s webbplats:

<https://skr.se/demokratiledningstyrning/driftformervalfrihet/valfrihetssystemochersattning/modeller/socialomsorg/valfrihetssystemikommunerbeslutslaget2019.29749.html>  
(2020-05-07)

Dnr  
SON 2020-

tillämpar en indelning av kommunerna efter olika strukturella egenskaper som bland annat tätortsstorlek, närhet till större tätort och pendlingsmönster.

Lysekils kommun ingår i kommungruppen lågpendlingskommun nära större stad. I den här kommungruppen är andelen kommuner med valfrihetssystem i drift 31 procent, vilket är lägre än andelen för hela landet.

I Fyrbodalområdet har Sotenäs, Uddevalla och Åmål valfrihetssystem i drift. Tanum, Munkedal och Färgelanda har infört valfrihetssystem men saknar utförare och Mellerud har fattat beslut om att avskaffa LOV.

*Tabell 1: Beslutsläge valfrihetssystem enligt LOV i Sverige och kommungrupper, oktober 2019*

<i>LOV-tjänst</i>	<i>Sverige</i>	<i>Kommungrupp Lågpendlingskommun nära större stad</i>	<i>Fyrbodol</i>
Andel som har valfrihetssystem i drift	132/290 = 45 %	11/35 = 31 %	3/14 = 21 %
Andel som har valfrihetssystem och som har publicerat förfrågningsunderlag men saknar utförare	30/290 = 11 %	2/35 = 6 %	3/14** = 21 %
Andel som fattat beslut om att avbryta LOV	14/290 = 5 %	4/35 = 11 %	1/14 = 7 %
Andel som fattat beslut att införa LOV, men ännu inte har publicerat förfrågningsunderlag	7/290 = 2 %	2/35 = 6 %	1/14 = 7 % (Lysekil)
Andel som inte har och aldrig haft LOV*	107/290 = 37 %	16/35 = 46 %	6/14 = 43 %

**Kommentar:** \*Dessa kommuner kan antingen ha fattat beslut om att **inte** tillämpa LOV, håller på att utreda LOV eller så har LOV inte varit aktuellt för politisk behandling alls. \*\*Justerad för att Tanum nyligen avslutat sin utförare.

### *LOV-tjänster*

Hemtjänsten är det område där flest kommuner infört LOV-system. SKR:s kartläggning visar att 159 av 162 kommuner med valfrihetssystem i drift har det inom hemtjänsten. Ett av skälen till att valfrihetssystem är vanligast inom hemtjänsten att investeringskostnaderna är relativt låga inom detta tjänsteområde jämfört med andra områden, eftersom hemtjänsten inte har större fasta kostnader utan främst rörliga personalkostnader.

Ser vi till de fyra tjänsteområden som Lysekil fattat beslut att införa valfrihetssystem inom, är det 32 kommuner som infört det inom daglig verksamhet, 12 kommuner inom boendestöd, 8 kommuner inom daglig sysselsättning socialpsykiatri och 7 kommuner inom personlig assistans enligt LSS.

Tabell 2: LOV-tjänster oktober 2019. Antal kommuner med respektive tjänst.

<i>LOV-tjänst</i>	<i>Antal kommuner</i>	<i>LOV-tjänst</i>	<i>Antal kommuner</i>
Hemtjänst	159	Gruppboende enligt LSS	5
-varav service enbart	25	Korttidstillsyn enligt LSS	5
-varav service + omsorg	126	Matdistribution	5
-varav service, omsorg och hälso- och sjukvård	8	Arbetsmarknadsinsatser	3
<b>Daglig verksamhet</b>	<b>32</b>	HVB vuxna	3
Särskilda boenden för äldre	22	Öppenvård missbruk	2
Ledsagning enligt LSS	20	Familjebehandling	1
Avlösarservice enligt LSS	19	Fotvård i särskilt boende	1
Familjerådgivning	16	Gruppboende socialpsykiatri	1
<b>Boendestöd</b>	<b>12</b>	HVB barn	1
Dagverksamhet för äldre	8	Kolloverksamhet enligt LSS	1
<b>Sysselsättning socialpsykiatri</b>	<b>8</b>	Konsulentstödda jour- och familjehem	1
Korttidsvistelse enligt LSS	7	Kvalificerad tillsyn för livsuppehållande åtgärder	1
<b>Personlig assistans (ev. bara ickeval)</b>	<b>7</b>		

**Kommentar:** De tjänsteområden som Lysekil fattat beslut att införa LOV inom är fetmarkerade.

Av den nationella valfrihetswebben framgår att samtliga sex kommuner i Fyrbodalområdet med valfrihetssystem har det inom hemtjänst, inklusive service, omsorg och delegerad hälso- och sjukvård. Uddevalla har därutöver även kundval för boendestöd och Tanum för avlösning enligt SOL och ledsagarservice enligt SOL.

#### Beskrivningar från andra kommuner

Socialförvaltningens utredare har tagit kontakt med Sotenäs, Tanum, Uddevalla och Tjörns kommun för att ta del av deras erfarenheter av LOV.

#### Sotenäs

Sotenäs införde kundval enligt LOV 2010 för hemtjänsten, inklusive service, omsorg och delegerad hälso- och sjukvård. Hemtjänst efter kl. 22 utförs endast i kommunal regi. I nuläget finns det ingen diskussion om att utöka antalet tjänsteområden för kundval.

Det har funnits flera utförare men i februari 2020 fanns två kvar, Tesia och Team assistans, vilka har utfört hemtjänstinsatser i kommunen sedan ca. sex år tillbaka.

Dnr  
SON 2020-

Det har funnits flera utförare men dessa har varit små och har inte haft ekonomisk möjlighet till att nå upp till kraven i förfrågningsunderlaget. Sedan 2019 då tillståndsplikt infördes inom hemtjänst, har även antalet utförare minskat.

LOV har inte lett till något nyföretagande i kommunen även om det fanns personal inom den kommunala hemtjänsten som initialt var intresserade av att starta upp privat verksamhet.

De flesta brukare gör ett aktivt val men väljer då kommunal utförare. Intresset för privata utförare verkar dock öka.

Sotenäs kan inte se att den kommunala hemtjänstens kvalitet har höjts. De privata leverantörernas främsta konkurrensfördel är att de kan erbjuda tilläggstjänster. De har också kunnat erbjuda en högre personalkontinuitet än den kommunala hemtjänsten. Personalkontinuitet verkar vara en kvalitetsaspekt som brukarna värderar högre än andra. Har en brukare valt en privat utförare så håller hen oftast kvar vid den för att behålla den personal som hen känner till.

En mindre brukarundersökning av hemtjänsttagare som tillfälligt gick över till privat leverantör visar att brukarna inte upplevde någon nämnvärd skillnad mellan den kommunala och privata utföraren.

#### Uddevalla

Uddevalla fattade beslut om att införa valfrihetssystem inom hemtjänst och boendestöd hösten 2009. Syftet var att öka brukarens valfrihet, delaktighet och inflytande.

Vid ett och samma tillfälle har som mest 4 privata utförare varit möjliga att välja mellan. I april 2020 har kommunen avtal med tre företag: Team Assistans i Göteborg AB, Tesia AB och Tanaad hemtjänst. Team Assistans och Tesia har varit aktiva större delen av valfrihetsperioden. Uddevalla har försökt att öka mångfalden av utförare genom att tillåta kapacitetstak, låta företag under bildande ansöka om att bli utförare, möjlighet till att välja geografiska etableringsområden och olika företagsformer.

Gör brukaren inget val får hen kommunal utförare. Kommunen för ingen statistik på hur många som aktivt väljer den kommunala utföraren utan bara på hur många som väljer privat utförare. Andelen brukare som väljer privat utförare har ökat under valfrihetsperioden. Andelen brukare som val privat utförare för antingen hemtjänst eller boendestöd var i april 2020 knappt 13 procent (147 av total 1148 brukare).

Enligt en uppföljningsrapport från 2015 upplever biståndsavdelningen i Uddevalla att brukaren kan bli något överväldigad av all information som hen ska ta till sig i samband med att behov av hemtjänst uppstår, och att det därmed också är svårt att välja utförare. De få som sätter sig in i valet och läser materialet från de olika utförarna är förhållandevis friska. De som uppbär mer hjälp och är sjukare gör generellt inget aktivt val. Enligt biståndsavdelningen uppger dock brukare med hemtjänst att det är positivt att valmöjligheten finns och att man kan välja en utförare som har en hög personalkontinuitet. En vanlig fråga till biståndshandläggarna handlar om hur många olika personer som kan komma att utföra besöken.

Den kommunala utföraren upplevs ha blivit mer ”alert” sedan valfrihetssystemet infördes.

Dnr  
SON 2020-

Inom boendestödet är det relativt vanligt att brukaren byter utförare. Det finns en risk att brukaren väljer ny utförare när denne inte vill förändra sitt beteende, vilket försvårar ett långsiktigt rehabiliterande/habiliterande arbete.

Privata utförare har en konkurrensfördel i det att de till skillnad från kommunen inte har heltidsanställning som mål utan kan öka brukarkontinuiteten med hjälp av deltids- och timanställningar. Privata utförare använder också anhörganställningar mer frekvent än den kommunala utföraren. Ett av företagen, Tanaad hemtjänst, har just nischat sig mot anhörganställningar för hemtjänsttagare med annat modersmål än svenska.

För att ge förutsättningar för uppföljningsarbetet är det viktigt att kraven i uppdragsbeskrivningen är tydligt utformade, att det från börjar är klart hur kraven ska följas upp och att de privata utförarna också själva kan klara av att bedöma sin följsamhet till kraven.

Med tidens gång har Uddevalla gått från styrning av de privata utförarna via många krav, stark granskning och kontroll och anmodan till rättelse till ett mer tillitsbaserat utvecklingsinriktat samarbete där fokus ligger på att ge de privata utförarna förutsättningar för att klara uppdraget. De brister som har identifierats vid uppföljning av de privata utförarnas verksamhet har handlat om brister i kompetens, förståelse för och omfattningen av uppdraget och brister i utförandet av uppdraget, till exempel kompetensbrist, bristfällig dokumentation samt avsaknad av och följsamhet till rutiner.

Under tiden med valfrihetssystem enligt LOV har Uddevalla även valt att konkurrensutsätta verksamheten genom upphandling enligt LOU. Under 2019 beslutade Uddevalla att upphandla all kommunal vård- och omsorg i Ljungskile (ett äldreboende och två hemtjänstgrupper) enligt LOU. Under en period har LSS-boenden även drivits som intraprenad.

### Tjörn

Fattade beslut om valfrihetssystem enligt LOV 2011 inom hemtjänst och fattade beslut om att avsluta LOV 2019. Enligt uppgift från Vård- och äldreomsorgschef var det endast ett fåtal privata utförare som ansökte om att bli godkända och samtliga ansökte bara om att leverera serviceinsatser (såsom städning). Under åren med LOV var det bara ett fåtal brukare som valde privat utförare av serviceinsatser. Enligt vård- och äldreomsorgschef har inte någon utvärdering gjorts om skälet till det låga intresset bland utförarna men uppger som sannolikt skäl att det kan vara svårt för leverantörerna att gå runt ekonomiskt i en kommun med stor yta och litet befolkningsunderlag.

### Tanum

Tanum fattade beslut om att införa LOV inom hemtjänsten, avlösning enligt SOL och ledsagarservice enligt SOL 2009. Enligt chef för biståndsavdelningen har intresset bland utförarna varit litet. Under 2020 har kommunen haft en utförare (hemtjänst) som har haft ett par brukare. Detta företag avslutades i april i år eftersom det inte kunde uppfylla kraven i förfrågningsunderlaget. Tanum har därför i nuläget ingen privat utförare. Enligt avdelningschef har intresset bland brukarna varit litet och det har varit svårt för företagen att få verksamheten att gå runt när antalet brukare är få och utspridda över ett geografiskt stort område.

Dnr  
SON 2020-

### *Sammanfattning*

Kommunstyrelseförvaltningens och socialförvaltningens har i denna gemensamma utredning försökt belysa förutsättningarna för att eventuellt införa ett valfrihetssystem i enlighet med LOV.

Utredningen har tagit utgångspunkt i förarbetena och syftet med LOV, de olika beslut och övriga aktiviteter som över tid fattas i Lysekils kommun, de förutsättningar som krävs för ett eventuellt införande av LOV, samt en relativt omfattande omvärldsbevakning där många svenska kommuners genererade erfarenheter från LOV har inhämtats, såväl positiva som negativa.

Baserat på erfarenheter från andra kommuner som infört LOV, och kommuner som valt att avsluta LOV, indikerar dessa att den upplevda kvalitetsökningen som ett resultat av valfrihet för brukarna, till viss del är positiv. Frågan är dock om denna nytta är reell, det vill säga har den faktiska kvaliteten ökat eller inte? Vidare kan i viss grad ifrågasättas om de brukare som kan komma ifråga för LOV, har den kunskap och bedömningsförmåga som krävs för att bedöma om en specifik leverantör har den kvalitet som utlovas. Detta oavsett om man får stöd i sitt beslutsfattande av socialförvaltningen. Och hur står sig denna kvalitet i jämförelse men många andra potentiella leverantörer?

Erfarenheter från kommuner som infört LOV pekar på att det krävs ett grundligt arbete med tydlighet i krav och uppföljning på många områden, och att det finns ett behov av samordning och samsyn för att arbetet ska gå framåt. Att införa valfrihet och kundvalssystem enligt LOV innebär en konkurrens på lika villkor eftersom de krav på kvalitet som ställs på andra utförare utgår från eller är likvärdiga de som kommunen har i sin egen verksamhet. För att både säkerställa kvaliteten inom äldreomsorgen och för att kunna införa valfrihet med kundvalssystem är det värdefullt om det finns ett kvalitetsuppföljningssystem inom socialförvaltningen.

Utifrån kommunens perspektiv kan sägas att vissa resurser frigörs då tjänster utförs av privata aktörer, men samtidigt krävs ökade resurser i form av certifiering, kontroll och en ökad administration. Uppbyggandet av administrationen kring LOV bedöms ta en hel del resurser i anspråk. Initialt, då lagen trädde i kraft, gavs möjlighet till stadsbidrag för utredning och igångsättande. Dessa medel finns dock inte i dagsläget och några kommuner, dock inte alla, menar att kostnaden överstiger den potentiell nytta. Detta blir dock en subjektiv bedömning då det är svårt att mäta den reella nyttan i form av en eventuell ökad kvalitet.

Det fåtal undersökningar som utredningen fått ta del av pekar på att bland brukarna har den upplevda kvaliteten ökat, men samtidigt är det en minoritet av brukarna som valt privata utförare. Om kvaliteten i realiteten verkligen har ökat är alltså oklart.

En något oväntad effekt som vissa kommuner som infört LOV har behövt hantera är att antalet privata utförare, som upprätthåller kommunens kravspecifikationer, över tid har minskat i antal och i vissa fall helt försvunnit från marknaden. Detta har i vissa fall lett till att kommunen står utan privata utförare/intressenter trots att man har infört LOV.

I ett LOV system är priset givet, det vill säga att alternativa utförare får ersättning som motsvarar kommunens kostnad för tjänsterna. Om LOV ska kunna införas i Lysekils kommun krävs att ett utvecklingsarbete för de berörda verksamheterna.

Dnr  
SON 2020-

### *Avslutning*

Utredningen pekar tydligt på att det krävs omfattande förberedelser för att kunna införa valfrihet med kundvalssystem inom tex äldreomsorgen. Förutsättningarna i den verksamhet som ska konkurrensutsättas, inklusive marknadsförutsättningarna, behöver analyseras, verksamheten behöver genomlysas och förberedas, kraven på verksamheten behöver tydliggöras och ersättningssystem utformas. Likaså konstateras att om LOV införs, behövs ett kontinuerligt utvecklingsarbete över tid för att skapa väl fungerande rutiner, anpassning och lärande. Det kan också konstateras att den administration som krävs såsom ett kontroll- och uppföljningssystem, certifiering, annonsering, rådgivningsmöten med brukare mm, kommer att generera icke obetydliga kostnader.

Utifrån SKR:s rapport och utredningens kontakter med ett antal likvärdiga kommuner i vår geografiska närhet, är det svårt att dra några entydiga och enhetliga slutsatser gällande nyttan och mervärdet av LOV. Kartläggningen bland LOV-kommuner konstaterar att i vissa fall fungerar systemet relativt väl, medan i andra fall har man av olika orsaker valt att avsluta LOV. En generell bild är dock att i de fall LOV har införts, är brukarna positiva till möjligheten att välja utförare, samtidigt som det kan konstateras att majoriteten av dem till ändå valt utförare i kommunala regi.

Fullmäktige beslutade 2011-09-22 att införa LOV inom områdena ”kommunal familjerådgivning, daglig sysselsättning och boendestöd inom socialpsykiatri, samt daglig verksamhet och personlig assistans enligt LSS”. Fullmäktiges uppdrag till kommunstyrelsen och socialnämnden var att utreda förutsättningarna för ett eventuellt införande av LOV. Detta uppdrag är nu genomfört och presenterat.

I utredningen har redogjorts för förutsättningarna samt positiva och negativa aspekter, men frågan om införandet av LOV eller inte, är ytterst en politisk fråga. Utredningen lämnas därför över till politiken för vidare ställningstagande.

Eva Andersson  
Förvaltningschef

Maria Granlund  
Utredare socialförvaltningen

### **Beslutet skickas till**

Kommunfullmäktige  
Kommundirektör  
Administrativ chef  
Förvaltningschef socialförvaltningen  
Utredare socialförvaltningen

**§ 68**

**Dnr 2018-000233**

**Uppdrag att utreda förutsättningarna för införande av LOV, lagen om valfrihetssystem**

**Sammanfattning**

Fullmäktige beslutade 2018-09-20 att ge socialnämnden tillsammans med kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för införandet av LOV.

Utredningen är nu klar och pekar tydligt på att det krävs omfattande förberedelser för att kunna införa valfrihet med kundvalssystem inom till exempel äldreomsorgen. Likaså konstateras att om LOV införs, behövs ett kontinuerligt utvecklingsarbete över tid för att skapa väl fungerande rutiner, anpassning och lärande. Det kan också konstateras att den administration som krävs såsom ett kontroll- och uppföljningssystem, certifiering, annonsering, rådgivningsmöten med brukare mm, kommer att generera icke obetydliga kostnader. Dessa kan dock till viss del uppvägas med minskade kostnader för själva utförardelen som övergår till privata aktörer.

Utifrån SKR:s rapport och utredningens kontakter med ett antal likvärdiga kommuner i vår geografiska närhet, är det svårt att dra några entydiga och enhetliga slutsatser gällande nyttan och mervärdet av LOV. Kartläggningen bland LOV-kommuner visar på att i vissa fall fungerar systemet relativt väl, medan i andra fall har man av olika orsaker valt att avsluta LOV. En generell bild är dock att i de fall LOV har införts, är brukarna positiva till möjligheten att kunna få välja utförare, samtidigt som det kan konstateras att majoriteten av dem ändå valt utförare i kommunala regi.

Fullmäktige beslutade 2011-09-22 att införa LOV inom områdena ”kommunal familjerådgivning, daglig sysselsättning och boendestöd inom socialpsykiatri, samt daglig verksamhet och personlig assistans enligt LSS”. Fullmäktiges uppdrag 2018-09-20 till kommunstyrelsen och socialnämnden var att utreda förutsättningarna för ett eventuellt införande av LOV. Detta uppdrag är nu genomfört och presenterat.

I utredningen har redogjorts för förutsättningarna samt positiva och negativa aspekter, men frågan om införandet av LOV eller inte, är ytterst en politisk fråga. Utredningen lämnas därför över till politiken för vidare ställningstagande.

**Beslutsunderlag**

Förvaltningens utredning 2020-05-06  
Kf:s beslut 2018-09-20, § 114

**Förslag till beslut på sammanträdet**

Ann-Charlotte Strömwall (L), Ricard Söderberg (S): Bifall till förvaltningens förslag.

**Socialnämndens beslut**

Socialnämnden beslutar att godkänna utredningen och skicka utredningen till kommunfullmäktige för beslut.

Justerare

Utdragsbestyrkande



**Beslutet skickas till**  
Kommunfullmäktige

**Justerare**

**Utdragsbestyrkande**

Lysekil 18 november 2017

LYSEKILS KOMMUN Registraturen
LKS 2017 -11- 30
Dnr. 2017-000829

## MOTION om LOV

I januari 2009 infördes lagen om valfrihetssystem (LOV). Lagen reglerar vad som ska gälla för de kommuner som vill konkurrenspröva kommunala verksamheter genom att överlåta valet av utförare av stöd, vård- och omsorgstjänster till brukaren eller patienten, dvs det som ibland kallas för kundval.

Syftet med LOV är att öka människors inflytande över den omsorg de får. Att ge Lysekils kommuns medborgare tillgång till lagen om valfrihet är en viktig kvalitetsfråga och något som ökar attraktiviteten för medborgarna i Lysekils kommun. Rätten att kunna välja utförare som ska ta hand om en när man på ålderns höst har behov av tex hemtjänst är oerhört betydelsefullt för individen. Framför allt kan det även handla om rätten att välja bort något som inte passar ens egna behov.

Alla människor är olika, har olika behov och kommer med olika önskemål. LOV innebär mer makt över sitt egna liv. Valfrihet är en kvalitet i sig och en rättighet som vi i arbetsför ålder tar för givet. Denna rättighet att själv kunna välja ska inte behöva upphöra bara för att man blir gammal.

Det finns dessvärre de som påstår att lagen om valfrihet inte passar en liten kommun såsom Lysekil. Men det gör den i högsta grad. Vi måste bara ge möjlighet för entreprenörer att starta välfärdsföretag i liten skala och då inte kräva att de ska behöva serva alla kommundelar med sina tjänster. Mindre välfärdsföretag kan med fördel kombinera sina LOV-tjänster med RUT-tjänster. Värdefullt för den enskilde att kunna minska antalet personer som dagligen besöker för att få den hjälp man behöver.

Det är inte bara vårdtagarna som har att vinna på denna valfrihetsreform. De anställda kommer att få fler arbetsgivare att välja mellan vilket innebär att man kommer att få bättre möjligheter att kräva bättre arbetsvillkor och även har bättre utgångspunkter i kommande löneförhandlingar. Mot bakgrund av socialförvaltningens ekonomiska situation har vi som politiker också ett ansvar att se till att omsorgen i Lysekils kommun bedrivs både med högsta kvalitet och hänsyn till skattebetalarnas pengar. Införande av LOV i andra kommuner har visat att kvaliteten för brukaren ökar samtidigt som kostnaderna för kommunen minskar.

Med hänvisning till ovan yrkar jag

Att Lysekils kommun utreder möjligheterna om att tillämpa lagen om valfrihetssystem inom lämpliga områden.

Siw Lycke    Monica Andersson    Christer Hammarqvist

Centerpartiet

## § 114

### Svar på motion om LOV (lagen om valfrihetssystem)

Dnr: LKS 2017-829

Centerpartiet har i en motion 2017- 11-30 yrkat på att Lysekils kommun utreder möjligheterna att tillämpa lagen om valfrihetssystem inom lämpliga områden. Kommunstyrelseförvaltningen menar att frågan om att erbjuda LOV är såväl en politisk som en ekonomisk fråga och att mer underlag krävs för en eventuell fortsatt diskussion i frågan vilket också är vad som föreslås i motionen.

### Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens protokoll 2018-09-05, § 121  
Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2018-07-11  
Motion  
Protokollsutdrag från kommunfullmäktige 2017-12-14, § 179

### Yrkande

Stig Berlin (K) och Håkan Smedja (V): Avslag på kommunstyrelsens förslag.

Elisabeth Larsson (KD), Christina Gustafson (S), Jan-Olof Johansson (S), Ann-Charlotte Strömwall (L) och Siw Lycke (C): Bifall till kommunstyrelsens förslag.

### Propositionsordning

Kommunfullmäktige godkänner följande propositionsordning

Proposition på kommunstyrelsens förslag **mot** Stig Berlins m.fl. avslagsförslag.

### Proposition

Ordförande ställer proposition på kommunstyrelsens förslag **mot** Stig Berlins m.fl. avslagsförslag och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Omröstning begärs.

Kommunfullmäktige godkänner följande propositionsordning:

Ja-röst till kommunstyrelsens förslag

Nej-röst till Stig Berlins m.fl. avslagsförslag

### Omröstningsresultat

Med 23 ja-röster, 5 nej-röster och 1 ledamot som avstår beslutar kommunfullmäktige att bifalla kommunstyrelsens förslag. (Se omröstningsbilaga)

Justerare:

Utdragsbestyrkande:

**Kommunfullmäktiges beslut**

Kommunfullmäktige beslutar att anse motionen vara besvarad med hänvisning till förvaltningens tjänsteskrivelse och att socialnämnden tillsammans med kommunstyrelseförvaltningen ges i uppdrag att utreda förutsättningarna för införandet av LOV.

**Reservation**

Stig Berlin (K) anmäler skriftlig reservation.

**Beslutet skickas till**

Motionärerna  
Socialnämnden  
Kommunstyrelseförvaltningen

	NÄRVARO- OMRÖSTNINGSLISTA		NÄRV	VOTERING § 114		
	KOMMUNFULLMÄKTIGE			JA	NEJ	AVST
S	Jan-Olof Johansson		X	X		
S	Christina Gustafson		X	X		
S	Klas-Göran Henriksson		X	X		
S	Siv Linnér		X	X		
S	Anette Björmander		X	X		
S	Anders C Nilsson		X			X
C	Siw Lycke		X	X		
L	Ann-Charlotte Strömwall		X	X		
L	Lars Björnell		X	X		
L	Yngve Larsson		X	X		
V	Håkan Smedja		x		X	
V	Marthin Hermansson		X		X	
K	Yngve Berlin	Stig Berlin	X		X	
K	Britt-Marie Kjellgren		X		X	
LP	Ronald Rombrant		X	X		
LP	Jeanette Janson		X	X		
LP	AnnBritt Jarnedal		X	X		
LP	Lars-Olof Stilgård		X	X		
LP	Fredrik Häller		X	X		
LP	Patrik Saving		X	X		
LP	Fredrik Lundqvist		-	-	-	-
KD	Roger Svensson	Elisabeth Larsson	X	X		
MP	Katja Norén		X	X		
MP	Inge Löfgren	Susanne Baden	X		X	
SD	Christoffer Zakariasson		-	-	-	-
SD	Caroline Hogander		X	X		
SD	Lillemor Antonsson		X	X		
M	Mats Karlsson		X	X		
M	Marita Fermell-Lagrell		X	X		
M	Richard Åkerman		X	X		
S	Sven-Gunnar Gunnarsson	Margareta Carlsson	X	X		
			<b>29</b>	<b>23</b>	<b>5</b>	<b>1</b>

Justerare:

Utdragsbestyrkande:

Reservation mot beslut att utreda LOV.

På fullmäktigemötet 2018-09-20 bifölls en motion att utreda införande av LOV i Lysekil. Jag reserverar mig härmed mot detta beslut.

Motionärerna framhåller att alla människor har olika behov och har olika önskemål. Detta stämmer ju men varför skall inte dessa behov tillfredställas i kommunal regi. Varför är vissa politiker så angelägna att göra sig av med det egna ansvaret för vård och omsorg?

Jag tycker att det är oförskämt att politiker som står bakom en budget som försämrar den kommunala äldrevården använder kvalitetsargumentet för att vilja privatisera.

Jag är absolut inte emot att vårdtagare skall ha valfrihet. Jag ser gärna att hemtjänsten får mer tid hemma hos den enskilde vårdtagaren så man kan få hjälp med det man vill och det man behöver. Jag tycker det skulle vara självklart att få välja om man vill ha ledsagning till sjukhus eller att få välja att någon skall sitta vak i livets slutskede.

Men detta är ju något som tas bort i hemtjänsten idag efter politiska beslut så sent som i april i år. Så här står det i konsekvensbeskrivningen till vad beslutet innebär." Minskning av kostnader i hemtjänsten innebär att det blir mer strikt i hemtjänsten. Stor restriktivitet med ledsagning till sjukhus samt med tillsättande av extra vak i hemmet."

Var är valfriheten för de som drabbas av dessa beslut.

Jag vet att beslutet BARA innebär att tillsätta en utredning.

Men jag anser att socialförvaltningen har mycket viktigare saker att göra i dessa dagar än att göra en i högsta grad onödig utredning.

Vi anser att det är lika viktigt att kommunens omsorgsarbete drivs i kommunal regi som det är att kommunen äger fastigheterna vi bedriver verksamhet i.

I LOV läggs all fokus på **vilket företag** som skall få utföra uppgifterna. Vi anser att fokus skall ligga på att tillfredsställa de behov som finns hos den enskilde vårdtagaren och brukaren. Det som behövs idag är mer resurser till vården och mer tid till att uppfylla den enskildes önskemål. Men detta måste göras i samhällelig (kommunal) regi, inte privat.

Så det viktiga i dag kan inte vara att utreda privatisering av kommunal verksamhet. Det viktigaste för både vårdtagare och personal inom t.ex. hemtjänsten är att få arbetsro och resurser till att ge den omsorg som behövs.

Därför reserverar jag mig mot beslutet att utreda införande av LOV i Lysekil.

Lysekil 2018-09-21

Stig Berlin Kommunistiska Partiet



**§ 127**

**Dnr 2020-000181**

**Upphörande av snöröjning på enskilda vägar Lysekils kommun**

**Sammanfattning**

Samhällsbyggnadsförvaltningen via enheten för Gata Park och Småbåt ansvarar för snöröjning på enskilda vägar inom Lysekils kommun. Höga omkostnader för denna samhällsservice, samt svårigheten att få tag i snöröjare, gör att förvaltningen har svårighet att ombesörja detta uppdrag, främst ekonomiskt. Mot bakgrund av detta har samhällsbyggnadsnämnden beslutat att föreslå fullmäktige att from 2021-10-01 upphöra med snöröjning av enskilda vägar.

**Beslutsunderlag**

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2020-06-02

Protokollsutdrag från samhällsbyggnadsnämnden 2020-04-30

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2020-04-23, med bilagor

**Förslag till beslut på sammanträdet**

Christoffer Zakariasson (SD) och Yngve Berlin (K): Avslag på förvaltningens förslag

Christina Gustavsson (S): Bifall till förvaltningens förslag.

**Beslutsgång**

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt Christina Gustavssons förslag.

**Omröstning begärs**

Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för bifall

Nej-röst för avslag

**Omröstningsresultat**

Med 7 ja-röster och 2 nej-röster beslutar kommunstyrelsen att bifalla Christina Gustavssons förslag.



<b>Omröstningsbilaga</b>				
<b>Ledamöter</b>	<b>Parti</b>	<b>Ja</b>	<b>Nej</b>	<b>Avstår</b>
Jan-Olof Johansson	S	X		
Emma Nohrén	MP	X		
Ronald Rombrant	LP	X		
Christina Gustavsson	S	X		
Håkan Kindstedt	L	X		
Annette Calner	LP	X		
Krister Samuelsson	M	X		
Christoffer Zakariasson	SD		X	
Yngve Berlin	K		X	
<b>Summa</b>		<b>7</b>	<b>2</b>	

### **Kommunstyrelsens beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att Lysekils kommuns snöröjning på enskilda vägar tas bort från 2021-10-01.

### **Beslutet skickas till**

Kommunfullmäktige

**Justerare**

**Utdragsbestyrkande**





Datum  
2020-05-27

Dnr  
LKS 2020-000181

Avdelningen för verksamhetsstöd  
Christian Martins,  
christian.martins@lysekil.se

## Upphörande av snöröjning på enskilda vägar i Lysekils kommun

### Sammanfattning

Samhällsbyggnadsförvaltningen via enheten för Gata Park och Småbåt ansvarar för snöröjning på enskilda vägar inom Lysekils kommun. Höga omkostnader för denna samhällsservice, samt svårigheten att få tag i snöröjare, gör att förvaltningen har svårighet att ombesörja detta uppdrag, främst ekonomiskt. Mot bakgrund av detta har samhällsbyggnadsnämnden beslutat att föreslå fullmäktige att from 2021-10-01 upphöra med snöröjning av enskilda vägar.

### Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att Lysekils kommuns snöröjning på enskilda vägar tas bort från 2021-10-01.

### Ärendet

Samhällsbyggnadsförvaltningen via enheten för Gata Park och Småbåt ansvarar för snöröjning på enskilda vägar inom Lysekils kommun. Höga omkostnader för denna samhällsservice gör att förvaltningen inte längre har ekonomiska resurser att ombesörja detta uppdrag inom ramen för förvaltningens driftbudget.

### Förvaltningens synpunkter

Samhällsbyggnadsnämnden har fattat beslut om att föreslå kommunfullmäktige att upphöra med snöröjningen av enskilda vägar. Inför detta beslut har en konsekvensanalys tagits fram av samhällsbyggnadsförvaltningen, och man har även kommunicerat med socialförvaltningen gällande påverkan på deras verksamhet. Socialförvaltningen förväntar sig att det är snöröjt för att hemvårdspersonal ska kunna komma fram. Vem som snöröjer är dock inte relevant, dvs det kan vara kommunen, vägsamfällighet eller någon annan aktör.

Kommunstyrelseförvaltningen konstaterar att frågan om snöröjning på enskilda vägar har aktualiserats i kommunen vid ett flertal tillfällen under årens lopp. Samhällsbyggnadsnämnden har nu, utifrån en konsekvensanalys, fattat ett beslut i frågan. Kommunstyrelseförvaltningen har i övrigt inga synpunkter på samhällsbyggnadsnämndens beslut.

Leif Schöndell  
Kommundirektör

Christian Martins  
Administrativ chef

### Bilagor

Protokollsutdrag från samhällsbyggnadsnämnden 2020-04-30  
Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2020-04-23, med bilagor

### Beslutet skickas till

Samhällsbyggnadsnämnden  
Enheten för Gata Park och småbåt

**§ 95**

**Dnr SBN T-2020-86**

**Snöröjning enskilda vägar i Lysekils kommun**

**Sammanfattning**

Samhällsbyggnadsförvaltningen via enheten för Gata Park och Småbåt ansvarar för snöröjning på enskilda vägar inom Lysekils kommun. Svårighet att få tag på röjare, tveksamheter utifrån ett rättviseperspektiv samt höga omkostnader för denna samhällsservice gör att förvaltningen inte längre har ekonomiska resurser att ombesörja detta uppdrag. Därför föreslås ett borttagande av snöröjning av enskilda vägar från och 2020-10-01.

**Beslutsunderlag**

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2020-04-23

**Förslag till beslut på sammanträdet**

Lars Björneld (L): Bifall till förvaltningens förslag med ändringsförslag att Lysekils kommuns snöröjning på enskilda vägar tas bort från och med 2021-10-01.

Lars Nielsen (C): Avslag på förvaltningens förslag.

Mikael Wennergren (LP): Tilläggsförslag att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram kostnad för snöröjningen/invånare i tätort jämfört med på landsbygden.

**Beslutsgång**

Ordförande ställer Lars Björnelds förslag mot avslag och finner att samhällsbyggnadsnämnden beslutar enligt Lars Björnelds förslag.

**Omröstning begärs**

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för Lars Björnelds förslag

Nej-röst för avslag

**Omröstningsresultat**

Med 5 ja-röster och 4 nej-röster beslutar samhällsbyggnadsnämnden enligt Lars Björnelds förslag.

forts...



<b>Omröstningsbilaga</b>				
<b>Ledamöter</b>	<b>Parti</b>	<b>Ja</b>	<b>Nej</b>	<b>Avstår</b>
Lars Björnelid	L	X		
Ulf Hanstål	M	X		
Roger Siverbrant	S	X		
Lars Nielsen	C		X	
Linn Nielsen	C		X	
Mikael Wennergren	LP	X		
Bo Gustafsson	LP	X		
Tommy Westman	SD		X	
Leif Ahl	K		X	
<b>Summa</b>		<b>5</b>	<b>4</b>	

#### **Fortsatt beslutsgång**

Ordförande frågar om samhällsbyggnadsnämnden kan godkänna Mikael Wennergrens förslag och finner att samhällsbyggnadsnämnden beslutar enligt förslaget.

#### **Samhällsbyggnadsnämndens beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att Lysekils kommuns snöröjning på enskilda vägar tas bort från 2021-10-01.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram kostnad för snöröjningen/invånare i tätort jämfört med på landsbygden.

#### **Reservation**

Leif Ahl anmäler skriftlig reservation: Kommunistiska partiet reserverar sig mot beslutet att kommunens snöröjning på enskilda vägar tas bort. Konsekvenserna för den enskilde blir för stora liksom för hemvården.

Lars Nielsen (C) och Linn Nielsen (C) anmäler skriftlig reservation: Vi i Centerpartiet reserverar oss emot beslutet om att ta bort snöröjningen på enskilda vägar då vi anser att det är av kommunens intresse att säkerställa framkomligheten på enskilda vägar även på landsbygden. Det handlar om att skapa en trygghet oavsett vart man bosätter sig i kommunen samt människors rätt att själva välja var de vill bo när de blir äldre. En annan viktig faktor är att räddningstjänsten kan vara trygg i att kommunen sätter sina invånares trygghet i första hand oavsett om de bor på landet eller i staden. Det regelverk som snöröjningen kräver blir också en trygghet att vägar håller den standard som krävs för att räddningstjänsten ska ha en god framkomlighet.

**Beslutet skickas till**  
Kommunfullmäktige  
Socialförvaltningen  
Tekniska avdelningen

**Justerare**

**Utdragsbestyrkande**

Datum  
2020-04-23

Dnr  
SBN T-2020-86

Samhällsbyggnadsförvaltningen/Tekniska Avdelningen  
Margareta Govik 0523 – 61 31 58  
margareta.govik@lysekil.se

### **Snöröjning enskilda vägar i Lysekils kommun**

#### **Sammanfattning**

Samhällsbyggnadsförvaltningen via enheten för Gata Park och Småbåt ansvarar för snöröjning på enskilda vägar inom Lysekils kommun. Svårighet att få tag på röjare, tveksamheter utifrån ett rättviseperspektiv samt höga omkostnader för denna samhällsservice gör att förvaltningen inte längre har ekonomiska resurser att ombesörja detta uppdrag. Därför föreslås ett borttagande av snöröjning av enskilda vägar från och 2020-10-01.

#### **Förslag till beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att Lysekils kommuns snöröjning på enskilda vägar tas bort från 2020-10-01.

#### **Ärendet**

Samhällsbyggnadsförvaltningen via enheten för Gata Park och Småbåt ansvarar för snöröjning på enskilda vägar inom Lysekils kommun. Höga omkostnader för denna samhällsservice gör att förvaltningen inte längre har ekonomiska resurser att ombesörja detta uppdrag inom ramen för förvaltningens driftbudget.

Under ett flertal år har samtal och tjänsteskrivelser avlösts kring om kommunen skall stå för snöröjning på enskilda vägar i Lysekils kommun eller om det skall läggas på enskilda fastighetsägare/samfälligheter. Förslaget på ett borttagande beror egentligen på två saker, förvaltningens ekonomi och svårigheten att få tag i snöröjare. Dessutom är det tveksamt utifrån ett rättviseperspektiv att vi snöröjer de flesta vägar medan de vägar med mindre än 100 meter till större väg får enskild fastighetsägare ansvara för.

Förvaltningen kämpar med att vända ett negativt budgetunderskott och att ta bort snöröjning av enskilda vägar beräknas spara minst ca 700 tkr per år. Det finns också stora svårigheter att anlita och rekrytera snöröjare till våra distrikt vilket ger en allt högre kostnad för hela snöröjningsuppdraget. Kombinationen av dessa tre utmaningar gör frågan aktuell för ett ställningstagande.

Med bakgrund av ovanstående föreslås ett borttagande av snöröjning av enskilda vägar från och med 2020-10-01. Alternativet till ett borttagande av uppdraget är att förvaltningen får utökade medel att fortsätta med uppdraget.

#### **Förvaltningens utredning**

Under ett flertal år har samtal och tjänsteskrivelser avlösts kring problematik med snöröjning på enskilda vägar i Lysekils kommun.

En allt mindre driftbudget samtidigt med stora svårigheter att rekrytera snöröjare till våra distrikt ger en allt högre kostnad för att kunna tillhandahålla denna samhällsservice. Dessutom är regelverket kring vilka som erhåller snöröjning inte helt rättvist eftersom de vägar under 100 meter från större väg inte snöröjs av kommunen. Kombinationen gör frågan åter aktuell för ställningstagande.

### **Historia**

Snöröjning av enskilda vägar på landet har funnits under lång tid och var en uppgörelse ur rättviseperspektiv mellan stad och land. De som röjde då var oftast bönder som i mån av tid och resurs kunde ta uppdraget. Ersättningen var låg och gjordes utifrån ett perspektiv kring samhällsnyttan och hjälp till kringboende.

### **Nuläge**

Idag har Lysekils kommun 16 distrikt fördelade över hela kommunen. Rövning sker till alla som är helårsboende som har minst 100 m till närmaste större väg där rövning sker av antingen kommun eller via trafikverket. Start av snöröjning på enskilda vägar ska ske vid ett snödjup på 10 cm efter snöfallets upphörande.

Svårigheter att få tag på röjare leder till ökande kostnader. Idag anlitar vi i flera fall entreprenörer med anställd personal för att klara uppdraget.

Snöröjarna idag har oftast stora fordon vilket ställer till problem på de småvägar de har att röja. Framkomligheten kan vara svår och ersättning för sönderkörda vägar utbetalas i vissa fall.

De flesta snöplogar är kommunens vilket innebär kostnader för tillhandahållande av slitstål och reparationer av plogar.

Vi snöröjer vid uppkommen mängd av 10 cm men snön faller olika och drivbildning gör att röjarna kan ringas ut även vid mindre snömängd. Krav på framkomlighet finns från andra samhällsnyttor – hemtjänst, skolskjutsar, post, sophämtning.

Vi har svårigheter att kontrollera våra entreprenörers krav på ersättning för arbetstider. På många av våra distrikt finns en blandning av sommarboende och helårsboende och här blir det ju av naturliga skäl svårt att separera kostnaderna. Teknik finns för körjournaler men är kostsam för oss att anskaffa.

Den fasta kostnaden för beredskap för säsong 2019 – 2020 uppgår till drygt 300 tkr. Till det kommer kostnader för vår egen administration, LEVA i Lysekil AB och reparationer av utrustning.

Vi är ett flertal tjänstepersoner inom kommunen som arbetar med snöröjning. Planering, letande av entreprenörer, fakturering, möten, reparationer och avstämningar. Vi samarbetar i år med LEVA i Lysekil AB men det innebär ju inte att tjänstemannatiden är mindre totalt sett.

Sett över en 10-årsperiod gör det ett genomsnitt på 600 - 700 kronor med dagens ersättningar räknat.

För att komma fram till beslut presenteras här två alternativ:

**1. Snöröjningen på enskilda vägar kvarstår**

Samhällsbyggnadsförvaltningen tilldelas medel i ram som stämmer överens med dagens ersättningsnivåer och kostnader.

Konsekvens:

Om snöröjning ska kvarstå på enskilda vägnätet krävs upphandling enligt LOU vilket kommer att medföra ökad driftkostnad. Den ekonomiska tilldelningen i ram uppräknas med entreprenadindex varje år.

**2. Snöröjningen på enskilda vägar tas bort från 2020-10-01**

Ett antal kringliggande kommuner har inte längre kvar snöröjning på enskilda vägnätet som en kommunalt bekostad service.

Meddelande om beslut kring upphörande av kommunalt tillhandahållen snöröjning 2020 bör komma snarast så att man som boende på landet får tid för upphandling av snöröjare och anpassning till ny situation.

Konsekvens:

Att ta bort en sedan länge praktiserad samhällsservice är kontroversiellt. Det ställer krav på den enskilde att själv eller genom förening bekosta och sörja för sin framkomlighet.

Samhällsservicen blir lidande om inte de enskilda vägarna röjs i tid. Det kan vara problem att ta sig till arbetet eller skolbuss men särskilt viktigt är att belysa problematik som kan uppstå för de som behöver någon form av omsorg. Socialförvaltningen förväntar sig att det är snöröjt för hemvårdspersonal. Vem som snöröjer är inte relevant menar dem. Se bifogad bilaga för socialförvaltningens konsekvensanalys.

Per Garenius  
Förvaltningschef

Christian Wrangmo  
Avd. chef Tekniska Avdelningen

**Bilaga**

Omvärldsanalys - Hur gör andra kommuner  
Konsekvensanalys Socialförvaltningen

**Beslutet skickas till**

Kommunfullmäktige  
Tekniska avdelningen



## Bilaga 1

### Matris över snöröjning Enskilda vägar intilliggande kommuner

Kommun	Ja	Nej		
Munkedal		X	Ingen som helst ersättning utgår från kommunen	Mats Tillander
Sotenäs	X		Upphandlat enligt LOU	Jarnroth
Tanum	X		ingen som helst ersättning utgår från kommunen. Undantag finns i fåtal fall där avtal ligger sedan 60-talet och här arbetar man med att ta bort dessa	Fredrik Stengavel
Uddevalla		X	Tidigare betalt ut ersättning men även denna borttagen	Björn Martinsson
Orust		X	Enligt hemsida	
Färgelanda	X		Enligt hemsida	

## **Bilaga till tjänsteskrivelse kring Snöröjning enskilda vägar (SBN T-2020-86)**

### **Bakgrund**

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2020-03-30 §62 att Samhällsbyggnadsförvaltningen skall inkomma med en konsekvensanalys från Socialförvaltningen vad det skulle innebära för deras verksamheter om Lysekils kommun tar bort Snöröjningen på enskilda vägar.

### **Konsekvensanalys från Socialförvaltningen**

Samhällsbyggnadsförvaltningen har kommunicerat med Socialförvaltningen.

Det sammanfattade svaret vi har erhållit är att Socialförvaltningen förväntar sig att det är snöröjt för att hemvårdspersonal skall kunna komma fram. Vem som snöröjer är inte relevant, dvs det kan vara Lysekils kommun, vägsamfällighet eller någon annan.

Från hemvården har vi fått en lista på en rad konsekvenser av utebliven snöröjning.

Konsekvensen för den enskilde kan vara;

- att den ej får mat och dryck. Risken är inte direkt livshotande om det är för en kortare period men kan påverka hälsan avsevärt beroende på eventuella sjukdomstillstånd.
- att den ej kommer ur sin säng. Risken är inte livshotande men kan leda till fallskada om den enskilde försöker själv.
- att den ej kommer på toaletten. Risken är inte livshotande men kan leda till fallskada om den enskilde försöker själv.
- att den ej får livsnödvändigt läkemedel som t.ex. insulin. Risken kan bli livshotande beroende på hur lång tid som går.
- att den ej får livsnödvändig medicinsk behandling som t.ex. dialys. Risken kan bli livshotande beroende på hur lång tid som går.

Konsekvens för personal kan vara;

- Risk att köra fast i snön när man försöker komma fram. Bilen kan då bli stående i vägen för plog. Personal riskerar att inte kunna ta sig därifrån och kunna utföra resterande besök.
- Risk att skada sig om man kör fast/kör av vägen om det är oplogat.

Konsekvens för ekonomi;

- Skador på bilar om man kör fast/kör av vägen om det är oplogat.
- Ökade kostnader om ytterligare personal behöver tas in om personal kört fast i snön.

Lysekil 2020-04-23

Per Garenius  
Förvaltningschef

Christian Wrangmo  
Avdelningschef Tekniska avdelningen



**§ 130**

**Dnr 2020-000242**

**Borgensförpliktelse Rambo AB**

**Sammanfattning**

Kommuninvest, som för närvarande är den enda långgivaren till kommunen och dess bolag, har påtalat att ett borgensbeslut som fattats av kommunfullmäktige är fattat med en felaktig typ av borgen. Det gäller borgen för Rambo AB. Nytt fullmäktigebeslut föreslås gällande borgen för detta bolag.

**Beslutsunderlag**

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2020-05-27

**Kommunstyrelsens beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att såsom för egen skuld ingå proprieborgen för Rambo AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 23 300 000 kr, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

**Beslutet skickas till**

Kommunfullmäktige

**Justerare**

**Utdragsbestyrkande**



Datum  
2020-05-27

Dnr  
LKS 2020-000242

Kommunstyrelseförvaltningen/Ekonomiavdelningen  
Jonas Malm, 0523-61 31 23  
jonas.malm@lysekil.se

## **Borgensförpliktelse Rambo AB**

### **Sammanfattning**

Kommuninvest, som för närvarande är den enda långgivaren till kommunen och dess bolag, har påtalat att ett borgensbeslut som fattats av kommunfullmäktige är fattat med en felaktig typ av borgen. Det gäller borgen för Rambo AB. Nytt fullmäktigebeslut föreslås gällande borgen för detta bolag.

### **Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att såsom för egen skuld ingå proprieborgen för Rambo AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 23 300 000 kr, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

### **Ärendet**

Kommuninvest, som för närvarande är den enda långgivaren till kommunen och dess bolag, har påtalat att ett borgensbeslut som fattats av kommunfullmäktige är fattat med en felaktig typ av borgen. Det gäller borgen för Rambo AB.

Den typ av borgen som Kommuninvest kräver som säkerhet för deras utlåning kallas proprieborgen. Ett annat sätt att uttrycka detta är att kommunen går i borgen ”såsom för egen skuld”.

Rent konkret innebär det att vid proprieborgen kan borgenären (långgivaren) kräva borgensmannen (i det här fallet kommunen) direkt utan att borgenären behöver bevisa att gäldenären (låntagaren) inte kan betala sin skuld.

### **Förvaltningens synpunkter**

Borgensram är sedan tidigare beslutad av kommunfullmäktige. Det föreslagna beslutet innebär dock ett nödvändigt förtydligande som långgivaren Kommuninvest kräver.

Leif Schöndell  
Kommundirektör

Eva-Marie Magnusson  
Ekonomichef

### **Beslutet skickas till**

Rambo AB

§ 131

Dnr 2020-000252

## **Borgensåtagande LEVA i Lysekil AB med dotterbolag**

### **Sammanfattning**

Leva Vatten AB kommer dels att överta lån från sitt moderbolag på 193 125 000 kr dels att nyupplåna 22 000 000 kr, vilket medför att de behöver en borgensram på totalt 215 125 000 kr. Moderbolaget LEVA i Lysekil AB kommer efter den interna transaktionen med LEVA Vatten AB att ha lån på 65 000 000 kr med borgen som säkerhet. Tidigare beviljad borgensram för LEVA-koncernen uppgick till 258 125 000 kr.

### **Beslutsunderlag**

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2020-05-27

### **Kommunstyrelsens beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att såsom för egen skuld ingå borgen för LEVA i Lysekil AB upp till ett totalt högsta lånebelopp om 65 000 000 kr, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att såsom för egen skuld ingå borgen för Leva Vatten AB upp till ett totalt högsta lånebelopp om 215 125 000 kr, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

### **Beslutet skickas till**

Kommunfullmäktige

Justerare

Utdragsbestyrkande



Datum  
2020-05-27

Dnr  
LKS 2020-000252

Kommunstyrelseförvaltningen/Ekonomiavdelningen  
Jonas Malm, 0523-61 31 23  
jonas.malm@lysekil.se

## **Borgensåtagande LEVA i Lysekil AB med dotterbolag**

### **Sammanfattning**

Leva Vatten AB kommer dels att överta lån från sitt moderbolag på 193 125 000 kr dels att nyupplåna 22 000 000 kr, vilket medför att de behöver en borgensram på totalt 215 125 000 kr. Moderbolaget LEVA i Lysekil AB kommer efter den interna transaktionen med LEVA Vatten AB att ha lån på 65 000 000 kr med borgen som säkerhet. Tidigare beviljad borgensram för LEVA-koncernen uppgick till 258 125 000 kr.

### **Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att såsom för egen skuld ingå borgen för LEVA i Lysekil AB upp till ett totalt högsta lånebelopp om 65 000 000 kr, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att såsom för egen skuld ingå borgen för Leva Vatten AB upp till ett totalt högsta lånebelopp om 215 125 000 kr, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

### **Ärendet**

LEVA i Lysekil AB är en underkoncern till det av kommunen helägda Lysekils Stadshus AB. LEVA i Lysekil AB består av tre bolag; moderbolaget LEVA i Lysekil AB samt de båda dotterbolagen LEVA Vatten AB och Lysekils Energi Vind AB.

Under 2020 kommer LEVA Vatten AB att överta lån från sitt moderbolag på 193 125 000 kr. LEVA Vatten AB har dessutom för avsikt att nyupplåna 22 000 000 kr för VA-investeringar i bostadsexploaterings-projektet i Spjövik.

Det innebär att detta bolag behöver en borgensram på totalt 215 125 000 kr. Moderbolaget LEVA i Lysekil AB kommer efter den interna transaktionen med LEVA Vatten AB att ha lån på 65 000 000 kr med borgen som säkerhet. Tidigare beviljad borgensram för LEVA-koncernen uppgick till 258 125 000 kr.

### **Förvaltningens synpunkter**

Förvaltningen har tagit del av styrelsebeslut i Leva i Lysekil AB och har inget att invända.

Leif Schöndell  
Kommundirektör

Eva-Marie Magnusson  
Ekonomichef

### **Bilaga**

Protokoll från LEVA i Lysekil AB 2020-02-13

### **Beslutet skickas till**

LEVA i Lysekil AB

## Protokoll från styrelsemöte i LEVA i Lysekil AB, nr 1 år 2020

Tid: 2020-02-13 kl. 17:00 – 19:45

Plats: Gåseberg

1. Närvarande:

Agneta Blomqvist, ordförande  
Sven-Gunnar Gunnarsson, ledamot  
Lars Setterberg, ledamot  
Siw Lycke, ledamot  
Bo Gustafsson, ledamot  
Marthin Hermansson, ledamot  
Tom Govik, ersättare till Piotr Warta  
Susanne Malm, VD  
Olaf Völcker, Ekonomichef, Adjungerad  
Kent Olsson, Lekmannarevisor, Adjungerad  
Krischansson, Lekmannarevisor, Adjungerad

Anmält förhinder Piotr Warta

2. Tillsammans med ordförande valdes Tom Govik som justerare.

3. Dagordning godkändes.

4. Föregående styrelseprotokoll, nr 7 (2019)

*Protokollet lades med godkännande till handlingarna.*

5. VD informerade avseende arbetsmiljöarbetet

**Styrelsen beslutade;**

*att med godkännande lägga informationen till handlingarna.*

6. Ekonomichef presenterade:

6.1. December utfall för LEVA i Lysekil AB, uppdelat per verksamhet

**Styrelsen beslutade;**

*att med godkännande lägga redovisningen av decembers utfall till handlingarna*

6.2. December utfall för Lysekils Energi Vind AB, uppdelat per verksamhet

**Styrelsen beslutade;**

*att med godkännande lägga redovisningen av decembers utfall till handlingarna*

**Styrelsen beslutade;**

*att med tillägg till redovisningen godkänna presentation av Vindkraftsproduktionens värdering.*

6.3. Årsredovisningen 2019 för LEVA i Lysekil AB

**Styrelsen beslutade;**

*att med godkännande lägga LEVA i Lysekils årsredovisning till handlingarna*

- 6.4. Årsredovisningen 2019 för Lysekils Energi Vind AB  
**Styrelsen beslutade;**  
*att med godkännande lägga Lysekils Energi Vinds årsredovisning till handlingarna*
- 6.5. Likviditetsprognos för 2020  
**Styrelsen beslutade;**  
*att med godkännande lägga redovisningen av likviditetsprognosen till handlingarna*
- 6.6. Investeringsplan december 2019  
**Styrelsen beslutade;**  
*att med godkännande lägga redovisningen av investeringsplanen till handlingarna*
- 6.7. Omsättning av lån för 2020  
**Styrelsen tackade och beslutade;**  
*att godkänna informationen*
7. Beslut – Inkråmsöverlåtelseavtal, LEVA Vatten AB
- 7.1. Avtal, överlåtelse av VA-verksamhetens inkråm till LEVA Vatten AB  
**Styrelsen beslutade;**  
*att fastställa förslag till inkråmsöverlåtelseavtal.*
- 7.2. Bilagor till inkråmsöverlåtelseavtalet  
**Styrelsen beslutade;**  
*att fastställa förslag till bilagor kopplat till inkråmsöverlåtelseavtalet.*
- 7.3. Ovillkorat aktieägartillskott  
**Styrelsen beslutade;**  
*att fastställa förslag till ovillkorat aktieägartillskott*
8. VD redovisade närståendelista  
**Styrelsen beslutade;**  
*att anse listan komplett med närstående relationer och efter riskbedömning godkänna närståendelistan.*
9. VD redovisade måluppföljning 2019  
**Styrelsen beslutade**  
*att godkänna redovisningen av måluppföljningen 2019 med de avvikelser som redovisats.*
10. VD redovisade resultat av NKI kvartal 4 2019  
**Styrelsen beslutade;**  
*att godkänna redovisningen av NKI för kvartal 4 2019 som också redovisar en positiv utveckling av kundindex.*
11. VD redovisade uppföljningen av jämställdhetsplanen  
**Styrelsen beslutade**  
*att godkänna den årliga uppföljningen av jämställdhetsplanen*
12. Rapport VD informerade om
- Status solcellsanläggning Stångenäs
  - Avtalsdiskussion Volta Green
  - Avtalsdiskussion Lysekils Kommun, Spjösvik
  - Solceller Lysekilsbostäder
  - Risker – erbjudande Pwc

- Gympa med VD

**Styrelsen beslutade**

*att med godkännande lägga rapporten till handlingarna.*

13. Övriga frågor

13.1 Styrelsemöte 24 mars flyttas till 23 april

13.2 Delegeringsbeslut, Bolagsstyrningsrapport 2019

**Styrelsen beslutade**

*att ge ordförande och vice ordförande i uppdrag att med delegation från styrelsen godkänna VD:s förslag till rapport.*

Nästa styrelsemöte den 2020-04-23 kl. 17:00

Vid protokollet  
*Olaf Völcker*

*Justeras*

*Agneta Blomqvist*

*Tom Govik ers. Till Piotr Warta*





§ 128

**Dnr 2020-000228**

**Revidering av Miljönämnden i mellersta Bohusläns reglemente,  
deltagande på distans**

**Sammanfattning**

Utifrån den situation som uppstått med anledning av COVID-19 föreligger ett behov av att möjliggöra sammanträdesdeltagande på distans för ledamöterna i Miljönämnden i mellersta Bohuslän. Därför behöver miljönämndens reglemente uppdateras i enlighet med kommunallagens regler för deltagande på distans.

**Beslutsunderlag**

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2020-05-25

**Kommunstyrelsens beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att, under förutsättning att Sotenäs och Munkedals kommuner gör detsamma, göra följande tillägg i Miljönämnden i mellersta Bohusläns reglemente:

*Nämnden får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter och ersättare närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.*

*Ledamot och ersättare som önskar delta på distans ska senast två arbetsdagar i förväg anmäla detta till nämndens kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans. Nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i nämnden.*

**Beslutet skickas till**

Kommunfullmäktige



Datum  
2020-05-25

Dnr  
LKS 2020-000228

Avdelningen för verksamhetsstöd  
Christian Martins,  
christian.martins@lysekil.se

## Revidering av Miljönämnden i mellersta Bohusläns reglemente, deltagande på distans

### Sammanfattning

Utifrån den situation som uppstått med anledning av COVID-19 föreligger ett behov av att möjliggöra sammanträdesdeltagande på distans för ledamöterna i Miljönämnden i mellersta Bohuslän. Därför behöver miljönämndens reglemente uppdateras i enlighet med kommunallagens regler för deltagande på distans.

### Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att, under förutsättning att Sotenäs och Munkedals kommuner gör detsamma, göra följande tillägg i Miljönämnden i mellersta Bohusläns reglemente:

*Nämnden får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter och ersättare närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.*

*Ledamot och ersättare som önskar delta på distans ska senast två arbetsdagar i förväg anmäla detta till nämndens kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans. Nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i nämnden.*

### Ärendet

Med anledning av Corona epidemin föreligger behov av att möjliggöra sammanträdesdeltagande på distans för ledamöterna i Miljönämnden i mellersta Bohuslän. Därför behöver miljönämndens reglemente uppdateras i enlighet med kommunallagens regler för deltagande på distans. Kommunfullmäktige i Munkedals och Sotenäs avser att besluta om samma tillägg i reglemente för Miljönämnden i mellersta Bohuslän.

### Förvaltningens synpunkter

Enligt 6 kap. 24 § kommunallagen ska fullmäktige besluta i vilken utsträckning ledamöter får delta i en nämnds sammanträden på distans. Deltagande på distans ska i sådant fall ske genom ljud- och bildöverföring i realtid samt på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor (jfr. 5 kap. 16 § kommunallagen).

Fullmäktiges beslut att möjliggöra sammanträde för nämnd med ledamöter på distans ska jämlikt 6 kap. 44 § kommunallagen antas genom reglemente om nämndens arbetsform.

Dnr  
LKS 2020-000228

Utifrån gällande reglering och det behov som finns för nämnd att kunna sammanträda med ledamot på distans, lämnas följande förslag till tillägg i reglementet för miljönämnden i mellersta Bohuslän;

*Nämnden får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter och ersättare närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.*

*Ledamot och ersättare som önskar delta på distans ska senast två arbetsdagar i förväg anmäla detta till nämndens kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.*

Leif Schöndell  
Kommundirektör

Christian Martins  
Administrativ chef

**Beslutet skickas till**

Miljönämnden i mellersta Bohuslän  
Sotenäs kommun  
Munkedals kommun

§ 129

Dnr 2020-000192

## **Förslag till ny förbundsordning för Tolkförmedling Väst**

### **Sammanfattning**

Lysekils kommun och ytterligare några kommuner har nyligen ansökt om medlemskap i Tolkförmedling Väst. Med anledning av detta har ett förslag till ny förbundsordning arbetats fram som befintliga och nya medlemmar ska ta ställning till. De föreslagna förändringarna är dels att de ansökande medlemmarna Lysekil, Partille och Sotenäs skrivs in, dels ett tillägg att ordföranden har utslagsröst vid lika röstetal.

Den nya förbundsordningen föreslås gälla från 2021-01-01 och Lysekils kommun blir då samtidigt medlem i förbundet.

### **Beslutsunderlag**

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2020-05-04  
Förslag till ny förbundsordning för Tolkförmedling Väst

### **Kommunstyrelsens beslut**

Kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att anta förslaget till ny förbundsordning för Tolkförmedling Väst.

### **Beslutet skickas till**

Kommunfullmäktige

Justerare

Utdragsbestyrkande



Datum  
2020-05-04

Dnr  
LKS 2020-000192

Avdelningen för verksamhetsstöd  
Christian Martins,  
christian.martins@lysekil.se

## Förslag till ny förbundsordning för Tolkförmedling Väst

### Sammanfattning

Lysekils kommun och ytterligare några kommuner har nyligen ansökt om medlemskap i Tolkförmedling Väst. Med anledning av detta har ett förslag till ny förbundsordning arbetats fram som befintliga och nya medlemmar ska ta ställning till. De föreslagna förändringarna är dels att de ansökande medlemmarna Lysekil, Partille och Sotenäs skrivs in, dels ett tillägg att ordföranden har utslagsröst vid lika röstetal.

Den nya förbundsordningen föreslås gälla från 2021-01-01 och Lysekils kommun blir då samtidigt medlem i förbundet.

### Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att anta förslaget till ny förbundsordning för Tolkförmedling Väst.

### Ärendet

Lysekils kommun och ytterligare två kommuner har ansökt om medlemskap i Tolkförmedling Väst. Med anledning av detta har ett förslag till ny förbundsordning arbetats fram som befintliga och nya medlemmar ska ta ställning till.

### Förvaltningens synpunkter

Lysekils kommun köper årligen en rad tolk- och översättningstjänster. Med anledning av detta har kommunen ansökt om medlemskap i Tolkförmedling Väst som för närvarande består av 40 medlemmar. När ny medlem inträder ska förbundets förbundsordning revideras. Förvaltningen har inga synpunkter på förslaget till reviderad förbundsordning.

Leif Schöndell  
Kommundirektör

Christian Martins  
Administrativ chef

### Bilaga

Förslag till ny förbundsordning för Tolkförmedling Väst

### Beslutet skickas till

Tolkförmedling Väst

# Förbundsordning

---

Gäller fr.o.m. 2021-01-01

Diarienummer: 20/0013-4	Beslutad av: Respektive medlemsfullmäktige
Uppdaterad: 2020-03-27	Granskad: 2020-03-27
Dokumentansvarig: Förbundssekreterare	



**Tolkförmedling Väst**



## 1 § Namn och säte

Förbundets namn är Tolkförmedling Väst och har sitt säte i Göteborg.

## 2 § Medlemmar

Förbundet utgörs av 43 medlemmar. Medlemsorganisationerna är Region Västra Götaland samt kommunerna Alingsås, Bollebygd, Borås, Dals Ed, Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Göteborg, Götene, Herrljunga, Hjo, Härryda, Karlsborg, Kungälv, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Lysekil, Mark, Mariestad, Mölndal, Munkedal, Orust, Partille, Skara, Skövde, Sotenäs, Strömstad, Svenljunga, Tanum, Tibro, Tjörn, Tidaholm, Tranemo, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara, Vårgårda samt Öckerö.

## 3 § Ändamål

Förbundets ändamål är att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk genom att bedriva gemensam språktolk- och översättningsförmedling.

## 4 § Organisation

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med en direktion. Direktionen är förbundets beslutande församling och styrelse. Direktionen består av en ordinarie ledamot och en ersättare från respektive medlemsorganisation. Ordinarie ledamot från Göteborgs stad är ordförande i direktionen och ledamoten från Region Västra Götaland är vice ordförande. Ordförande och viceordförande utgör direktionens presidium.

Direktionen kan inrätta de övriga organ som behövs för att bedriva förbundets verksamhet på ett effektivt och korrekt sätt.

Direktionen utser en förbundsdirektör som har att leda verksamheten enligt direktionens anvisningar. Förbundet har ett kansli med uppgift att under förbundsdirektör sköta förbundets administration och dess övergripande verksamhet. Förbundet har lokalkontor på flera orter.

## 5 § Firmatecknare

Direktionen utser firmatecknare och beslutsattestanter för förbundet.

## 6 § Mandattid

Direktionens ledamöter och ersättare väljs för en mandattid på fyra år räknat från den 1 januari året efter det att val av fullmäktige har ägt rum i hela landet.

## 7 § Arvoden och ersättningar

Arvoden och andra ekonomiska ersättningar till ledamöter och ersättare i direktionen samt till revisorerna ska utgå enligt de regler och bestämmelser som gäller för Region Västra Götaland. Arvoden och ekonomiska ersättningar bekostas av förbundet.

## 8 § Revisorer

Förbundet ska ha två revisorer som utses av Region Västra Götaland. Revisorerna väljs för samma mandatperiod som ledamöterna och ersättarna i direktionen. Revisorerna ska avge revisionsberättelse till direktionen och till respektive medlems fullmäktige.

## **9 § Initiativrätt**

Ärenden i direktionen får väckas av:

- ledamot i direktionen
- medlem genom dess fullmäktige eller styrelse
- organ under direktionen om direktionen har medgivit sådan rätt

## **10 § Närvaro- och yttranderätt**

Direktionen avgör själv i vilka fall någon som ej är ledamot eller ersättare i direktionen har rätt att närvara och yttra sig vid direktionens möten.

Vid ordinarie ledamots förhinder tjänstgör ersättare. Ledamot kallar själv in sin ersättare.

## **11 § Beslut**

Direktionen fattar beslut med enkel majoritet i samtliga ärenden. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

## **12 § Anslagstavla**

Förbundets anslagstavla finns på förbundets webbplats.

Förbundets kungörelser, tillkännagivanden av protokollsjusteringar och övriga tillkännagivanden ska anslås på förbundets anslagstavla.

## **13 § Andelskapital**

Varje medlem tillskjuter 1 svensk krona per kommuninvånare som andelskapital vid inträde i förbundet. Kvotvärdet av detta ger medlemmens andel i förbundet.

## **14 § Andel i tillgångar och skulder**

Medlemmarna har vid varje tidpunkt andel i förbundets tillgångar och skulder i förhållande till medlemmens andel av andelskapitalet. Fördelningsgrunden gäller även för täckande av brist om förbundet skulle sakna medel att betala sina skulder i verksamheten samt vid skifte av förbundets behållna tillgångar eller skulder som föranleds av förbundets upplösning.

## **15 § Kostnadstäckning**

Förbundets årliga kostnader ska minst täckas av årets intäkter. Medlemmarna debiteras för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

## **16 § Finanspolicy, borgen m.m.**

Förbundet ska följa den av direktionen antagna finanspolicyn. Förbundet får inte teckna borgen, garantier eller motsvarande utan godkännande av samtliga medlemmars fullmäktige.

Förbundet får inte bilda bolag, förvärva andelar i bolag eller motsvarande utan godkännande av samtliga medlemmars fullmäktige.



## **17 § Insyn och informationskyldighet**

Medlemmarna i förbundet, genom sina respektive styrelser, har rätt till insyn i förbundet. Direktionen ska avlämna den information över verksamheten som medlem i förbundet efterfrågar. Direktionen ansvarar för att informera medlemmarna i förbundet om principiella händelser eller andra händelser av större vikt för förbundet eller någon av dess medlemmar.

## **18 § Budgetprocess**

Direktionen ska årligen fastställa budget för förbundet. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt en plan för ekonomin under den kommande tvåårsperioden.

Budgeten ska fastställas senast den 30 september för kommande verksamhetsår. Budgetförslaget ska dessförinnan samrådats med medlemmarna.

Budgetförslaget ska vara tillgängligt för allmänheten. Direktionsmötet då budgeten fastställs är offentligt.

## **19 § Årsredovisning och delårsrapport**

Direktionen ska senast den 30 mars ha upprättat årsredovisning för det gångna verksamhetsåret. Årsredovisningen översänds efter revision till respektive medlem för beslut om godkännande i fullmäktige samt beslut om prövning av ansvarsfrihet för direktionen.

Direktionsmötet då årsredovisningen behandlas är inte offentligt.

Direktionen upprättar även en delårsrapport som efter revision översänds till respektive medlem för behandling i fullmäktige.

## **20 § Inträde av ny medlem**

Vid önskan om att inträda som medlem i förbundet ska ansökan ställas till direktionen som yttrar sig och överlämnar ärendet om ny förbundsordning till medlemmarna. Ny medlem har antagits när samtliga medlemmar, ansökande och befintliga, genom fullmäktigebeslut antagit den nya förbundsordningen.

## **21 § Ändring av förbundsordningen**

Ändringar och tillägg till förbundsordningen ska antas av direktionen och fastställas av samtliga medlemmars fullmäktige.

## **22 § Uppsägning och utträde**

Förbundet är bildat för obestämd tid. En medlem har rätt att utträda ur förbundet. Uppsägningstiden är tre år räknat från ingången av den månad då uppsägningen skedde.

Regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan förbundet och den utträdande medlemmen bestäms i en överenskommelse mellan samtliga medlemmar. Den ekonomiska regleringen ska ske utifrån förbundsordningens 13 – 15 §§ såvida inte annat avtalas mellan medlemmarna. De kvarvarande medlemmarna antar de ändringar i förbundsordningen som krävs med anledning av utträdet.

## **23 § Likvidation**

Om medlemmarna inte kan enas om förutsättningarna för utträde när uppsägningstiden är till ända, ska förbundet omedelbart träda i likvidation.

Förbundet ska också träda i likvidation om mer än hälften av medlemmarna genom samstämmiga beslut i respektive medlems fullmäktige fattat beslut härom.

Likvidation verkställs av direktionen i egenskap av likvidator. Vid skifte av förbundets tillgångar och skulder i anledning av likvidationen ska den i 14 § angivna fördelningsgrunden mellan medlemmarna gälla. När förbundet har trätt i likvidation ska förbundets egendom i den mån det behövs för likvidationen genom försäljning eller på annat lämpligt sätt omvandlas till pengar. Verksamheten får fortsatt tillfälligt bedrivas om det så krävs för en ändamålsenlig avveckling.

När direktionen fullgjort sitt uppdrag som likvidator ska direktionen avge en slutredovisning för sin förvaltning. Redovisningen sker genom en förvaltningsberättelse som rör likvidationen i sin helhet med redovisning av skiftet av behållna tillgångar. Till berättelsen ska fogas redovisningshandlingar för hela likvidationen. Handlingarna ska revideras av förbundets revisorer vilka ska yttra sig i en revisionsberättelse. Till slutredovisningen ska fogas direktionens beslut om vilken av förbundets medlemmar som ska överta och vårda de handlingar som hör till förbundets arkiv.

Förbundet är upplöst då förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna har delgetts samtliga medlemmar.

## **24 § Tvister**

Om tvist uppkommer mellan förbundet och en eller flera medlemmar och om parterna inte kan nå en frivillig uppgörelse ska tvisten avgöras av allmän domstol.

Brodalen 2020-06-10

## Motion Sommaruppehåll

Återhämtning är viktig, kanske viktigare än man tror i dagens samhälle.

Vi anser därför att man i reglementena för fullmäktige, nämnder, beredningar och styrelser faktiskt har ett fast sommaruppehåll. Det skapar möjlighet för förtroendevalda att samordna sina ledigheter.

Vi är en turistkommun där många behövs på sina arbeten delar av sommaren, liksom i vården och omsorgen.

Riktlinjen skulle kunna ge möjlighet att man gör uppehåll from v.26-32 under normala förhållande. Jag tror det är bra för de som har semester i olika semesterperioder att man värnar om att människor ska kunna koppla av. Då är det tydligt så man kan planera. Företagen, vården och omsorgen skulle gynnas då de är värdefullt att kunna ha sin ordinarie personal på plats i högsäsong/semestertider.

Tror det också är viktigt om vi ska få yngre människor och fler småbarnsföräldrar att vilja engagera sig i politiken. Det blir också tydligt när förvaltningarna gör sammanträdeskalendrarna och för de som väljs in efter sammanträdeskalenderns fastställs.

Monica Andersson Centerpartiet

## **Anmälningssärende till kommunfullmäktige 2020-06-24**

---

Synpunkt/klagomål - öppet brev till kommunfullmäktige - Våldet i Lysekil ökar och otryggheten växer hos medborgarna

Synpunkt/klagomål - på hot och våld mot barn och gamla i Lysekil, vandalisering och förstörelse - Öppet brev till Lysekils kommunfullmäktige

Synpunkt/klagomål - angående otryggheten i Lysekil på grund av våldet mot barn och gamla - öppet brev till kommunfullmäktige

Protokollsutdrag från SON 2020-05-20 § 75 - Rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS - äldreomsorg

Protokollsutdrag från SON 2020-05 20, § 74 - Ej verkställda beslut

Årsredovisning och koncernredovisning för Lysekils Stadshus AB räkenskapsåret 2019

---